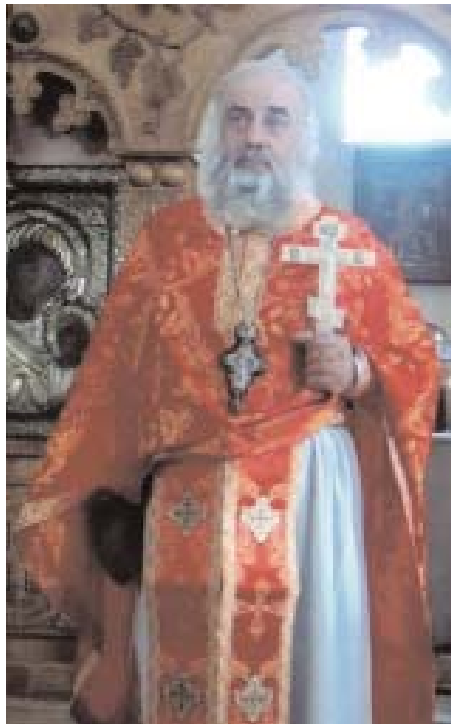

საერთო გაზეთი

№35 (164) • 07.09-13.09, 2011 წელი • გამომდის ოთხშაბათობით • www.saertgazeti.net; e-mail: saertgazeti@yahoo.com • ღირსი 1 ლარი

მამა ბასილი:

mTavrobam da sapatriarqom erTobl ivad SeimuSaves gegma raTa meufe iobi daepat imrebi naT...

„მე მოძღვარი ვარ და როცა ვხედავ, რომ ხელიდან გვეცლდება ყოველივე, უფლება არა მაქვს პირში წყალი ჩავიგუბო და არხეინად ვუყურო, როგორ ილუპება ერი“

პიოჩი ბაჩვალაშვილი:

ar SeiZl eba qarTul i saxel mwi fo saakaSvil is esTet ikiT Sendebodes

saakaSvil ma da mi sma beCl amaza mouravma varSal omi Zem aWara aaoxres!

rogor `daayaCaRa-172-e skol is direktorma el iso dol akiZem 12 pedagogi?

qarTul ma xel isufi ebam qarTul i simindi amerikul ad gaasaRa da orj er Zvi rad gayi da

საქართველოში ინტერვიუ ახილ ღმერთთან

„მე, როგორც იტყვიან, თხემით ტერფამდე ქართველი ვარ და ჩემი ქართული ღმერთი მინდა დავიბრუნო, ქართველებისგან დავიწყებული და მიტოვებული ღმერთი.“

„შუშანიკის წამება“ დანერა ოსეფამ, ავთანდილის შვილმა, რომელიც ქართულ ლიტერატურაში შესულია იოსებ თბილელის სახელით და ცნობილია, როგორც ლიტერატურული აფერისტი. ოსეფამ პაპას, გეგორქა სააკიანს (გიორგი სააკაძე) მიუძღვნა „დიდმოურავიანი“, პაპის დას კი, „შუშანიკის წამება“.

„სრული ათეიზმის პერიოდში დაიხატებოდა თუ არა ცკ-ის პირველი მდივნის ცოლ-შვილი ღვთისმშობლისა და ჩველი ქრისტეს სახით? ეს ხომ ჩემი მო-

გონილი არ არის, მიბრძანდით და ნახეთ საკურთხეველის თაღზე, ნანული და პაატა შევარდნაძეებია დახატული...“

„საქართველოში მცხოვრებო უცხოურად მლოცველო ქართველებო და უცხოელებო, გთხოვთ, დააბრუნეთ ქართველების კუთვნილი, თქვენს მიერ მიტაცებული მინა-წყალი, ტაძრები, სალოცავები, სატეები, წმინდანები, რომლებსაც აღნიშნავთ უცხოური ნიშნებით: ჯვრით, მთვარით, ვარსკვლავით და ა. შ.

დიდება და ქება ქართველთა სამყაროს შემქმნელს — „მორიგეს“!

მინია ბუნა:

me marTal i Tval ebi maqvs da SegiZl iaT mendoT!

sikvdil i gaZvirda, jarima 50 l aridan iwyeba da yovel dRe emateba

dami bruneT Cemi qarTul i RmerTi!

მ ი მ ა რ თ ვ ა

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრებისადმი, საქართველოს ძველი და ახალი ხელისუფლების წარმომადგენლებისადმი, ჟურნალისტებისადმი, უფლებათა დამცველებისადმი, პოლიტიკური და არასამთავრობო ორგანიზაციებისადმი, საზღვარგარეთის ქვეყნების საელჩოებისადმი, საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველებისადმი, კეთილი ნების ყველა ადამიანისადმი საქართველოში ხელისუფლების ლეგიტიმურობის, ეროვნული თანხმობისა და სამართლიანობის აღდგენის შესახებ

**„გალმა გასვლისა მსურველთა უკულმა მიგვყავს ბორონი.“
ვაჟა-ფშაველა**

1989 წლის 9 აპრილის მიტინგის მონაწილეთა თავგანწირვამ, საქართველოს თავისუფლება მოუტანა. მათი ხსოვნის აღსანიშნავად სწორედ რომ 1991 წლის 9 აპრილს გამოცხადდა ქვეყნის დამოუკიდებლობა.

1990 წლის 14 – 15 ნოემბერს, პარლამენტის შენობაში გაიმართა საქართველოს ისტორიაში, პირველი მრავალპარტიული უზენაესი საბჭოს პირველი სესია, რომელმაც გამოაცხადა 1990 წლის 28 ოქტომბერს ჩატარებული პირველი მრავალპარტიული არჩევნების შედეგები. საქართველოს მოსახლეობის 57%-მა აირჩია ეროვნული ხელისუფლება. ფაქტობრივად, 1990 წლის 14 ნოემბრიდან იწყება დამოუკიდებელი საქართველოს ცხოვრება.

1991 წლის 22 დეკემბრიდან 1992 წლის 6 იანვრის ჩათვლით, საქართველოში სახელმწიფო – კრიმინალური გადატრიალება განხორციელდა. ამერიკისა და რუსეთის იმდროინდელი მთავრობების (რომლებიც ვერ ვგუებოდნენ საქართველოს დამოუკიდებელსა და ეროვნულს) დახმარებით, ძალადობით მოსულ დიქტატორ ე. შვეარდნაძესა და მის ხელისუფლებას, სამშობლოს თავისუფლებისა და კანონიერების დამცველთა, რამდენიმე ათასი პატრიოტი ქართველის სიცოცხლე შეეწირა.

არალეგიტიმურ ე.წ. პრეზიდენტ ე. შვეარდნაძეს და მის ხელისუფლებას, საზღვარგარეთიდან თავსმოხვეული და დაფინანსებული „ვარდების რევოლუციით“ გათამაშებული ხელისუფლება ჩაენაცვლა. ე. შვეარდნაძემ აღიარა - „საკამპილოს ლანგარით მივართვი ხელისუფლებას“. ბოლოდროინდელ ინტერვიუებში ე. შვეარდნაძეს, როცა იხსენებდა 1990-იანი წლების პერიოდს, რამდენჯერმე გაეპარა ინფორმაცია შესახებ იმისა, რომ ბეიკერი და შულცი მას, როგორც სამხედრო საბჭოს (შემდეგ სახელმწიფო საბჭოს) თავმჯდომარეს, ურჩევდნენ ლეგიტიმურობის მოპოვებას, ანუ არჩევნების ჩატარებას, რათა საქართველოში არჩევნების მეოხებით გამხდარიყო პრეზიდენტი, ანუ არჩევნები ჩონჩახით მოერგო და ამ გზით მიუზღოვინა არჩეული პრეზიდენტის სტატუსი. ცნობისათვის, რამდენი წელიც უნ-

და გავიდეს, საქართველოში რამდენი არჩევნებიც უნდა ჩატარდეს, კანონითა და საერთაშორისო სამართლით, ე. შვეარდნაძის ხელისუფლება (და მისი ნებისმიერი მემკვიდრე) ყოველთვის იქნება არალეგიტიმური, რადგან მხოლოდ კანონიერი გზით არჩეული ხელისუფლებაა ლეგიტიმური. შეგახსენებთ, რომ 1990 წლის 28 ოქტომბერს, საქართველოში პირველ მრავალპარტიულ არჩევნებში გამარჯვების გზით მოსული ხელისუფლებამ არ გადადგარა, ის დღესაც დევნილობაში იმყოფება. სწორედ კანონიერმა ხელისუფლებამ უნდა დანიშნოს არჩევნები და არა ე. შვეარდნაძის, ან მისმა მემკვიდრე რომელიმე ხელისუფლებამ, რეკლამირებულ ოპოზიციასთან ერთად.

1991-93 წლებში, საქართველოში განხორციელებული შეიარაღებული სახელმწიფო – კრიმინალური გადატრიალებითა და კონსტიტუციური წყობილების დამსობით, დასრულდა ტრაგიკული პერიოდი, რასაც შედეგად მოჰყვა ხალხის მიერ არჩეული პარლამენტის განდევნა და კანონიერი პრეზიდენტის ლიკვიდაცია, დასაბამი მიეცა დაუსრულებელ შიდა პოლიტიკურ დაპირისპირებებს, ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის რღვევას, სოციალური და ეკონომიკური საფუძვლების მოშლას. ტრადიციულად დამკვიდრდა ხელისუფლების ძალადობრივი ცვლა, ხოლო მისი ლეგი-

ტიმაციის საკითხი დღემდე გადაუჭრელი პრობლემა რჩება.

2010 წლის 14 ნოემბერს „9 აპრილის“ საზოგადოების წარმომადგენლები შეიკრიბნენ რუსთაველის გამზირზე, პარლამენტის შენობის წინ და გამოხატეს პატივისცემა ოცი წლის დროინდელი ისტორიული თარიღისადმი. წუთიერი დემოლით პატივი მიავეს ყველა მათგანს, ვინც საქართველოს თავისუფლებისა და სამართლიანობისათვის დაიღუპა. იმ დღეს, რუსთაველის გამზირზე შეკრებილი 1989 წლის 9 აპრილის მოვლენების მონაწილეებისა და საქართველოს ეროვნულ – განმათავისუფლებელი მოძრაობის თვალსაჩინო წარმომადგენლების ინიციატივით დაფუნდა ახალი ეროვნული მოძრაობა „სამშობლო“. ამ მოძრაობის იდეა გამოხატულია დევიზში „იღიას გზით!“ მისი მიზანია: საქართველოში ეროვნული ერთიანობის აღდგენა; ქვე-

ყანაში კანონიერების აღდგენა და ადამიანის უფლებების დაცვა. ზრუნვის საგანია (პრიორიტეტია): საქართველოს მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და სოციალური საკითხების მოგვარება; აფხაზ და ოს ხალხთან ნორმალური ურთიერთობის აღდგენა; მეზობელი ქვეყნების ხალხებთან, პირველ რიგში რუსეთთან, კეთილშეზობლურ ურთიერთობათა დალაგება, საქართველოში რუსულ ენასთან, ლიტერატურასა და კულტურასთან სიახლოვისადმი ხელისშეწყობა. იარაღია მხოლოდ და კეთილი ნება. არ გამოვიყენებთ ძალადობას სამართლიანობის აღსადგენად. მოქმედებას მივმართავთ არა რომელიმე პუტჩისტის, ან სხვა მოძალადის წინააღმდეგ, არამედ ბოროტებისა და უსამართლობის წინააღმდეგ, რომლის მსხვერპლნიც არიან. ძალადობას არ ვუპასუხებთ ძალადობით და არ ვიფიქრებთ შურისძიებაზე. მიგვაჩნია, რომ ქვეყანაში წესრიგი უნდა ემყარებოდეს სამართლიანობას, ეს კი მომავლის იმედს იძლევა.

1991-92 და შემდეგი წლების სახელმწიფო დონის დანაშაულთან დაკავშირებით ყველანი ვლუკვართ, არ ვაძლევთ ამ ყველაფერს სამართლებრივ შეფასებას. სხვას ველოდებით, მოვა და ჩვენს ქვეყანას დალაგებს, ააყვავებს, სამართლიანობას აღადგენს... ამ ლოინში გადის წლები, ქვეყანა და ხალხი კი იღუპება! ასე აღარ უნდა გაგრძელდეს, მიდგო-

მა, ანუ ხელვა უნდა შეიცვალოს. ქვეყნის გადარჩენისათვის საჭიროა მართვის არსებული სისტემის ახალი შეცვლა, რაც ახალ პირობებში ახალი წარმატებული ქვეყნის აშენების საფუძველს მოვცემდა. კონსტიტუციური ცვლილებები (საპრეზიდენტო მმართველობის საპარლამენტო შეცვლა, ვადამდელი არჩევნების მოთხოვნა, საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესება, „რევიანი“ ან „ექსისანი“ და სხვ.) რასაც ხელისუფლება და ოპოზიციის ხალხის გადარჩენისა და წინსვლის საკითხებია. ეს ფაქტობრივად არის ისევე და ისევე პიარი, ანუ ხალხის ყურადღების გადატანა ე.წ. აქტუალურ საკითხებზე, უცხოეთის ქვეყნების მთავრობებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების დასანახად; საბაზის შექმნა მორიგი დამკვირვებლების საქართველოში ჩამოყვანისათვის, რომლებმაც უნდა დააფიქსირონ, რომ არჩევნები წინანდელზე უფრო დემოკრატიულად ჩატარდა, ანუ ვიმ, რა წარმატებულია ქვეყანა, რომელიც დემოკრატიისა და ეთნოპლურული ჩატარების გზით ვითარდება..

უნდა გავაცნობიეროთ, რომ ნ. ბურჯანაძე (და მისთანანი), მნიშვნელობა არ აქვს გვერდით ცნობილ მოჭიდავეს, მოჭადრაკეს თუ მწერალს დაიყენებენ, ისინი ისევე ისეთები არიან და იქნებიან როგორებიც იყვნენ 1992-2003 წლებში, ან თუნდაც 2-3 წლის წინ, ძნელია – სავლელ იქცეს პავლედ, ქართველმა კი იცის, რომ „არ გათვთრდები ყორანი, რაც უნდა ხეზო ქვიშითა“...

შეგნებელი მოსახლეობის უფროს თაობას გამოვიფრული ჰყავს „ვაიპატრიოტები“; ახალგაზრდებს კი უურჩევთ იცოდნენ ვინ ვინ არის. ქვეყნისა და ხალხის გადარჩენის გზა სამართლიანობის აღდგენასა და ეროვნულ ერთიანობაზე გადის! დროა დასჯების გაკეთებისა და რეალური მოქმედებისა. ვაცნობიერებთ რა შექმნილ უმძიმეს ვითარებას, ვურჩევთ 1990 – ანი წლების ეროვნულ – განმათავისუფლებელი მოძრაობის წარმომადგენლებს უარი თქვან წარსულში ჩვენი შორის არსებულ პოლიტიკური დაპირისპირების გაგრძელებაზე და სახელმწიფოს გადასარჩენად გადავდგათ პირველი ნაბიჯები ეროვნული მოძრაობის „ახალი ტალღის“ დაწყებით, რაც თავის თავში გულისხმობს 1991-93 წლების სახელმწიფო გადატრიალების შედეგების აღმოფხვრას; რისთვისაც ეროვნულმა მოძრაობამ, პოლიტიკურ პარტიებთან და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ერთად უნდა ეცადოს მშვიდობიანად აღუდგინოს უფლებამოსილება საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ერთ-ერთი უმთავრესი მიზნით, – რომ უზენაესმა საბჭომ იმდროინდელი საარჩევნო კანონის ძალით დანიშნოს და ჩაატაროს ლეგიტიმური არჩევნები. ყოველივე ეს უზრუნველყოფს რეალურად თავისუფალი არჩევნების ჩატარებას ჩვენს ქვეყანაში და, შედეგად, ლეგიტიმური ხელისუფლების მშვიდო-

ბიანად დაბრუნებას; წერტილს დაუსვამს რეგნიშონის საფრთხეს და აღადგენს ნდობას პოლიტიკურ ძალებს შორის, ხოლო აღდგენილი ლეგიტიმური კონსტიტუცია უპირატესობას მიანიჭებს ახალ ხელისუფლებას, სეპარატისტულ რეგიონებთან და მეზობელ სახელმწიფოებთან სამართლებრივი ურთიერთობის გარკვევის საქმეში.

მოვითხოვთ, – საქართველოს ამჟამინდელმა ხელისუფლებამ (პრეზიდენტი, პარლამენტი, შინაგან საქმეთა სამინისტრო, პროკურატურა) ხელშეუხებლობის გარანტია მისცეს, საზღვარგარეთ მყოფ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატებს (მათ შორის პრემიერ – მინისტრ ბ. გუგუშვილს), რათა მათ საშუალება მიეცეთ საქართველოში დაბრუნებისა და კანონით გათვალისწინებული მშვიდობიანი საქმიანობისა.

მიგვაჩნია, რომ უნდა ჩამოყალიბდეს მრავალი მაგდა „სამშობლო“, რომელშიც ნებაყოფლობით გაერთიანდებიან 1990-იანი წლების ეროვნული მოძრაობისა და ეროვნული ორიენტაციის ახალი პარტიები და საზოგადოებრივი ორგანიზაციები.

1990-იანი წლების, ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის წარმომადგენლებს (მათ შორის დეპუტატებს, ვინც 1991 წელს ხელი მოაწერა საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტს), ვისაც ხელი არ გაუსვრია მომხმეა სისხლით, ვთხოვთ 2011 წლის 15 (ან 22) სექტემბერს 15 საათზე, მოზრძანდნენ რუსთაველის გამზირზე, პარლამენტის შენობის წინ, „9 აპრილის“ მემორიალთან, ერთმანეთს ძველებურად გაუწოდონ მეგობრობის ხელი.

„9 აპრილის“ საზოგადოებისა და ახალი ეროვნული მოძრაობა „სამშობლოს“ სახელით, მკაპა ბაშაშვილიშვილი (1989 წლის 9 აპრილს დაღუპული ნათია ბაშაშვილიშვილის დედა) ზაპარ ბედიანი, მფრინავი როინ ლიპარტელიანი, იურისტი თამაზ ბიბილაშვილი, ჟურნალისტი და კინორეჟისორი საკონტაქტო ტელ.: 591 24 28 10. ელ ფოსტა: mamia@mail.ru 31.08.2011 წ.

P.S. თბილისში მცხოვრებ კეთილი ნების ადამიანებს, ბიზნესმენებს ვთხოვთ, ვისაც გაქვთ საშუალება შეუძინოთ ან დროებით გამოყოფთ ფართი (თუნდაც ერთი ოთახი), რათა მერიასა და თბილისის სახელმწიფო ქონების მართვის სამმართველოში გამეფებული კორუფციისა და ძალადობის შედეგად, დევნილობაში მყოფ „9 აპრილის“ მუზეუმს მიეცეს შესაძლებლობა უნიკალური სახელმწიფო მნიშვნელობის ექსპონატების განთავსებისა და გადარჩენისათვის.

„საერთო გაზეთი“

მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილაძე
გამომცემელი: შპს საგამომცემლო ცენტრი „საერთო სიტყვა“
მის: თბილისი, აბაშაძეძის 164;
ტელ.: 2 14 40 19; 2 34 28 97
რეგისტრაციის №202375349

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისთავადი პრესის პრინციპით.
შესაძლოა, ავტორის პოზიციას არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრი.
ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი.
გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებიდან ერთი აპრილის ვალში.
შემოსული მასალა ავტორებს არ უბრუნდება.

გვესაუბრება პოლიტოლოგი, საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის (ჯეიპას) რექტორი შიორგი მარგველაშვილი:

– ბატონო გიორგი, ხელისუფლება გვარწმუნებს, რომ სასტუმროების, გზების, ხიდების მშენებლობით სახელმწიფოს აშენებს. რა ხდება რეალურად?

– როდესაც შენდება გზები, ეს არ არის სახელმწიფოებრიობის ნაწილი, თუმცა გზების მშენებლობა, კომუნიკაციების გაძლიერება და საზოგადოებრივი სიკეთის შექმნა, რა თქმა უნდა, ქართული სახელმწიფოს პლუსია, ამ თვალსაზრისით ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები პოზიტიურია. რაც შეეხება სასტუმროებს, შადრევნებს და ა.შ. ეს სხვა ტიპის ქმედებებია. არ უნდა შეგვეშალოს ერთმანეთში საზოგადოებრივი სიკეთე და სხვა ტიპის სიკეთეები, რომელსაც ხშირად თავისთვის ქმნის ხელისუფლება.

– ახლანაჲ კიდევ ერთი ქალაქი ანაკლია შეგვემატა, სადაც პრეზიდენტმა თავი მოიწონა ვერობაში ყველაზე გრძელი ხიდის მშენებლობით. ჩქაროსნული წესით გაიხსნა ბათუმის ოპერის

კური სქემა მმართველის, რომელსაც ყველაზე კარგი გემოვნება აქვს, ყველაზე კარგად ესმის მუსიკა, არქიტექტურა. ეს პრობლემა არა იმდენად, რამდენადაც ამ კაცს ცუდი გემოვნება აქვს თუ კარგი. კარგი გემოვნება რომც ჰქონდეს ეს მაინც პრობლემა იქნებოდა. საქმე ის გახლავთ, რომ ჩვენ საქმე გვაქვს სისტემასთან, რომელიც არ ფუნქციონირებს თანამედროვე დემოკრატიული სტანდარტებით, არამედ ეს არის ძალიან გაძლიერებული ავტორიტარული რეჟიმი, რომელსაც უკვე გააჩნია ტირანიის, ერთმმართველობის მანიერები, შესახედად საცოდავი გამოვლინება. იმიტომ, რომ როდესაც იმ ქვეყნის პრეზიდენტს, რომელსაც ეკონომიკური პრობლემები აქვს, დააყრობილია, ხალხი შიმშილობს, ალელვებს არა ეს პრობლემები, არამედ ესთეტიკა, სწორედ ესაა პრობლემა, როდესაც პრეზიდენტს ესთეტიკის პრობლემებისთვის სცალია. და ეს იმ ქვეყანაში, სადაც ხალხი შიმშილობს, უმუშევრობაა. კიდევ ერთხელ ვამბობ, მხატვრობაში ლეონარდოს გემოვნება რომ ჰქონდეს, გაულის არქიტექტურაში და ბეთჰოვენის მუსიკაში, მაინც

ar SeizI eba qarTul i saxel mwi fo saakaSvil is esTetiki T Sendebodes

რამდენს ვარჯიშობს დილით და როგორი ოჯახური მდგომარეობა აქვს, მის ესთეტიკურ გემოვნებაზე არავინ ამახვილებს ყურადღებას. ჩვენ რატომღაც წამოწეული გვაქვს სააკაშვილის ესთეტიკა. ეს ხდება ავტორიტარულ და ტირანულ ქვეყნებში, როდესაც მნიშვნელოვანია ტირანის ესთეტიკა, ჩვეულებრივ, ნორმალურ ქვეყნებში ამას მნიშვნელობა არ აქვს.

– დაყრობილია ქვეყანა და ამ დროს პრეზიდენტს რა ფერის იქნება შენობები ეს ალელვებს – ამ საველალო ვითარებაზე უკვე ვისაუბრეთ. მაგრამ რას მოიაზრებთ დაყრობილში, მხოლოდ რუსულ ტანკებს ჩვენს ტერიტორიაზე?

– რეალურად საქართველოს დამოუკიდებლობა არ გააჩნია, მისი ხარისხი ძალიან დაბალია, ანუ გადაწყვეტილების მიღების დონე, ფაქტობრივად, მიზერულია, ტანკების აქ ყოფნა ერთია, მაგრამ მეორეა ჩვენი რეალური უნარი ამა თუ იმ სფეროში მივიღოთ გადაწყვეტილებები. ამ თვალსაზრისით, სულ უფრო ნაკლებ სფეროს ვხედავ, სადაც ნამდვილად ქართული სახელმწიფოებრიობის ინტერესები იქნება წარმოდგენილი მტკიცედ და შეუვალად. ეს ნათელჰყო, თუნდაც

რობილი ერთმნიშვნელოვნად რუსეთის მიერ ვართ, თუ არ ჩავთვლით იმას, რომ თურქეთს აქვს მიტაცებული ჩვენი ტერიტორიები დიდი ხნის წინ, აგრეთვე ჩვენ, იდეაში შეიძლება ტერიტორიული პრეტენზიები გვქონდეს მეზობელ სომხებთან და აზერბაიჯანთანაც. თუ დავაკვირდებით ჩვენი ტერიტორიების ნაწილი მიტაცებული აქვს სომხეთს, აზერბაიჯანს, თურქეთს, მაგრამ კონკრეტულ შემთხვევაში რუსეთთან გვაქვს ტერიტორიული პრობლემები. ამასთან ერთად რამდენად მაღალია დამოუკიდებლობის ხარისხი, ძნელი სათქმელია. პირიქით, საქართველოს დამოუკიდებლობის ხარისხი კლებულობს იმის ხარჯზე, რომ სააკაშვილი უარს ამბობს, ზურგს აქცევს დემოკრატას.

– თქვენ ადრე საქართველო სუპერმარკეტს შეადარეთ. ნორმალურ ქვეყანაში რას ნიშნავს სახელმწიფოს შენება?

– ყველა სახელმწიფო თუ ეს არ არის სუპერ-სახელმწიფო, რომლებიც გარკვეულწილად დამოკიდებულნი არიან სხვა მეზობელ ან პარტნიორ სახელმწიფოებზე, ჩვენი ტიპის ნორმალურ ქვეყანაში ეს გულისხმობს იმას, რომ ჩვენ წინ გარკვეული ძალაა, ეს ძალა, ყოველთვის მომდინარე-

თვის, რომ სააკაშვილს ჰქონდეს უნარი თუნდაც საერთაშორისო მოლაპარაკებებზე რაღაც თქვას, ამისთვის მას სჭირდება გარკვეული ძალის ვექტორი. ეს ვექტორი შეიძლება რამდენიმე წერტილიდან მომდინარეობდეს: პირველი – გარკვეულად გარეშე ძალა, რომელიც ასეთი ტიპის მხარდაჭერაში ყოველთვის რაღაც გარიგებას ითხოვს, მეორე – შეიძლება მომდინარეობდეს შინივე ქვეყნიდან. როდესაც ძალის ვექტორი მომდინარეობს შინი ქვეყნიდან, შინივე ხალხის მხარდაჭერით, ამას დემოკრატია ჰქვია, რაც ნიშნავს, რომ შინი ხალხი გვერდს გიმაგრებს ამა თუ იმ გადაწყვეტილებაში. ასეთი ძალის ვექტორი ყველაზე ჯანმრთელი, ბუნებრივია და აძლიერებს ქვეყნის ლიდერს. ის, სადაც გარეთ კი არ ეძებს გადიგებას, არამედ თავის ხალხს ეფუძნება. ასეთი ძალის ვექტორი სააკაშვილს ჰქონდა 2004-2005 და ალბათ 2007 წლამდე. ამ შემთხვევაში ის იყო ლიდერი, რომლის ნათქვამის უკან იდგა მოსახლეობა, თანდათანობით ესთეტიკური, ტირანული, ავტორიტარული მიდრეკილებებით მან გაფლანგა ამ ძალის ვექტორი შიგნით და ნელ-ნელა ამ ძალას ვექტორის გარეთ მიება დაიწყო, ამა თუ იმ გარიგებებში მთავრობამ იპოვა პარტნიორები, რომელთაც ევაჭრებიან და ამა თუ იმ გადაწყვეტილებების მისაღებად მხარდაჭერას იღებენ. ეს მხარდაჭერა, ხშირად, ისეთი ქმედებით გამოიხატება, როგორც 26 მაისის დარბევის შემდეგ იყო – საერთაშორისო თანამეგობრობის სრული იგნორირება. ფაქტობრივად, ცენტრალურ ქუჩაზე მკვლელობები მოხდა, ამ იგნორირებას თავისი ფასი აქვს, სააკაშვილი ამ ფასს გადაიხდის ასეთი მხარდაჭერისთვის, რომელიც მას გაუწიეს ვილაცებმა, მათ ხმა არ ამოიღეს. ამ ფასს გადაიხდის სააკაშვილი, ასევე ქვეყანა. ანუ როდესაც რაღაცას იღებ, ყოველთვის საფასურს იხდი. ერთადერთი რამ, რომელშიც არ იხდი ასე უშუალოდ, პოლიტიკურად – ეს არის დემოკრატიული მმართველობის სისტემა, როცა შენი

თეატრი, სადაც ისევე წვიმს, როგორც გარეთ. ფასადური სილამაზის მიღმა სახელმწიფო ინგრევა.

– ამას სახელმწიფოებრიობას ნამდვილად ვერ დავუკავშირებთ, ეს არის ნაწილი იმ მმართველობითი სისტემის, რაც სააკაშვილს აქვს აგებული. ის ფაქტი, რომ სააკაშვილის გემოვნება – შადრევნებთან, ხიდებთან, „კარუსელებთან“ დაკავშირებით ემთხვევა ან არ ემთხვევა ვილაცის გემოვნებას, ეს არ არის მთავარი. სირთულე იმაში კი არ არის, თუ რა გემოვნება აქვს პრეზიდენტს. მას გაულის გემოვნება რომ ჰქონდეს მაშინ ქართული სახელმწიფოებრიობა უფრო მაღალ დონეზე იქნებოდა? ეს არ არის კავშირში ერთმანეთთან. პრობლემა მდგომარეობს იმაში, რომ ქვეყანაში სააკაშვილის გადასაწყვეტია რა ფერის იქნება სახლი, როგორი ფორმის იქნება ხიდი და რამდენი შადრევანი გვექნება – აქ ინსტიტუციური პრობლემაა. საქმე ისაა, რომ სააკაშვილმა შექმნა კლასიკური სქემა, რომელიც ჩვენთვის აბსოლუტურად არაა უცხო, ზუსტად ასე ასლან აბაშიძე ბათუმის თეატრში მონაწილეობას იღებდა კოსტიუმების შეკვერაში, მსახიობების არჩევაში, პიესის დადგმაში. ეს კლასი-

არავის არ სჭირდება ასეთი პრეზიდენტი. ხალხს, ქვეყანას სჭირდება მმართველი, რომელიც მოუვლის სულ სხვა რისკ-პრობლემებს. შესაბამისად, აქ არის ინსტიტუციური, სახელმწიფოებრივი პრობლემა, ის მდგომარეობს იმაში, რომ სააკაშვილს საკუთარი თავი მიაჩნია არა აღმასრულებელი ხელისუფლების მსახურად, რომელიც იგი უკვე დიდი ხანია აღარ არის, არამედ მას თავი მიაჩნია აბსლუციების კარის მონარქად, რომელმაც ამა თუ იმ ხელოვნების დარგი უნდა ააყვავოს. პრობლემა ისაა, რომ გარემოცვასაც ასე მიაჩნია და იწყებენ მისი გემოვნების კრიტიკას. არც ერთია მნიშვნელოვანი და არც მეორე. მნიშვნელოვანია ის, რომ სააკაშვილი პრეზიდენტი აღარ არის, ის არის პატარა მონარქი. არა! ის არის პატარა, პატარა შახი, რომელსაც თავისი გემოვნების გამოვლენა სურს. სწორედ ეს არის ქვეყნისთვის სახელმწიფოებრივი პრობლემა.

შენობების შეფერილობაზე უნდა ისაუბროს კომპეტენტურმა პირმა და არა პრეზიდენტმა, იგი არ არის ამ სფეროში კომპეტენტური. ესთეტიკის დარგში არცერთ პრეზიდენტს არ ირჩევენ. აშშ-ში დეტალურად სწავლობენ პრეზიდენტის ჯანმრთელობას –

ამ ზაფხულს წარმოქმნილმა პრობლემებმა რელიგიასთან დაკავშირებით, ეს ჩანს ეკონომიკის სფეროშიც და ა.შ. დამოუკიდებლობის ხარისხი ამ ქვეყნის ლიდერთა, ესთეტიკური, ძალიან დაბალია, თუნდაც სამხედრო თანამშრომლობის სფეროში. დაყ-

ობს შიგნიდან იმისთვის, რომ გადაწყვეტილებები მივიღოთ და გავატაროთ თუნდაც ჩვენს პარტნიორებთან, მეზობლებთან, გარკვეულ ოპონენტებთან მიმართებაში. ეს ძალა, როგორც ასეთი ფიზიკურად რომ წარმოვიდგინოთ სადაც უნდა წარმოქმნას. იმის-

3 გვ.

ხალხი გიმაგრებს მხარს. დღეს საქართველოს მთავრობამ ეს დაკარგა, იგი ძალას ეძებს გარეთ, გარეთ ძალის ძებნა კი ნიშნავს გარიგებებში ძალის ძებნას. მოსახლეობა სააკაშვილს მხარს აღარ უჭერს. ამ ვითარებაში ფორმა გვაქვს მიღებული გარკვეული სუპერმარკეტის, რომელშიც ვიღაც შემოვა და იტყვის ამა თუ იმისთვის რა გადავიხადო, რა გინდათ გავაკეთო კონკრეტული ქმედებისთვის. მთავრობაც ამ როლს თამაშობს. ხალხი, ამ შემთხვევაში, მოტოვებულია გარეთ, მთავრობა სუსტია.

— რეალურად პრობლემაა, ალბათ, ის, რომ ამ სუპერმარკეტის ტიპის სახელმწიფოში თანდათანობით ინგრევა, ნაღვურდება ღირებული ფასეულობები სულიერება, რელიგია, ტრადიციები, ეროვნულობა და ა.შ.

— სულიერ ფასეულობებს არ ქმნის მთავრობა, არამედ საზოგადოება და თუ სულიერებაში პრობლემა გვაქვს ეს საზოგადოების ბრალია. მთავრობამ ამას შეიძლება ან შეუწყოს ხელი ან შეუშალოს. დღეს ჩვენ ვხვდებით, რომ სააკაშვილის მიერ განხორციელებული ქმედებები ამ მიმართულებით შემდეგანია, რაც ესმის იმას აკეთებს. სააკაშვილის ხედვა საქართველოზე — ეს არის ევროპულად თანამედროვე სტილში ორგანიზებული აზიური ქვეყანა, რომელშიც დიქტატურაა, მაგრამ ამავე დროს საბანკო გადარიცხვების მაღალი ხარისხია. სულიერებასთან ამას ნაკლები კავშირი აქვს. სააკაშვილს არ უნდა მოეთხოვოთ არც მაღალი ესთეტიკის დონე და არც სულიერების მაღალი დონე. ვიმეორებ, სულიერებასთან დაკავშირებული პრობლემები სააკაშვილის კი არა, საზოგადოებისაა. თუ საზოგადოებას არ გააჩნია უნარი სულიერი ცხოვრებით იცხოვროს, სააკაშვილს არ უნდა დაეპარალოთ ეს. ეროვნული ფასეულობების შემთხვევაშიც იგივეა — ეროვნულ ფასეულობებს საზოგადოება ახვევს ხოლმე პოლიტიკოსებს. სიმართლე გითხრათ, ვერ ვხვდავ, რომ დიდი იდეოლოგიური ბუმი ქართულ პოლიტიკურ ელიტაში. ბოლო ერთი წლის მანძილზე მასსოვს სუბარის განცხადება ქართული სულიერი ფასეულობების შესახებ — ამ განცხადებით დაიწყო და დამთავრდა. რეალურად, ქართულ პოლიტიკურ ელიტას არ შეუქმნია ხედვა თანამედროვე, პროგრესული საქართველოსი. რასაც ვუსმენ სულიერებაზე, ეროვნულობაზე პოლიტიკოსთა განცხადებებს — ეს ან არის მე-9-ე, მე-13-ე საუკუნეებზე ან 20 წლის წინანდელ საქართველოზე საუბარი. როცა ხატავენ იდეალურ საქართველოს სულ სსრ მახსენდება, რომელსაც აქვს ტერიტორიული მთლიანობა, გაზი, შუქი და შეუძლიათ ფილმების გადაღება. ამაზე მეტი, ფაქტობრივად, დღეისათვის, ქართული საზოგადოებისთვის არცერთ პოლიტიკურ ძალას არ შეუთავაზებია. ის, რომ გადასახადები მაღალია, ტერიტორიული მთლიანობა დარღვეულია, საგანმანათლებლო სისტემა მოშლილია — ეს ყველაფერი რომ იყოს ეს იქნება 20-30 წლის წინან-

ar SeiZl eba qarTul i saxel mwi fo saakaSvi l i esTetiki T Sendebodes

დელ საქართველოს სსრ, მეტი არაფერი. რაიმე განსხვავებულ მოდელს გვთავაზობენ?! აფხაზეთის და ოსეთის ტერიტორია რომ ჩვენთან უნდა იყოს, ეს არის 20-30 წლის წინანდელი საქართველო. თანამედროვე, დღევანდელი საქართველო რაში მდგომარეობს, რა შეიძლება იყოს ოცნება ქართველის, გარდა იმისა, რომ დაბრუნდეს 30 წლისწინანდელ ან შუა საუკუნეობრივ საქართველოში, მე არ მომისმენია. უცნაურია, როდესაც ქვეყნის პოლიტიკოსები, რომელთაც დღეს მართვა არ ევალებათ, ვერ ოცნებობენ-როგორი შეიძლება იყოს საქართველო. ასეთ ოცნებებს, როგორი აბსურდულიც არ უნდა იყოს, ყველაზე მეტად სააკაშვილი ახმოვანებს — ხან ღუბა უნდა რომ იყოს, ხან სინგაპური და ხან რა. ეს კაცი ოცნებობს მაინც, სხვების ოცნება არ მომისმენია. თუნდაც სიგიჟე, მაგრამ რომ თქვან, ვთქვათ საქართველო არის განათლების, ეკოლოგიურად სუფთა ქვეყანა, ეს არავისგან მომისმენია. რაში მდგომარეობს ქართული ღირებულებები, რა არის ქართველი 21-ე საუკუნეში, ასეთი მსჯელობა არ მომისმენია. ანუ რა ტიპია ქართველი — ჩოხით დადის, ფრაკი აცვია, ხმლით დადის თუ ტვინში ჩიბი აქვს ჩამაგრებული, ვინ არის იგი. სააკაშვილს დაეპარალო, რომ ნაკლებობაა ოცნების. რაზეც ისინი გველაპარაკებინან, ამაში უკვე მიცხოვრია და ვიცი რაც არის 30 წლის წინანდელი საქართველო სსრ და რომ აფხაზეთში დავლიოდით და ცხელი წყალი მოდიოდა ეს ყველაფერი ვიცი.

— ქართული ღირებულებების ნგრევაზე როცა ვსაუბრობთ, განმსაზღვრელია ენა, რომელიც ქვეყნის ბურჟია. დღეს შექმნილი ვითარებით ქართული ენა უკვე საქართველოში ქართველებსაც აღარ სჭირდება და მითუმეტეს არ სჭირდება აქ მაცხოვრებელ სხვადასხვა ერებს. გამოდის, რომ თავად ვამბობთ სახელმწიფოებრიობაზე უარს? განა პარლამენტმა არ მიიღო კანონი ფილმების ტიტრებით გაშვებაზე?

— აბსოლუტურად გეთანხმებით, ეს აბსურდია. ის ფილმები, რომელსაც მე ინგლისურის კარგად მცოდნეც კი ვეღარ ვუყუ-

რებ, ეს არის ერთ-ერთი აბსურდოვანი, რასაც სააკაშვილი აკეთებს თავისი მდარე გეგმებით. ეს არის კიდევ ერთი ძალადობა, სააკაშვილის გადატრიალებული ტვინი, დარწმუნებული ვარ თვითონაც არ ესმის ეს ფილმები ინგლისურად იმიტომ, რომ ძალიან რთული გასაგებია, ბევრი სლენგზეა 80-90-იანი წლების ფილ-

მებიდან ვერაფერს გაარკვევ, თუ იქ არ ცხოვრობ. — **ენის ნგრევა მხოლოდ ამით როდ გამოისატება. ჩვენი ხელისუფლება სომხებს, აზერბაიჯანლებს მასიურად უფინანსებს სკოლებს. ანუ, რა გამოდის, ჩვენ მათ სახელმწიფოებრიობას ვუფინანსებთ?**

— თუ სომხური ან აზერბაიჯანული სკოლების მასიური დაფინანსება ხდება საქართველოს სახელმწიფოდან, ეს სიგიჟეა. ზოგადად, უნდა განვასხვავოთ ურბანული და მონოეთნიკური საშიში ტიპის დასახლებები, როგორცაა სასაზღვრო რეგიონები. რა თქმა უნდა სასაზღვრო რეგიონებში, სოფლის ტიპის დასახლებებში ეთნიკური თემის დაფინანსება, უბრალოდ საშიშია. იქ პირიქით, უნდა შეეცადო ინტეგრაცია მოახდინო იმ მოსახლეობისა შეს მართლად ეთნოსში. ამის მიმართ უნდა განხორციელდეს მიზანმიმართული სახელმწიფოებრივი პოლიტიკა, ამისთვის ქართულმა სახელმწიფომ სპეციფიკურად უნდა აფინანსოს ქართული ენის სწავლება. მასსოვს, ამის მცდელობა იყო 2004-2005

წლებში, მაგრამ ჩავარდა ეს პროგრამა. ანუ როდესაც ეთნიკურად სომეხი ცხოვრობს სომხეთის საზღვარზე სოფლის პირობებში კომპაქტურად ეს სულ სხვა რიგის საკითხია, ხოლო თბილისელი და ქუთაისელი სომეხი სულ სხვა ტიპის საკითხია, ეს პრინციპულად განსხვავებული თემაა. მაგრამ თბილისში, სადაც უკვე ინტეგრაცია მომხდარია მათი ეთნიკური ნიშნების შენარჩუნება ეს იქნება თეატრი თუ სკოლა, ჩვენი სახელმწიფოებრივი პრიორიტეტია. კიდევ ერთხელ განვასხვავოთ — როდესაც ვერ ახორციელებ ინტეგრაციულ პოლიტიკას, აქ ეკონომიკური საკითხებია, პირველ რიგში, პრიორიტეტული იმიტომ, რომ სად ყიდის ის სომეხი კარტოფილს, ან აზერბაიჯანელი ლობოს ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ მას სჭირდებოდეს თბილისში ჩამოსვლა. ეს ორი სხვადასხვა რამაა.

— სომხური თუ აზერბაიჯანული სკოლების დაფინანსებაში პრეზიდენტის მიერ გარანტირებული საარჩევნო ხმების მოზიდვა ხომ არ არის გათვლილი?

— ბუნებრივია. საქართველოს პრეზიდენტი ვიღაცას რომ ჰკონია მართლა იმის გარდა რამეს წვევტს თუ რა ფერად შედგოს სახლი, ეს ასე როდია. სააკაშვილი ყოველთვის არის დამოკიდებული ძალიან სერიოზულად, როგორც ერევანზე, ასევე ბაქოზე, იმიტომ, რომ ამდენი ამომრჩევლის ხმა მისი არადემოკრატიული პოლიტიკიდან გამოდინარე, ჩვენთან ვერ ექნება. უფრო მეტად გადაწყვეტილების მიღება ხდება ბაქოში და ერევანში.

— ოპოზიციის გააქტიურების სეზონი შემოდგომა დადგა. რისი დროა ახლა მიტინგების თუ შეხვედრების?

— ოპოზიციას აღარაფრის დრო აღარ აქვს, მორჩა, რა უნდა გააკეთოს ოპოზიციამ? ოპოზიციამ უნდა აჩვენოს, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე ქვეყნის გარეთ, რომ გააჩნია გარკვეული იდეოლოგია, უნარი განსხვავებული აზროვნების. სამწუხაროდ, ოპოზიციის პრობლემა ამ წლებში მანძილზე მდგომარეობს იმაში, რომ მათთვის იდეალი არის სააკაშვილი. რამდენად კომიკურადაც არ უნდა ჟღერდეს, სააკაშვილი არის ლიდერი, რომელსაც მუდმივად აქვს წარუმატებლობა, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე გარეთ, მან დაკარგა ქვეყნის შიგნით ნდობა, გაფლანგა დემოკრატია, ღირებულებები, წაავო ტერიტორიები, ეკონომიკა ჩავარდნილია, ამ ოპოზიციისთვის მაინც არის ლიდერი. მათთვის მიზანი გახდა ის, რომ სააკაშვილები უნდათ გახდნენ. რატომ ეღრებოთ სააკაშვილს ვერ ვხვდები? სულ უნდათ, რომ მიშა იყვნენ, არადა ეს მიშა უკვე არის და ბარემ იყოს, რაღატომ უნდა გამოვცვალოთ მიშა გრიშაი ვერ ვხვდები. შეიძლება გრიშას უკეთესი გემოვნება აქვს და შადრევანს გააკეთებს სხვანაირს, მაგ-

რამ ადამიანს, რომელიც მიშაობაზე ოცნებობს, რა შანი აქვს მოსვლის?!

— თანაც ეს ოპოზიციონერები გაიძახიან მიშა მოლაღატა, კრიმინალი, მტერი, კალვერაო, ამ დროს კი მასთან ერთად არჩევნებისთვის იწყებენ მზადებას. კრიმინალთან ერთად როგორ დებულობენ არჩევნებში მონაწილეობას?

— საქართველოში არჩევნები არ ჩატარებულა არცერთ ეტაპზე სამართლიანად და არც ჩატარდება. თუ რაიმე ტიპის კონსოლიდაცია იქნება, შესაძლებელია არჩევნების იმიტაცია მოხდეს, მაგრამ უცხოელი დამკვირვებლებიდან დაწყებული ადგილობრივი საარჩევნო კომისიით დამთავრებული, ყველას ყველაფერი კარგად გვესმის. სააკაშვილი არ ჩაატარებს არჩევნებს, თუ მისი გადასაწყვეტი იქნება, მაგრამ რა იდეოლოგიით გადის ოპოზიციის არჩევნებზე ეს ცალკე თემაა. ასეთ ვითარებაში, როგორმაც დღეს ქვეყანაა, იდეოლოგიის, ნათელი წერტილის გარეშე არჩევნებში გასვლა აბსურდია.

— ოპოზიციის იდეოლოგია რომ არ აქვს გასაკვირი არცაა, მაგრამ რა ტიპის იდეოლოგიის დამკვიდრებას ცდილობს თავად ხელისუფლება — დასავლური, ლიბერალური მოთხოვნების შესაბამისს თუ საბჭოური მორჩილების პრინციპზე აგებულს?

— ხელისუფლება ვერაფრით იდეოლოგიას ვერ დაამკვიდრებს, რაც შეეძლოთ თავისი მოკლე განათლებით, უკვე გააკეთეს. ხელისუფლება მდის მარტვი მენჯემენტით, ადამიანების ცოტა შემინებით, ცოტა მიპრესვით, ეს საბჭოური არა, მაგრამ ტირანული, ავტოკრატიულია. ეს მსოფლიოში ბევრად უფრო გავრცელებული მმართველობის ფორმაა, ვიდრე დემოკრატია. ეს არ არის ხელისუფლების იდეოლოგია, არამედ მმართველობის ტიპია. ლიბერალიზმს რომ გაიძახიან — ლიბერალიზმის გაგნებაში არ არიან, შეიძლება თვითმფრინავში ვინმემ დახეული ბროშურა მისცა და ამ დონეზე წაუკითხავთ და ბოლომდე არ იციან რას კითხულობენ. ეს არ უნდა შეგვეშალოს იმ მართვად ფუნდამენტურ ღირებულებებთან, რასაც ლიბერალიზმი, ადამიანის თავისუფლება ჰქვია. რასაც სააკაშვილი აკეთებს ეს ლიბერალიზმიან ისე შორს დგას, როგორც კომბოსტო და შათლი. როდესაც მართავ, ამ ფორმას რაღაც უნდა დაარქვა. ფორმა, რომელსაც ისინი აპირებენ, ეს უბრალოდ მოსახლეობის ეფექტური მენჯემენტი, იდეოლოგიასთან კავშირი არ აქვს. ეს გამოჩნდა რელიგიის და ქსენოფობიის თემებიდან, რაც ასე სამარცხინოდ გადაწყვიტა ჩვენმა სახელმწიფომ. ნათლად გამოჩნდა, რომ ჩვენთან სახელმწიფოებრივი აზროვნება საერთოდ არ არის, ქართული იდეოლოგია ტვინში ჩანასახის დონეზეც კი არ არსებობს.

თამარ შველიძე

ჭირიანობა საქართველოში ვარდების რევოლუციის შემდეგ დაიწყო, მაგრამ ახლა უკვე ჭირისუფლების დაწილება დაიწყო. ისედაც ცოცხალ-მკვდარი მოსახლეობა კიდევ უფრო დაშინდა სიკვდილით, რადგან სიკვდილიც გაძვირდა და თუ 3 დღეზე მეტი გაგრძელდა სიკვდილის შემდეგ მიცვალებულის გაჩერება, მაშინ იცისხლეთ, მერამ ახალი სარფიანი შემოსავალი იშოვა. არც მკვდრების მოვრეცხვით და არც ცოცხლების, მივლენ და ფულს აგახევენ. რეკეტი სიკვდილზე მერიის რომელიმე ნაციონალ-უცოდინარის ტენიში მოიხარშა და პრაქტიკაში დანერგვა დაიწყო. არადა, რამდენ ფულს იშოვიან ისედაც დაავადებულ და სიკვდილის ზღვარზე მიყვანილი მოსახლეობისაგან? ამას ჰქვია სწორედ „შავი ჭირი“, რომელიც ჩვენს ქვეყანას დღითიდღე განადგურებით ემუქრება.

ვინ არის განმკითხავი? მუსიკასაც თავად უკვებებენ და თავად ცეკვებენ. ნაციონალური უბედურება ახალ სიურპრიზებს გვიშვებებს და ვინ იცის, როდემდე გაგრძელდება. რამ დააჩივრა და დაადასტურა პოლიტიკური ოპოზიცია, რატომ ჩაიძირა პოლიტიკურ წუმში? იქნებ მწვანე დოლარებმა და კეთილმოწყობილმა ცხოვრებამ, რომელიც ნაციონალურ წყალობით მოიპოვეს? „კობა დავითაშვილის არ იყოს ხელისუფლება ხომ ვალდებულია პარტიები დააფინანსოს? დაფინანსა კიდევაც, ამიტომაც არიან საეჭვოდ გაჩუმებული და სიკვდილივით დაღუპებული. მაპატიეთ და გაიმპოტენტირებული ოპოზიცია ხმას არც გადასახადების მომატებაზე, ტრანსპორტის გაძვირებაზე, დენზე მიბმულ ნაგვის გადასახადზე თუ სიკვდილის გადასახადზე იღებს. ხოლო მოსახლეობას პანიკური შიში აქვს და არ იცის, რა ქნას, ადამიანები სასოწარკვეთაში არიან და გამოსავალს ვერ ხედავენ, ხმის ამოდებას ვერ ბედავენ. პროტესტის გრძნობა დაიკარგა და ისეთი ღუმელია, როგორც სასაფლაოზე.

საკვირველია, რამ გაგაჩუმათ, ხალხო, ისეთი დღე უნდა დაგვეყარა ხელისუფლებისთვის ამ კანონის მიღების გამო, რომ მკვდრებსაც კი გასცინებოდა, ჩვენ კი ოლიმპიური სიმშვიდით ვიტანთ ხელისუფლების ყოველგვარ თავგასულობას, რატომ?

მიცვალებულზე ტარიფის დაწესებამ საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველებიც აღაშფოთა, როგორღა მოასწრებენ ისინი საქართველოში ჩამოსვლას? ახლახან ერთმა ახლობელმა დამირეკა ისრაელიდან და სასოწარკვეთილი შელაპარაკებოდა, მისი თქმით, ხელისუფლებამ 2 მილიონამდე ქართველი ემიგრანტი გასწირა ამ კანონის მიღებით, ღმერთმა დაგვიფაროს და სიკვდილის შემდეგ ქართული მიწა სანატრელი გაგვინდება, საქართველოში დამარხვას ვერ ვეღისრებთო... ან როგორღა შეძლებენ საზღვარგარეთ წასული შვილები ჩამოსვლას და მშობლების დატოვებას, მათ უკანასკნელ გზაზე გაცილება?

ჩემო მკითხველო, ალბათ, მიხვდებით, როგორ გაამწარა ადამიანები ამ ხელისუფლებამ, რომ სიკვ-

დილსაც კი ვეღარ ნატრობენ უკვე ზოგჯერ სიცოცხლისაგან დაღლილი და გაწამებული ადამიანები გამოსავალს სიკვდილში ხედავენ, მოკვდები და დაიხვეწები, ვინ დაგასვენა, თუ სიკვდილს აპირებ, მაშინ დაკრძალვისათვის საჭირო თანხაც უნდა მოიმარაგო, თორემ მერე ნახე ჭირისუფლების დაწილება.

არადა ვინ შეაწუხებდა ჭირისუფალს, როგორი მტერიც არ უნდა ყოფილიყო, პირიქით, სწორედ მაშინ ანუგეშებდნენ. მართალია, ძალიან გამიჭირდა ჭირისუფლებთან საუბარი, მაგრამ რამდენიმე მათგანის აზრი რომ გამეგო ვაკე-საბურთალოს სასაფლაოზე წავედი.

მესაფლავებებს საფლაოზე სუფ-

nacional urma Wirma
Wirisuflebamdec
mi aRwia

რა გაეშალათ და სახელდახელოდ სადილობდნენ, მითხრეს ჩვენი შვივი ახლა მერაიშა წასული, იქვე რამდენიმე ჭირისუფალს გავესაუბრე:

თინათინ დარასხველიძე, ჭირისუფალი: — ესა გვაკლდა, რომ ჯარიმები დაეწესებინათ, ისედაც რამდენი ხარჯები გავწიე ახ-

sikvdi i gazvirda, jarima 50 l aridan iwyebeda yovel dRe emateba

ლობლის დასამარხად, ახლა ჯარიმებს გვიწესებენ, თქვენ წარმოიდგინეთ, სასაფლაოებიდან ისედაც კოლოსალური თანხები შედის ქალაქის ბიუჯეტში, ახლა კიდევ ჭირისუფლების გამარცხვა მოინდომეს, ჩემი აზრით, ხალხი ამას ვერ მოითმენს. მიცვალებულებით ვაჭრობას ამ ხელისუფლებას არ ვაპატიებთ.

არ ვიცით, ხვალ რა იქნება, გულგახეთქილი ჭირისუფლები ყველაფერზე წაველენ...

შვილო, ნურაფერს მკითხავთ, ჩემი შვილი საზღვარგარეთ დაიღუპა, მეათე დღეს დავერძალეთ, ჯარიმებზე არ გამოვიდა და არც მინდა ვიცოდე, ალბათ, იმ გამწარებულზე ვინმე რომ მოსულიყო, თავს შევაკ-

საფლავეს“ წერდა. არც ჩვენ გვეჯერა, მაგრამ ხომ გაგიგიათ, ვისაც გვეჯერა გავვატარეთო... ისე გალაკტიონს რომ გაეგო ეს ამბავი, საფლაოში გადატრიალდებოდა.

გიორგი ტაბიძეს უნივერსიტეტიდან ვიცნობ და ძალიან გამიკვირდა, ის ასეთი თანამდებობის მამიბელი არ იყო და ერთ ღრის კომპარტიას ავინებდა, მერე ასლან აბაშიძის ფავორიტი გახდა და ბოლოს ნაციონალურის სენი შეეყვარა და მათაც დაუფასეს. რატომღაც გიორგი ტაბიძე მესაფლავებებს შეფად არ მეშვებდა, მისი ადგილი იქ არ იყო. საინტერესოა, როგორ უყურებს ჩვენი ჟურნალისტი გიორგი ტაბიძე სიკვდილზე ტარიფის დაწესებას და აქვს თუ არა ძველებურად ჰუმანური და პროგრესიული აზრები?

გიორგი ტაბიძე ახლა შპს „ჭერმესის“ კომერციული დირექტორია და საქრებულოში აქვს კაბინეტი, შპს „ჭერმესის“ მითხრეს, აქ იშვიათად შემოვივლით. გიორგი ტაბიძესთან დაკავშირება არც ისე ადვილი აღმოჩნდა, როგორც მეგონა, მან კომენტარის გაკეთება არ ისურვა, კომენტარს არც შპს „ჭერმესის“ ხელმძღვანელი ვალერი სხიერელი აკეთებს, რადგანაც მას მერიის პრესსამსახურის შესაბამისი ნებართვა სჭირდება, მერიის პრესსამსახური კი ამის ნებართვას არ იძლევა. თუ რა ფინანსური მოგება აქვს სასაფლაოების ბიზნესიდან შპს „ჭერმესის“ ამის შესახებ ინფორმაცია გასაიდუმლოებულია, ერთი რამ კი ცხადია, რომ მერიის დაქვემდებარებაში მყოფი შპს „ჭერმესის“ სარფიან შემოსავალს ღებულობს და ინფორმაცია შესაბამისად დახურულია....

საკითხავია, რატომ ემაღება არასანაშენი „ჭერმესის“ კომერციული დირექტორი გიორგი ტაბიძე, ნათესავი გუშინ 500 ლარით დააჯარიმეს — მიცვალებულის დაკრძალვა დაუგვიანდაო.

სამწუხაროდ, ვერც საჯარო ტარიფების შესახებ მოვიპოვეთ ინფორმაცია, მხოლოდ „ჭერმესის“ ერთ-ერთ თანამშრომელს კერძო საუბარში წამოსვდა, რომ საჯარო თანხა დაახლოებით 50 ლარიდან იწყება და ყოველდღე მოემატება.

დაუმარხავი მიცვალებული, ღმერთმა გვაშოროს, მაგრამ თუკი 3 დღეში ჩვენმა ჭირისუფალმა უსახსრობის გამო მიცვალებული მიწას ვერ მიაბარა, მერიის, თუ ამ შემთხვევაში შპს „ჭერმესის“ სამსახური ახალი კანონმდებლობის მიხედვით მიცვალებულის კრემაციას მოახდენს.

ალბათ, ძნელი წარმოსადგენი არ არის, თუ რა მოჰყვება ამას, გამწარებული ადამიანების კიდევ უფრო გამწარება ბოლო წვეთი იქნება... იქნებ მოსახლეობა საბოლოოდ გამოფხიზლდეს და იფიქროს „ნაციონალური ჭირის“ მოშორებაზე, რომელიც ცოცხლებსაც და მკვდრებსაც ერთდროულად სწორენ სისხლს...

თინათინ ბაღაძე

P.S. ეს წერილი უკვე რედაქციისთვის მქონდა გადაცემული, როცა ნაცნობმა დამირეკა და მითხრა, ჩემი ნათესავი გუშინ 500 ლარით დააჯარიმეს — მიცვალებულის დაკრძალვა დაუგვიანდაო.

Sps `hermesis~ komerciul i direktori giorgi tabiZe gal aktionis `mesaflaves~ asaflaves...

ამას წინათ ერთმა პოლიტიკურ წრეებთან დახლოებულმა ადამიანმა თქვა — ეს ეგრეთწოდებული ოპოზიციური პარტიები ახლა ეძებენ ახალ პოლიტიკურ ფიგურას, რომელიც მცირე გამოცდილების და ბევრი ფულის პატრონი იქნება. კი, მაგრამ რაში სჭირდებათ ასეთი-მეთქი და ეს აფერისტები ფულს შეაწერეთ.

სამწუხაროდ, საქართველოში კარგა ხანია პოლიტიკა და პოლიტიკოსობა ფულის კეთების საშუალებად, უფრო ზუსტად, როგორც კომუნისტები იტყობდნენ, უმრომელი შემოსავლის წყაროდ იქცა.

არა, შრომით კი შრომობენ — ამდენი ტყუილის თქმა, ამდენი ცრუ დაპირების გაცემა, ამდენი ლაქლაქი, ამდენი აღმა-დაღმა სირბილი, ერთმანეთისთვის კომპრომატების ჩხრეკა, ხელისუფლებასთან საიდუმლო გარიგებები შრომაა, აბა, რა არის, მაგრამ ეს შრომა ქვეყნისთვის სასარგებლო პოლიტიკის კეთებას კი არა, ხშირ შემთხვევაში, საკუთარ ფინანსურ ინტერესებს ემსახურება.

ფულის შოვნაზე გადაგებული ქართული ოპოზიციური სპექტრი დღეს, ფაქტობრივად, გაიშფორდა და პოლიტიკურად გაკოტრდა.

ოპოზიციური ნიშა, შეიძლება ითქვას, თავისუფალია და, სხვათა შორის, არც ისე ბევრია მსურველი ეს ნიშა დაიკავოს.

აი, ასევე დროს კორი-ზონტზე ჩნდება რუსეთში მოღვაწე ბიზნესმენი მინდია გულუა და განცხადებას აპირებს, რომ პოლიტიკური პარტიის შექმნას აპირებს.

აცხადებს, რომ ის პოლიტიკური პარტიის შექმნას აპირებს და ეს სულ მალე, ოქტომბერში უნდა მოხდეს. თანაც ამ პარტიამ მომავალ არჩევნებში მონაწილეობა უნდა მიიღოს და პარლამენტშიც უმრავლესობით უნდა მოვიდეს.

მოკლედ, ასე, რუსეთში მოღვაწე, ახლავაზრდა ბიზნესმენი მინდია გულუა პოლიტიკური ფიგურა ხდება.

იმის მაგივრად, რომ გულუას თავისი მომავალი საქმიანობის

არ იცის, რა ფარული კავშირები ამ საინფორმაციო საშუალებებსა და ხელისუფლებას შორის, ვისი ბიზნესინტერესები დევს ამა თუ იმ ვითომ ოპოზიციური გაზეთის თუ ტელეარხის საქმიანობაში.

ის ჰგავს სხვის მინდორზე, სხვის გუნდში შეჭრილ მოთამაშეს, რომელსაც ცოტა ხანი კი ათამაშებენ თავის ნებაზე, მაგრამ დადგება მომენტი, როცა მსაჯი მკაცრად ჩასტევენ და მოთამაშეს მინდორიდან გააძევენ.

მინდია გულუა საუბრობს რაღაც მედია-პოლიტიკის მსგავსი სტრუქტურის შექმნაზე, მაგრამ არ ახსოვს, ან არ იცის, როგორ დაამთავრა საქმიანობა ბადრი პატარკაციშვილის მედია-პოლიტიკა. არ

მიელო, სიტუაცია არ გაემიფრა, მაგრამ...

მინდია გულუა ამბობს: მე ზოგიერთებს ფსბ-ს პროექტი ვგონივრო და იცინის მრავალმნიშვნელოვანი ღიმილით. არ ვიცი, ვის ჰგონია ფსბ-ს პროექტი მინდია გულუა თავისი პოლიტიკური ზრახვებით, მაგრამ მე ნამდვილად არ მგონია იგი ფსბ-ს გამოგზავნილი, რადგან ფსბ-ს გაკვეთილებამოვლილი ადამიანი საკუთარ გვეგებსა და განზრახულობაზე ასე აშკარად და დეტალურად არ ლაპარაკობს უცნობი ადამიანების წინაშე.

მართალია, დღეს ყველამ კარგად იცის, ყოველი ტიპის ბიზნეს-საქტიუობა რუსეთის ფულთი ხდება საქართველოში. რუსეთს და მის

mindia gulua: me marTali Tval ebi maqvs da Segizi iaT mendoT!

მე მომეჩვენა, რომ ბიზნესმენი, რომელიც თურმე, როგორც თვითონ გვაუწყა, 20 წლის ასაკში ხეტყის ყველაზე დიდი წარმოების უფროსი იყო სოხუმში, საქართველოში არსებულ სიტუაციაში გაუთვითცნობიერებელი გახლავთ, არადა, ეს გადაწყვეტი თუ არა,

შესახებ ინფორმაციებისთვის ამ ინფორმაციების მფლობელებისთვის — ქართული მედიის წარმომადგენლებისთვის ეკითხა, მით უფრო, რომ რუსეთში, რამდენადაც ვიცით, არ არიან განუხილველი განსხვავებული შეხედულებების მქონე ქართული ჟურნალ-გაზეთებით, ბატონმა ბიზნესმენმა საქართველოში გამოშვებულ ორივე გაზეთს მიაპყრო მოწყალებული მზერა და მათთან გადაწყვეტილება მჭიდრო საქმიანი კონტაქტის დამყარება. ამის შესახებ მან განაცხადა სტამბულში შეხვედრაზე და დაასახელა კიდევაც ის გამოცემები, რომლებთანაც გარკვეული ჰქონდა ურთიერთობის ნიუანსები. დანარჩენებს, ვინც დამჭირდება, ვიცი. სხვა თუ 500 დოლარს აძლევს, მე მივცემ 1000 დოლარს, ხოლო მათ, ვისაც არ ვიცნობ, ჩემს გარეშე ჩემზე ერთ სტრიქონსაც ვერ დაწერენ!

არ ვიცი, რა „რისხვას“ უნდა ველოდე მინდია გულუასგან, მაგრამ ის ამ წერილს მხოლოდ მას შემდეგ ნახავს, რაც „საერთო გაზეთში“ დაიბეჭდება...

ახლავაზრდა ბიზნესმენმა სურვილი გამოთქვა ტელეკომპანია „მაესტროს“ წილები უნდა შევიძინო. რადიოკომპანიას ვაგხსნი, გაზეთ „დროს“ მე ვაფინანსებ და სხვა გაზეთებსაც დავეხმარები ქალაქიდან, სტამბის ხარჯებში შევემეღობები... ამ სიტყვებს რომ ვუსმენ-

ახსოვს სააკაშვილმა, „ნაცმოძრაობის“ ჯიჯივების რკინის ხელით ერთი დაკრით როგორ გაანადგურა ტელეკომპანია „იბერია“, დახურა ტელეკომპანია მე-9 არხი, ჩაბიძრა უამრავი მედია-გამოცემა, ნამუსი ახადა ტელეკომპანია „იმედს“ და „იმედის“ ერთ დროს ვითომ პირუთენელი და ობიექტური ჟურნალისტები პირისფარებულად გაიხადა...

ერთმა საეკლესიო პირმა თქვა: ძნელია ქართველობა, მაგრამ აუცილებელია! მართალია, ძნელია იყო ქართველი და მით უმეტეს დღეს. უფრო ძნელია ქართველ ხალხში ნდობა მოიპოვო, რადგან ისე დაესვარა ქართულ პოლიტიკას გამსახურდასდროინდელი ქალწულებრივი კალთა, რომ ადარავის სჯერა დღეს პოლიტიკოსების. საქართველოს ხელისუფლება ხელმძღვანელობს ერთი უტყუარი პრინციპით — „ყველაზე ნაკლებად სამიში ლოში მკვლარი ლოშია“, მელა — კუდაგრძელიების, მარტების და კუმ ფეხი გამოჰყო, მეც ნაზირ-ნაზირაო, ამათი, ამ ხელისუფლებას არ ეშინია. ე.ი. ვისაც ცოცხალს სტოვებს, მათი ნდობა არ შეიძლება!

ასეთი „დღეილიგაია“ დღეს საქართველოში...

სხვათაშორის, ბატონ მინდია გულუას როცა შეკითხვა დაუსვეს, ასეთი თამამი რომ ხარ, ასეთი კარგი რომ ხარ, ასეთი სრულყოფილი

ხელისუფლებას მიხილ სააკაშვილი, რომელსაც თვით რუსები საბაკაშვილს უწოდებენ, მტრად მიიჩნევენ, საქართველოში დაბანდებული ყველა მსხვილი კაპიტალი რუსულია და ყველა ფულიანი კაცი რუსეთში ან რუსული ფულითაა გაძიდებული. ქართული საზოგადოებისთვის ჯერ გაუგებარი და გაურკვეველია, რა ღონის და ღონის კავშირები აქვს გულუას და ნაცმოძრაობას ერთმანეთთან. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ბატონი გულუას ყოველი „ეკთილშობილური“ წამოწყება, ეკონომიკური თუ პოლიტიკური გეგმები წინასწარ არის კრახისთვის განწირული...

მინდია გულუას ერთ-ერთი მარჯვენა ხელი და დასაგრძენი სტამბულის შეხვედრის, შეიძლება ითქვას, ერთ-ერთი მთავარი და მნიშვნელოვანი მონაწილე, ყველგანმავალი და ყველგანმყოფი შიო არსენაშვილი გაზეთ „დროისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში მინდია გულუას სიტყვებს პირდაპირ იმეორებს და ამბობს: „ჩვენს პარტიას საერთაშორისო მხარდაჭერა ექნება. უწინარესად, ეს ექნება რუსეთსა და ამერიკას“ და დასძენს: „ამერიკას სურს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის მოგვარება. ამიტომაც გვექნება მხარდაჭერა ორივე ქვეყნის უმაღლეს ემელონებში“.

საინტერესო მოსაზრება მოვისმინე თვით ბატონი მინდიასგან და შემიძღვ იგივე ბატონმა შიომაც დაადასტურა. ერთი სიტყვით, ამერიკა, როგორც ჩანს, ფსონს დებს პარტიაზე, რომლის შექმნის ინიციატივად მინდია გულუა გამოდის. ახალ ქართულ პარტიას (ასე ხომ არ დაარქმევილი?) ჯერ სახელიც არა აქვს, სტრუქტურად ჩამოყალიბებისთვის საკმაო დრო, ენერჯია, რესურსი, ფული, მოთმინება სჭირდება. ამერიკას კი ეს პარტია რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების მოსაგვარებლად დასჭირდება.

ნამდვილად არაფერი ვაპქვს საწინააღმდეგო მინდია გულუას და მისი შშენიერი გეგმების, მაგრამ ეს ყველაფერი ნიშნავს იმას, რომ მომავალი პარტიაც პოლიტიკური საქმიანობის გაშლას საქართველოს ფარგლებს გარეთ საქართველოს საზოგადოების გარეშე აპირებს.

მიუხედავად იმისა, რომ, რო-

მინდია გულუამ რამდენიმე დღის წინ სტამბულში შეხვედრა გამართა.

ვინ არის მინდია გულუა? ასეთი კითხვა დავსვი „საერთო გაზეთში“ ადრინდელ პუბლიკაციაში. ჩემი ვარაუდით, ამ კითხვაზე ამომწურავ პასუხს სტამბულში, მინდია გულუასთან უშუალო შეხვედრისას მაინც მივიღებდი, მაგრამ მან ინტერვიუს ჩასაწერად ვერ მოიცალა, რადგან გარს ეხვია რაღაცის იმედით და შორეული მგზავრობით გაბრუნებული ათეულობით ადამიანი და მისგან პასუხს ითხოვდა კონკრეტულ წინადადებებზე...

სტამბულის შეხვედრა არ ყოფილა უბრალო, მაგრამ რა საჭირო იყო ეს შეხვედრა, ჩემთვის გაურკვეველია. ჯერ ერთი, თუ შეხვედრა გაცნობითი ხასიათის იყო, სტუმართა უმრავლესობა ბიზნესმენს მანამდე გაუცნია თურმე, ჯერ კივში და მერე ერთხელ უკვე სტამბულში შეხვედრისას. უსაუბრიათი, გვეგებები დაუწყევიათ და მის შესახებ ჩვენს გაზეთს შეხვედრის მონაწილეებმა კინორეჟისორმა ლევან ანჯაფარიძემ და მისმა მეუღლემ უკვე უამბეს.

ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორია ადამიანისთვის, რომელიც პოლიტიკურ ასპარეზზე გამოსვლას აპირებს.

ერთი მეტად პატივსაცემი გაზეთისთვის მიცემულ ინტერვიუში მინდია გულუა ამბობს: „მე ახლა ომში ვებმები საქართველოს გადასარჩენად“. კეთილი და პატიოსანი, მაგრამ სანამ ბრძოლაში ჩაბმას გადაწყვეტს კარგი მეტროლოგი, წინასწარ კარგად დაზვერავს ხოლმე საბრძოლო მოედანს, ასეთია ბრძოლის წესი.

თავიდან, როცა მის შესახებ ქართულმა საზოგადოებამ შეიტყო, იმ ინციდენტის შემდეგ, რაც იგი თბილისის აეროპორტში როგორც არსაიძელო პირი, არ შემოუშვეს და რატომღაც სომხეთში გაამგზავრეს, მას შემდეგ გვეგონა, შეკრება თავის თანამოაზრეებს და სწორ და ამომწურავ ინფორმაციებს შეაგროვებდა საქართველოში არსებულ სიტუაციაზე, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ იმის გარდა, რა ეკონომიკური ბიზნესსაქტიუობები შეიძლება აწარმოოს აქ დაინტერესებულმა ბიზნესმენმა, სხვა ინფორმაციები მას თითქმის არ გააჩნია. თუმცა მინდია გულუა

ინილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში
www.saertogazeti.net
 შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე
საერთო გაზეთი

დი, მომეჩვენა, რომ მინდია გულუაცუდად იცნობს ქართულ მედია-სივრცეს და არ არის გარკვეული ამ სივრცის საკმაოდ ბნელ და სახიფათო ლაბირინთებში, რაც იმის მიმანიშნებელია, რომ იგი არასაკმარისად იცნობს ქართული პოლიტიკური თეატრის კვლივებსაც...

მან არ იცის, ვინ აკონტროლებს და ვინ აფინანსებს ცალკეულ გამოცემებს თუ ტელეკომპანიებს,

პოლიტიკურ-ეკონომიკური პროგრამები რომ გაქვს, ქვეყნის აყვავება რომ გინდა, ამ პირისხილანების არ გეშინია?

— მე უფრო ფრთხილი ვარ, ვიდრე ბადრი პატარკაციშვილი იყო, — განაცხადა მან.

მინდა გითხრა, ბადრი პატარკაციშვილიც არ იყო ჰალსტუხიანი პეპელა, სააკაშვილის მიგზავნილი კოლეგები და მისი მსგავსები ისე

გორც ვითონ ამბობს, არ იქნება პარტიის ლიდერი, არც წევრი, ვერ ჩამოვა საქართველოში, ვერ მიიღებს მონაწილეობას არჩევნებში, მაინც ხმამაღლა აცხადებს, რომ აუცილებლად იყიდის მსხვილ სამრეწველო ობიექტებს, შექმნის სამუშაო ადგილებს და რაც მთავარია, დაიბრუნებს აფხაზეთს, ალადგენს ტერიტორიულ მთლიანობას...

მინდა გულუბრად დამოკიდებული ვიყავი, რომ მას საკმაოდ მაღალი მისცემს საქართველოს მოქალაქეობას, მაგრამ როგორ დაუბრუნებენ მოქალაქეობას ადამიანს, რომელსაც ყველა ანგარიში დაუყვადეს, საქველმოქმედო ფონდი „მზე შინა და მზე გარეთა“, რომლის დამფუძნებელი ვაჰაბოვარაძე და მინდია გულუა გახლდათ, საპატრიარქოს დაატოვებინეს.

გაუგებარია, ვისი რჩევით მოხვდა გულუასთვის უცნობი მუხევი შიო ამ საქმეში, მაგრამ მუხევი შემდეგ საჯარო რეესტრში თვითონ მიიტანა განცხადება ფონდიდან გახვლის თაობაზე. თუკი სპორტშიც პოლიტიკა ჩართული და საკლათბურთო კლუბ „სოხუმის“ წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრეს, როგორ მოხერხდება პარტიის დაფუძნება და ოპოზიციური ნიშის დაკავება? გამოდის, რომ ხელისუფლებასთან უნდა ითანამშრომლონ? ეს შიო არსენაშვილმაც დაადასტურა ინტერვიუში, როცა თქვა: „ყველას შევთავაზებთ თანამშრომლობას – სახელისუფლებო პარტიასაც და ოპოზიციასაც“.

ჩემი აზრით, მომავალი პარტიის იმიჯსა და პიარს ამერიკული პიარმენეჯერები ვერ განსაზღვრებენ, რომელიც, როგორც გულუა აცხადებს, თურმე საქმიანობის სწორად წარმართვისთვის პარტიას გვერდით დაუდგებიან.

მინდა გულუა ახალგაზრდა კაცია. დარწმუნებული ვარ, ის თავის მშობლიური კუთხის პატრიოტია, მაგრამ არ ვიცი, რატომ ან-

ტიას, ალექსანდრე ებრაელიძეს... თქვენ ბრძანით, რომ, როცა მივხვდები, რომ ისინი ქვეყნისთვის არ იბრძოდნენ, მე მათ ჩამოვშორდი. რა ინფორმაციებს ფლობთ მანამდე მათზე პოლიტიკური თვალსაზრისით და რა აღმოჩნდა. რის გამო გაემიჯნეთ მათ?

– როგორც წესი, საქართველოში ებრძვიან და მტრად მიიჩნევენ ნებისმიერ ოპოზიციურ ძალას, რომელიც არაა კავშირში ხელისუფლებასთან. თქვენ ამბობთ, რომ რუსეთიდან ფულს პარტიისთვის ვერ გადმოიცივებთ, აშშ-იდან გამოვაგზავნე და ორი კვირა გაგვიყინეს. თქვენ მრავალმნიშვნელოვანად ამბობთ, რომ ამ საკითხებს მოაგვარებთ. როგორ, რანაირად მოახერხებთ ამას?

– თქვენ აეროპორტში დაგაკავებს, გზულდავენ... პოლიტიკურ აქტიუობას რომ თქვენს სახელთან დააკავშირებენ, როგორ ფიქრობთ, ჩამოგიშვებენ საერთოდ, ოღესმე, საქართველოში?

– ამბობთ, რომ სანამ არეშიძე აფხაზეთის დამოუკიდებლობის თემს გააუღერებდა, მანამდე იცოდით, რომ ლაპარაკი დაიწყებოდა აფხაზეთის დამოუკიდებლობაზე. საიდან იცოდით ამის შესახებ სანამ არეშიძე რაიმეს იტყვოდა?

– თქვენ ამბობთ, რომ იყიდით თბილისის წყალს, იყიდით „ბორ-

– როცა ამბობთ, რომ საქართველოს წყალი ღირს ამდენი და ამდენი. მიწა – ამდენი, მთა – ამდენი, ტყე – ამდენი, ვაშლი, მსხალი, ტყემალი – ამდენი. მერე ამბობთ, რომ ყველაფერს ყიდულობს და ყიდის ამერიკა და პიარმენეჯერ მანაც ამერიკელებს ირჩევთ, რა ვიფიქროთ?

– მე მართალი თვალში მაქვს, შეგიძლიათ მენდოთ, – თქვა მინდია გულუამ. მას მართლაც აქვს მართალი თვალები, მაგრამ ეს საკმარისი არ არის საქართველოს ამოსაყვანად იმ ღრმა უფსკრულიდან, რომელშიც დღეს არის და სამწუხაროდ, სიღატაკეში და ღრმა პროვინციულ სიღუპურში ატარებს 21-ე საუკუნის ათწლეულს.

სტამბული კი იმაზე ღაღადებს, რომ ერთ ღრმს ძღვევამოსილი ოსმალეთის იმპერია ახლაც კამკაშა და ბრწყინვალე და დიდებული აია-სოფიას ნაშთები კვლავ ისეთი წარმტაცია, როგორც, ალბათ, საუკუნეების წინ.

ბოსფორის და დარდანელის სრუტის შერეული ნიავე თურქული ხასიათივით ხისტი, შემტევი და პირდაპირია, ისეთი, როგორც ალტერნატიულ ქართულ ძალას სჭირდება დღეს... არის ეს ალტერნატივა მინდია გულუა და მისი ჯერ კიდევ უსახელო პარტია? არ ვიცი... მაგრამ, მსურს, რომ ასე იყოს...

დასასრულს, არ შემიძლია არ აღვნიშნო – მინდია გულუა, სრულიად ახალგაზრდა, იარაღით ხელში იბრძოდა სამშობლოს დასაცავად...

ისინი, ომგამოვლილები, რაღაცით განსხვავდებიან ჩვენგან, ანუ იმ ადამიანებისგან, რომლებსაც სამშობლოსთვის თავგანწირვა და სამშობლოსთვის ომი ბრძოლის ველზე არ გადავიხდია და, ამდენად, მთლად ზუსტად არ ვიცი, რას ნიშნავს ეს ყველაფერი...

– ჩვენ ეს ომი არ წავკვივია, ჩვენ ეს ომი წავგვაგებინეს! – თქვა მინდია გულუა.

ომგამოვლილებისთვის ომი არ მთავრდება და, როგორც ჩანს, არ დამთავრებულა იგი მინდია გულუასთვისაც.

ის, რის გაკეთებასაც ახლა იგი აპირებს, ამ ომის გაგრძელება დაკარგული სამშობლოს დასაბრუნებლად, ომში გასამარჯვებლად მინდია გულუას დღეს ყველაზე მეტად დიტირამები და იაფფასიანი სოტბადილება კი არა, ზუსტი ინფორმაცია და გულწრფელი, პიროვნული, მართალი სიტყვა სჭირდება.

მე ნამდვილად არ მინდა, რომ მინდია გულუა ამ ომში დამარცხდეს.

ამიტომაც არის ეს ჩემი წერილი პირდაპირი და ცოტათი მკაცრი...

ირანდა კალანდაძე
სტამბული-თბილისი

Cveni drois Tavsafriani dedakacebi

– მოდი, ბაბო, რა გაინტერესებს, ყველაფერს გეტყვი ჩემი ცხოვრების შესახებ. კახეთში, წნორში დავიბადე და გაიზარდე. სულ ბიჭებში ვიბადობდი, „ყაჩაღ მყვალას“ მეძახდნენ. აბა, გავეცეთ ყაჩაღი მყვალა მოდისო – ისმოდა. მართლაც ძალიან ყოჩაღი ვიყავი ბავშვიდან, მარამ, რად გინდა. შენ გეტყვი ჩემ ამბებს. პირველი ქმარი ქართველი კაცი მყავდა. საშინელი ვინმე იყო, მოძალადე, ღოთი, მცემდა, მწვალებდა, ბოლოს ციხეში მოხვდა და იქ მოკლეს. ერთი შვილი – ბიჭი დამარბა მისგან. იმდენად მძულდა, იმდენი სიმწარე მასსოვს, შვილი ჩემს გვარზე დაწერე და საშუალოდ ამოშალე მესხიერებიდან. ისეთი უვარგისი იყო, ვერავისთან პოულობდა სიკეთეს, ცხოვრებამ იმას საკადრისი მიუზღო, მე კი ახალი განსაცდელი მომიზადა უფალმა. ერთმა სომხის კაცმა მომიტაცა, რაღა მეჭა, ბედს შეგვეუღე და მის ცოლთან დავთანხმდი. საცხოვრებლად ლენინკანში გადავედი მის შობილებთან, ჩემმა ქმარმა ბავშვი თავისად გაასალა ოჯახთან და ნათესავებთან. იქაც ბევრი გასაჭირი გადავიტანე, ნაქირავებ ბინაში ვიყავით. არც ეს ქმარი გამოდ-

რესოვლია, მაგრამ ვითმენ, ხელი რომ ვკრა, ღმერთს რა პასუხი გავეცე! მერე მეორე შვილიშვილს შევმთხვა უბედურება. ამხანაგებთან ერთად შარში გაეხვია მოზილური ტელეფონის გამო. დაიჭირეს და ექვსი თვე ციხეში იჯდა, საპროცესო გარეგნებაში 2500 ლარი გადავიხადე. ძალიან გაემწარდი, ბინის გაყიდვას ვაპირებდი, სულ ქუჩაში ვიყავი, ლატარიას ვთამაშობდი, პენსიას ვაგროვებდი, როგორღაც მოვაქევე ეს ფული და ჩემი ბიჭი სახლში დავაბრუნე, ასე რომ, ბინის გაყიდვა აღარ დამჭირდა. ჩემი თორნიკე 18 წლის არის, სკოლაში აღარ დააბრუნეს, ჯვარში არ წაიყვანეს, რადგან ნასამართლევაა. გააუბედურეს სულ – ვერ იმ ამხანაგებმა, მერე – ციხეში ახლა რაღაცას ცდილობს, მიწას თხრის, ორი კაპიკი რომ იშოვოს, საღდაც რკინებს აგროვებს ჯართისთვის. ვუბნები, მოგვხმარები და მანქანების ხელოსნობას შეგასწავლი – თქო. მეც ფულს მოვაქევე და ერთ ოთახს ვიყიდით, ხომ იცი, დათო ბრაზინა და ერთ ოთახში ორი ცოლ-შვილი როგორ იცხოვრებს – თქო. ჩემს შვილს სატყის ნიჭი აქვს. აი, იქ პიონერთა სასახლეში დამყავს, ახლაც

გა ნორმალური კაცი, ვერ გაგებელი უცხო ქვეყანაში, აქ დაგბრუნდი ქმართან ერთად. დავსასლდით მამჩქთან. აქაც გააგრძელა თავისი საშინელი საქციელი ცხოვრება. მცემდა, მჭრიდა, მკლავდა, აკვანს გადამიდებდა, ბალიშებს დამიჭრიდა, ჭურჭელს ამტრევედა, ავჭულაში წინ და უკან მარბინებდა, მოკლედ, ვერ შევწყვეთ ვერანაირად ერთმანეთს, ჩემი მეორე ცოლ-ქმრობა იმით დამთავრდა, რომ სომეხი წავიდა ჩემი ცხოვრებიდან, დედამთილმა ის მეორე ბიჭი, სომეხთან რომ შემეხინა, წამართვა და წაიყვანა ლენინკანში. მისი შესახებ არაფერი ვიცი და არც მანტრერესებს. რა ვქნა, ასე დამიწერა უფალმა, ასეთ ყოჩაღ ქალს ასეთი უვარგისი ქმრები მყავდა. უფროსმა ვაჟმა ცოლად მითული ვაგო შეირთო. ერთი უსწავლელი ქალია, 15 წლისა იყო, რომ მომიყვანა. პირველი მშობიარობის მერე ფსიქიური პრობლემა მქონდა, ვუმკურნალე და გამოკეთდა. ხუთი შვილი გააჩინა, მიხაროდა – ბებერი შვილიშვილები მეყოლება-მეთქი. რბალი უცნაურად იქცეოდა, ქმარს არ უყვლიდა, რა ვიცი, ალბათ, არ უყვარდა, იმანაც მიმიტოვა ცოლ-შვილი და ვიღაც ასაკიან ქალთან ერთად ცხოვრობს საღდაც უკვე თორმეტი წელია. დავრჩი მარტო ერთ ოთახში ხუთი შვილიშვილით და ავადმყოფ რბალით ერთად. უფროსი შვილიშვილი გიორგი ჯვარში მსახურობდა კახეთის საზღვარზე, ყველას უყვარდა, მაღალი, ლამაზი ბიჭი, ავჭულედ გიორგიდ იცნობდნენ. დღესაც არ ვიცი, რა მოხდა – დამეღუპა ჩემი გიორგი, შავებიც ამიტომ მაცვია. ყოჩაღი ვარ და გაუფიქრო, დანარჩენებს ხომ უნდოდა პატრონობა. რბალს შვილის სიკვდილის გამო ისევ ფსიქიური აშლილობა დამართა. ვუმკურნალე, საავადმყოფოში არ წავიყვანე, ვინ იცის, იქ რას დამართებდნენ, შემეცოდა. ახლაც ხანდახან ძალზე აგ-

ჩარჩობები უნდა ვუყილო თავისი ნახატებისთვის. ისეთი ნიჭიერია, კონკურსში გაიმარჯვებ, ოქროს მედალი აიღო. აბა, ასეთ ბავშვს ხელი როგორ არ შეეწყურა. ანა, კი, მე მგავს, ჩემსავით ლამაზი და ყოჩაღია. მუსიკას ვასწავლი, ახლა იამაპაზე უნდა გადავიყვანო. ვუთხარი: – ბებო, პიანინოს ვერსად დავაგამ, იამაპას კი სადმე ქუჩაში ან გადასასვლელში, შენს თავსაც შეინახავ და ოჯახსაც, რომ დაგჭირდეს – მეთქი, ოღონდ პატრონად იცხოვრე, ჩემგან სამახსოვროდ ეს საქმე გეყენება, სხვას რასაც მოახერხებ, შენ იცი – თქო. უფროსი ვაგონა გათხოვილია, თავის თავს პატრონობს. ასეა ჩემი შვილიშვილების საქმე. ახლა რომ გელაპარაკებ, უკვე დაღლილი ვარ, ამ დილით საჭმელი გავუკეთე ბიჭებს, გოგო სოფელში გავუშვი. დიდხანს არ მამეგონებოდა სოციალურ დახმარებას, მაგრამ, მაღლობა ღმერთს მამცემს. ბავშვებს სოციალური დახმარება უნდა, რბალს 30 ლარი, მე პენსიაც მაქვს. სადაცაა 80 წლის ვაგხდები, ახლაც ყოჩაღი ვარ. მაღლობა უფალს, რომ ასე უყვარდა, რა ვიცი, ალბათ, არ უყვარდა, იმანაც მიმიტოვა ცოლ-შვილი და ვიღაც ასაკიან ქალთან ერთად ცხოვრობს საღდაც უკვე თორმეტი წელია. დავრჩი მარტო ერთ ოთახში ხუთი შვილიშვილით და ავადმყოფ რბალით ერთად. უფროსი შვილიშვილი გიორგი ჯვარში მსახურობდა კახეთის საზღვარზე, ყველას უყვარდა, მაღალი, ლამაზი ბიჭი, ავჭულედ გიორგიდ იცნობდნენ. დღესაც არ ვიცი, რა მოხდა – დამეღუპა ჩემი გიორგი, შავებიც ამიტომ მაცვია. ყოჩაღი ვარ და გაუფიქრო, დანარჩენებს ხომ უნდოდა პატრონობა. რბალს შვილის სიკვდილის გამო ისევ ფსიქიური აშლილობა დამართა. ვუმკურნალე, საავადმყოფოში არ წავიყვანე, ვინ იცის, იქ რას დამართებდნენ, შემეცოდა. ახლაც ხანდახან ძალზე აგ-

ნათია
გომიტიკა

დობს თავის ბედ-იბლაღს პოლიტიკას, რომელიც საქართველოში ბარბაროსულია? პატრიოტიზმი არ ნიშნავს ბრმა თავგანწირვას და სხვათა შორის, არც საქართველოს ფარგლებს გარეთ – კიევსა და სტამბულში შეხვედრები არის იმისთვის აუცილებელი, ვინმეს ფული გადაურცილო...

სამწუხაროდ, დღეს საქართველოში, ანუ იმ ქვეყანაში, სადაც პარტია უნდა დაფუძნდეს, არაფერი იცის, რას საქმიანობს, რა ტიპის ბიზნესი აქვს მინდია გულუას. შეკითხვები, რომლებიც საერაულოდ, ქართველ ხალხს შეიძლება გასჩენოდა მინდია გულუას მისამართით, ასე ჩამოვყავილები და თუ ხალხთან საუბარი სურს, ალბათ, ამ კითხვებს უპასუხებს:

– რამდენადაც ვიცი, თქვენ იცნობთ რუსეთში მოღვაწე ქართველ ბიზნესმენებს – მიხეილ ხუბუ-

ჯომს“ და ა.შ. თქვენ საქართველოში ვაშლით ბიზნესს, ეს რამდენადმე კავშირშია პოლიტიკასთან, მაგრამ ბიზნესი სხვაა, პოლიტიკა – სხვა.

– თუ იცით, რომ მსხვილ მედიაციულებს ნაციონალები „კრიშავენ“ და ამბობთ, მედიას და ტელეკომპანიებს ხელში ჩავივლებო, რას გულისხმობთ?

– თქვენ ამბობთ, რომ სულ 7 ბეჭდური გამოცემა იქნება თქვენს მეთვალყურეობის ქვეშ, ვინ იქნებიან და რა ნიშნით აირჩიეთ ისინი? თქვენ თქვით, რომ კონტრაქტები გაქვთ გახუთებთან, დავვისაზრელები ის ფურნალ-გაზეთები, რომლებიც თქვენზე იმუშავენ!

– თუკი ხელისუფლების მიმართ ხართ განწყობილი ლიბერალურად და მიგაჩნიათ, რომ მათთან თანამშრომლობა შესაძლებელია, მაშინ რას ერჩით ბურჯანაძეს და სხვა პარტიებს აგვისინით ეს.

ინტერვიუ გლდანის ივერიის ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის ეკლესიის წინამძღვართან მამა ბასილ მკალაპიშვილთან.

— მამო ბასილ, თქვენი ინტერვიუ, რომელიც გამოქვეყნდა ჩვენს გაზეთში, ყურადღების ცენტრში მოექცა. ხალხი ვვირეკავდა და კმაყოფილებას გამოთქვამდა თქვენდამი, ეტყობა, მხარდამჭერები საკმაოდ გყავთ, როგორ მოიპოვეთ ესეთი წილი?

— სახელითა მამისათა და მისათა და სულისა წმიდისათა. ჩვენთან არს ღმერთი.

მინდა გამცნოთ, რომ არსებულ უკიდურესად გაჭირვების ფაქტს საზოგადოებას სიმართლის მოსმენა სწყურია, რადგან დღესდღეობით ჭეშმარიტი მართლმადიდებელი მხოლოდ თითზე ჩამოსათვლელი არიან. უმეტესობა კი შეეკრა ანტიქრისტიანულ, ბნელი ძალების წარმომადგენლებს, შეგნებულად გვისპობენ სარწმუნოებას, ასხვიებენ ძირძველ ტერიტორიებს. ასეთები საპატრიარქოს წიაღშიც საკმაოდ არიან, ხელისუფლების წარმომადგენლებში კი უთვალავნი, რომლებიც რბილ, ცოდევილ საგარძობებში მოკალათებულან და ნებებობენ.

როგორ მოვიპოვე ხალხის პატივისცემა? ამას ჩემი ნამოღვაწარი წლები ადასტურებენ, რომელიც უფლის სამსახურს მიუძღვნე. ფაქტი სახეზეა, რომ ჩვენი ეკლესია ხალხს უანგაროდ ემსახურება, ყოველგვარი გასამრჯელოს გარეშე. მე არ მემშინია ანტიქრისტიანული მოციქულების, ყოველთვის მკაცრად ვამხელდი მათ და დაუნდობელი ბრძოლა მქონდა გამოცხადებული ქრისტეს მოწოდებებთან. ამას ხედავენ ხალხი და იმპროვიზაციას მრავალრიცხოვანი მრევლი.

— მამო, თქვენ გლდანში ტაძარი აშენეთ ზეიად გამსახურდას პრეზიდენტობის დროს.

— 70 წლის განმავლობაში თბილისში არც ერთი ეკლესია არ აშენებულა. ეს იყო პირველი ეკლესია კომუნისტური რეჟიმის პერიოდში. ეკლესიას უშუალოდ მე ვაშენებდი. მეხმარებოდნენ დეკანოზი მამა ელიზბარი და მამინდელი აღმასკომის თავმჯდომარე ელდარ გოდერძიშვილი. ეკლესიის მშენებლობა დაიწყო 1990 წელს და დაამთავრეთ 1991 წელს.

— ზეიად გამსახურდა დაეწრო ეკლესიის გახსნას?

— არა, არ დასწრება. როცა წირვა დაიწყო, ჩემთან მოვიდნენ ზეიად გამსახურდას დაცვის წარმომადგენლები და მკითხვეს მამამთავალი ეპისკოპოსი იოანე ანანიაშვილი პატრიარქს ხომ არ ახლდა. მე, ღვთის მსახურს, ტყუილი არ მეკადრებოდა და დავუდასტურე, რომ პატრიარქთან ერთად იყო. მათ განაცხადეს, რომ პრეზიდენტი აქ არ მოვიდოდა. ასე რომ, 1991 წელს გლდანის ღვთისმშობლის ეკლესიის გახსნას ზეიად გამსახურდა იმპროვიზირებით დაეწყო, რომ ილია II წირვაზე მამამთავალი ეპისკოპოსი მოეყვანა.

— როგორც საზოგადოებისთვის ცნობილია, ეპისკოპოსი იოანე ანანიაშვილი მამამთავლობისთვის განკვეთილი იყო და სასჯელს იხდიდა. რა უნდოდა მას ილია II-ის გვერდით?

— ფაქტებს ვერ გავექცევით. სიმართლე გითხრა, ვერ ავიხსნი, რა უნდოდა მას პატრიარქის გვერდით. ის სიონში წირვა-ლოცვებზე ესწრებოდა. ალბათ, უნდოდა ხარისხში აეყვანათ.

— შემდეგ რა მოხდა. აღადგინეს ეპისკოპოსის ხარისხი?

— არა, ამას დიდი აურზაური მოჰყვა ეროვნული მთავრობისგან. ხალხიც გაოგნებული იყო იმ ფაქტის გამო.

პატრიარქმა თავიდან მოიცილა ის და მერე გარდაიცვალა.

— მამო, ერთ მოძღვარს შევეკითხე: რას ერჩის ეკლესია მამა ბასილს-მეთქი. მან მიპასუხა: მამა ბასილი სულიწმიდის გმობაშია.

— იცით, რას გეტყვით, ეკლესიებში თბილად მოკალათებულ მღვდლებს თავიანთი ეპისკოპოსისგან აქვთ კურთხევა, რომ სისტემატიურად მღაბდონ, მიწოდონ სულიწმიდის მემობელი, ხან სექტანტი, ხან განკვეთილი. ისინი ყოველწლიურად ცდილობენ გადაიბირონ ჩემი მრევლი და ავტორიტეტი შემიღებონ.

mTavrobam da sapatriarqomer Tobl ivad Seimu Saves gegma raTa meufe iobi daepat imrebinaT, radganac is aris patriarqobis erTaderTi kandidati

მაპატრიარქოს უფალმან, მისი სახელის ხსენების დროს არც ვართ, მაგრამ რას ერჩიდნენ უფალს? ის ჩვენი ცოდვების გამოსასყიდად არ მოვევლინა კაცობრიობას? ღმერთმა შეგექმნა მსგავსად თავისა თვისისა, მოგეცა მცნებები სამოქმედოდ ჩვენი მიწერი ცხოვრების გამოსაცდელ პერიოდში, უფლის მეორედ მობრძანებამდე.

მე, როგორც ღვთის მსახურს, 7 მსოფლიო საეკლესიო კრებების წმიდა მამათა გადაწყვეტილების მიღმა არ მიმოქმედი, ეს არის სულიწმიდის გმობა? განუდელი უმშავისობა და ავირიე ქრისტეს ეკლესია გზა. დღე და ღამე ერის კეთილდღეობისთვის და სარწმუნოებისთვის ვიღწვით. ეს არის სული წმიდის გმობა? მივმართავ იმ უმეტარ პიროვნებას, თუ ღვთის მსახური ჰქვია, ვეცდები აუხსნა — ჩვენ არავის ვაწუხებთ, ვართ ჩუქნითვის ღვთისმშობელ ტაძარში, გშრომობთ და ვლოცულობთ ჩვენი ერისთვის. ნუ გვიწვევთ, თორემ იძულებულნი ვიქნებით მოვავით პასუხი.

სულიწმიდის გმობა არ არის, რაც 80-იანი წლებიდან ტრიალებს საპატრიარქოში? სულიწმიდის გმობა არ არის, საეკლესიო რიტუალების შესრულებაში გასამრჯელოზე წინასწარ რომ უთანხმდებიან? დაფიქრებულხართ, აქვს კი ზოგიერთის ამის შესაძლებლობა? ფულის მოხვეჭის ფინით არიან აღტყინებულნი? ეკლესიური კანონების დარღვევა არ არის სულიწმიდის გმობა. უფლის შემწევობით და ყოვლადწმიდა დედის მეხობებით ვერანაირ მშვიკვლს ვერ გვიპოვებ, ვინაიდან ეკლესიურად ყველა რიტუალს ვასრულებთ იმ ტიპიკონით, რომელიც დავითოვებს იოანე ოქროპირმა და ბასილი დიდმა. ხმამაღლა ვაცხადებ ქართველი ერის წინაშე: მე დედა ეკლესიისთვის არასოდეს მიღალატნია. დედა ეკლესიაში არის მცნებები, რომელიც უფალმა და მისმა მოციქულებმა დავითოვებს. დღევანდელმა სამღვდლოებამ ფეხქვეშ გათილა ყველა საეკლესიო კანონი, მოერგნენ დღევანდელ ხელისუფლებას. ვურჩევთ მათ, შეწყვიტონ ჩვენი განქიქება. უმჯობესია, მიხედონ იდეოლოგიებს და სხვა კრიმინალურ სექტებს. დროა, თვალის გაუწირონ საკუთარ „მეს“, გაიარონ ყოველივე და იქნებ მიხვდნენ და შეინანონ.

— თქვენს მიმართ სასულიერო პირთაგან მუქარები ხომ არ ყოფილა ან დღევანდელი ხელისუფლებისაგან? არ გეშინიათ, რადგან არ ერიდებით მათ მხილებას?

— მე მიძღვარი ვარ და როცა ვხედავ, რომ ხელიდან გვეცვლება ყოველივე, უფლება არა მაქვს პირში წყალი ჩაგივებო და არხეინად გუყურო, როგორ ილუპება ერი, რამეთუ ერისა და სარწმუნოების ბედი უპირველესია. რაც შეეხება ჩვენს მიმართ მუქარას, ყოველთვის იყო და დღესაც გრძელდება. მათი მოთხოვნაა, თუ ეკ-

ლესიას არ დაეტოვებ, ფიზიკურად გამანადგურებენ. ერთი ამათგანი ჩვენი ყოფილი მღვდელია არჩილ ავანაშვილი, რომელმაც ციხეში მიმატოვებია მრევლი უპატრონოდ დატოვა. მაგრამ უფალმა ჩვენს ეკლესიას ტვერელის ეკლესიაში მოღვაწე მამა ვახტანგი (მარგინი) მოუვლინა. არჩილმა კი ციხეში ჩემი ყოფნის დროს წაიყვანა მრევლის 10-მდე წარმომადგენელი და ახლა მათ ჰპირდება: აუცილებლად დაებრუნდება ამ ეკლესიაში. მას თავისი შვილის იმედი აქვს, რომელიც ამჯერად სააკაშვილის სპეცნაზში მუშაობს. მოსალოდნელია, მათ რამე მზაკერული ჩანაფიქრი განახორციელონ.

— მამო, რატომ არ მოჰყვა სინოდის გადაწყვეტილებას გამოხმაურება?

— პირიქით, სინოდის სამარცხვინო გადაწყვეტილებას დიდი გამოხმაურება მოჰყვა. პრესაში თითქმის ყოველდღიურად იწერება იმათი წერილები, ვისაც გონება უჭრის და გული შესტკივა ამ ამბავზე. საქმეში ჩახედილმა ადამიანებმა კარგად იციან, თუ რა მწვავედ აისახება ყოველივე მომავალი თაობის ცხოვრებაში. სარწმუნოება ბალახი, რომელიც აშობს კეთილ ნაყოფს, თავშივე უნდა ამოიძირკოს, თუ გაიდგამს ფეხებს, ვეღარაფერი უშველის. აი, ამიტომ ვიყავი მე კატეგორიული საეკლესიო კრებებზე. ვგრძობობდი, რა შეიძლება მოჰყოლოდა საპატრიარქოს ინტერულობას. იოანე ოქროპირი ბრძანებს: მღვდელს ბალიშზე არ უნდა ედოს თავი. დღეს სამღვდლოებამ ფართო ბალიშზე დადო თავი და არხეინად შეჰყურებენ

ერის გადაგვარებას, მხოლოდ პირადი ამბიციებით შემოიფარგლებიან და შედეგი უმძიმესი დადგა.

— რას გეტყვით იმასთან დაკავშირებით, როდესაც პატრიარქი ნათლობის დროს თვით არის ნათლია, ამაზე აზრთა სხვადასხვაობა.

— ეს არის უმძიმესი და უდიდესი ცოდვა.

ადამიანი, როცა ინათლება, ეს არის მისი მეორედ შობა, ნათლია არის სულიერი მშობელი თავისი ნათლულის. ამ შემთხვევაში პატრიარქის მონათლულებმა შეიძლება ერთმანეთზე

ვინც ამას აკრძალავს, ზიარებიდან განეწმებულ იქნეს“.

საქართველოს ეკლესიაში არეულობამ და განხეთქილებამ პიკს მიადგინა. უფალმა 99 ცხვარი მიატოვა და ერთს, განზნუნულს დაუწყო ძებნა. მე ვკითხვები საპატრიარქოს მესვეურთ. ამდენი განდგომილი და დაფანტული რომ გყავთ, მოგიწვევიათ კრება და ოდესმე გიცლიათ შეკრება, რათა ერთ ძალად გექცათ? განდგომილი სწორედ ისინი არიან, ვინც წმიდად ემსახურება უფალს და სულიერ ძალას წარმოადგენს დედა ეკლესიისთვის. გიფიქრათ, რომ მემამათე ყოველივეს დაწერს და თქვენი „ნამუშავენი“ სამარცხვინო სტრატეგიებით შევა ქართული ეკლესიის ისტორიაში?

არეულობა და განხეთქილება იქნება მანამ, სანამ არ შედგება რუს-ურბნისის მსგავსი კრება და არ გასწორდება მოკონსოლდო შეცდომები. ამას სჯულის კანონი ავალბებს საქართველოს ეკლესიას.

არ იფიქრონ, მტრობა მამომრავლებს მათ მიმართ, პირიქით, მებრალეებიან. არ ყოფნით ნებისყოფა, ამცნონ ერის დღევანდელი კრიტიკულად დაძაბული მდგომარეობა. ხალხი მონურ მორჩილებაში ჰყავთ. მრევლი უამრავ კითხვას სვამს და ერთს არ პასუხობენ კონკრეტულად. რა უნდა ველაპარაკო იმ ეპისკოპოსს, რომელიც აცხადებს რელიგიის კანონზე: ახლა სასიონში არაფერია, მაგრამ მომავალში მალევე ცუდ შედეგს გამოიღებს.

— ვერაფრით დაგვამშვიდებთ, მამო?

— ცოცხა გამხელელი სჯობს, დასამშვიდებელი ნამდვილად არაფერი გვაქვს. ჩვენი სამშობლო ოდიოზანე შევირებული იყო, მაგრამ როგორც ახლა არის, ისე არასდროს ყოფილა. იმპროვიზირებულად, ქრისტიანული მონაცემების მიხედვით კატაკლიზმები. მალე დადგება დრო, როცა დაგვიდგენ პურს და ჯვარს და არჩევანის წინაშე დაგვავყენებენ. ვართ ჩვენ სულიერად ამისთვის მზად? ირანდა კალანდაძე

ინილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში www.saertogazeti.net შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე **საერთო გაზეთი**

26 აგვისტოს რუსეთის მიერ საქართველოს სეპარატისტული რეგიონების აღიარების სამი წლის თავზე აფხაზეთში რიგით მესამე საპრეზიდენტო არჩევნები ჩატარდა. აფხაზეთის პრეზიდენტობაზე კენჭს იყრიდა სამი კანდიდატი: აფხაზეთის დე-ფაქტო ხელისუფლების ვიცე-პრეზიდენტი ალექსანდრე ანკაბა; პრემიერ-მინისტრი სერგეი შამბა და ყოფილი ვიცე-პრეზიდენტი რაულ ხაჯინბა. ჩვენ საუბარი გვქონდა კონფლიქტოლოგ პაატა ზაქარაიშვილთან.

— ბატონო პაატა, როგორ შეაფასებთ აფხაზეთის საპრეზიდენტო არჩევნებს?

— ასე ვიტყვი: ყოჩაღ, აფხაზეთს, მათ სწორი არჩევანი გააკეთეს, როდესაც ანკაბა აირჩიეს პრეზიდენტად. ანკაბა ცნობილია რუსეთისადმი პრინციპული დამოკიდებულებით. იგი კატეგორიულად ებრძოდა ხაჯინბას კანდიდატურას, როცა რუსეთს უნდოდა მისი დასაპრეზიდენტად. მას ჰქონდა ფული, ბიზნესი და ხაჯინბასა და არძინბას წინააღმდეგ შექმნა პოლიტიკური ძალა, რომელიც მიმართა რუსეთის მიერ ხელდასმული და წაქეზებული არძინბას კლანის დასამარცხებლად, შესაბამისად, არძინბას ავადმყოფობის მეორე, მისი შემცველის — ხაჯინბას წინააღმდეგ. მეორე — ანკაბა ნაციონალისტური სულის ადამიანია. აფხაზეთს საკუთარი თავის გარდა ყველასი ეშინიათ — რუსების, ქართველების, სომხების და ცდილობენ ისეთი პოლიტიკური სისტემა შექმნან, სადაც აფხაზი ელიტა იქნება გამოკეტილი, კერძოდ, ეთნოცენტრიზმზე დაყრდნობილი ეთნოცენტრისტული დემოკრატია. მესამე — ანკაბა ცნობილია არა თავისი დემოკრატიულობით, არამედ ავტორიტარიზმით. რკინის ხელით, მკაცრი პოზიციებით აპირებს მოსპოს კორუფცია და კრიმინალი აფხაზეთში. ბალაფში ცნობილი იყო, როგორც დამბლანსებელი ადამიანი, ყველასთან პოულობდა

როგორ შეაფასებთ აფხაზეთის საპრეზიდენტო არჩევნებს?

შეარჩიეს, როგორც ჩანს, მეტი არაფერი ჰყავთ. იმდენად გამძაფრებული ანტირუსული განწყობა, რომ ეს განცხადება შამბას საწინააღმდეგოდ რომ გაკეთებულიყო, იმის წისკვილზე დაასხამდა წყალს.

— საარჩევნო კამპანიის დროს ანკაბამ განაცხადა, რომ საქართველოსთან ყოველგვარი წინაპირობის გარეშე დაიწყებს მოლაპარაკებებს.

— თამამი და საინტერესო განცხადებაა.

— რა წინაპირობები აქვს საქართველოს აფხაზეთთან მიმართებაში?

— საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღიარება, დევნილთა უპირობო დაბრუნება. რუსეთმა აღიარა აფხაზეთი, ეს რეალობაა და უცებ ანკაბა ვეთავაზობს: მოდი, ვილაპარაკოთ ნე-

თიდან გალის რაიონის გავლით შემოსული მანქანები ზუგდიდში ჩერდებიან და მერე მგზავრები სხვა ტრანსპორტით გადაადგილდებიან. უუამრავო საკითხი შეიძლება მოგვარდეს და შემდეგ ეს ყველაფერი პოლიტიკას მივხვებით. მე დიდ პატივს ვცემ მამუკა არეშიძეს, მაგრამ მიუღებლად მიმაჩნია მისი მოსაზრება, რომ ჩვენ უნდა ვაღიაროთ აფხაზეთის პოლიტიკური დამოუკიდებლობა, ამით ჩვენ საშუალოდ გავწირავთ აფხაზეთს და ჩავაბარებთ რუსებს. ეს დამლუპველია აფხაზეთისთვის. წლებს შემდეგ იქნება ახალი შანსები განდევნა ქართულ-აფხაზურ ურთიერთობებში, შევუნარჩუნოთ მათ ეს შანსი და ნუ მოვუჭრით გზას.

თუ ჩვენ აღიარებთ წავალთ, გამოდის, რომ რუსეთის თამამს ვთამამობთ; პრაქტიკულად ვაღიარებთ არა აფხაზეთის დამოუკიდებლობას, არამედ რუსული პოლიტიკის სისწორეს, ესე იგი რუსეთის პროვოკაციამ, ჩვენმა ჩართვამ პროვოკაციაში ნაყოფი გამოიღო. ჩვენ გვაქვს უფრო გრძელვადიანი, მაგრამ მყარი გზა, რადგან აფხაზეთი განსხვავდება მსოფლიოს სხვა სეპარატისტული რეგიონებისაგან, სადაც ეთნოტერიტორიული კომპონენტია ჩართული. ამ ქვეყნების მცხოვრებთა უმრავლესობა სეპარატისტებია, აფხაზეთში კი მოსახლეობის 1/3 აფხაზია. მათ არ შეუძლიათ მოახდინონ სახელმწიფოს შენების რეალიზაცია. მოსახლეობის 2/3 შეადგენს ქართველები, რუსები, სომხები, რომლებსაც არც აინტერესებთ დამოუკიდებლობა იდეა. 60-70 000 აფხაზმა როგორ უნდა შექმნას სახელმწიფო, დააკომპლექტოს პარლამენტი, სახელმწიფო ორგანოები. ეს უნდა მოხდეს სხვა ეროვნებების ხარჯზე. ქართველები ისე იქცევიან აფხაზეთში, როგორც ეროვნული ეთნიკური უმცირესობები საქართველოში. ისინი მხარს უჭერენ იმ კანდიდატურას, რომელიც აფხაზეთს აწყობს.

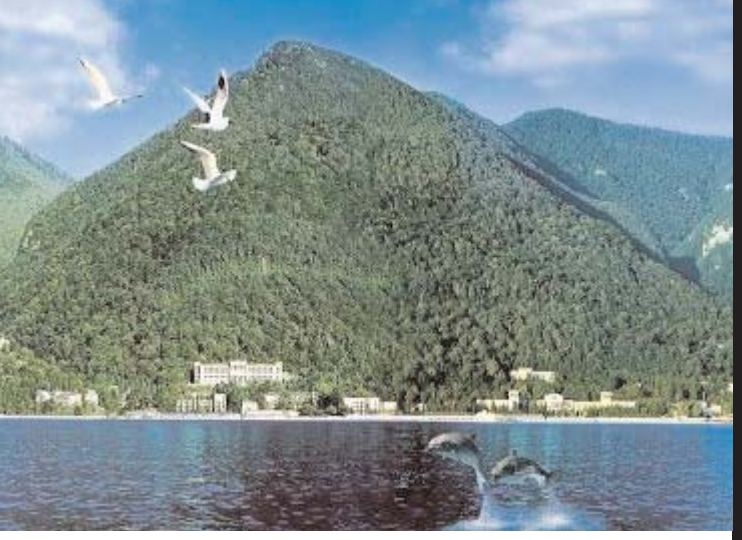
— ბალაფშის მმართველობა მისაღები იყო მათთვის?

— ბალაფშის დროს ქართველებს მეტნაკლები უსაფრთხოება ჰქონდათ, არც სხვებზე ნაკლებად ცხოვრობდნენ. გალის რაიონში იყო კრიმინალი, მაგრამ სხვაგან უარესი იყო. გალში არსებულ ქართული სკოლების მასწავლებლებს, მათ შორის სოხუმდანი ჩამოსულ აფხაზურის მასწავლებლებსაც დღემდე საქართველოს მთავ-

რობა უხდის ხელფასს. ასევე ექიმებსაც. გალში არის პრობლემები, მაგრამ იქაურ მოსახლეობას ურჩევნია მოაგვაროს აფხაზეთთან ურთიერთობები და დარჩეს საკუთარ მიწა-წყალზე, ვიდრე თბილისში სადმე კომპაქტურად დასახლებულ შენობაში იკანკალოს გამოსახლების მოლოდინში. რაც შეეხება სომხებს და რუსებს, მართალი ხართ, ისინი პრორუსულ ძალებს აძლევენ ხმას.

კიდევ ერთი გამოწვევა: აფხაზეთის უკან არანაირი ეთნოსახელმწიფო არ დგას, როგორც კოსოვოს უკან დგას ალბანეთი; კვიპროსის უკან — თურქეთი; ყარაბაღის უკან — სომხეთი. აფხაზეთის ნაციონალიზმი სოხუმში იხარშება ქართველებთან, რუსებთან, სომხებთან ერთად. მათ ძალზე მცირე შანსი აქვთ დამოუკიდებლობისა.

— რა გამოხმაურება ჰქონდა ანკაბას მიერ წინასწარ გაკეთებულ ასეთ განცხადებას?

— დასცინეს. პარლამენტის თავმჯდომარემ გააკეთა განცხადება, რომ ეს კლანების ბრძოლაა; საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ მოუწოდა მსოფლიოს არჩევნების დაგმობისკენ. ჩვენი პოლიტიკოსების ბეცი და ზედაპირული განცხადებები მეტყველებს იმაზე, რომ მათ არ შეუძლიათ რეალური დიალოგის დასაწყისი. ეს კლანების კი არა დემოკრატიული და ავტორიტარული სტილების დაპირისპირებაა. გეთანხმებით, რომც იყოს კლანების დაპირისპირება, მაინც არ უნდა თქვა საქვეყნოდ, როცა ასეთ სისულელეს ამბობ, ეს იმას ნიშნავს, რომ ვერც ხედავ და ვერც აკონტროლებ პროცესებს. ამით მინიმალურ შანსსაც ვუშვებთ ხელიდან, ამასობაში თვალსა და ხელს შუა გვეცლება აფხაზეთი.

— სერგეი შამბა აცხადებდა „ჩვენ თავს ოკუპირებულ ტერიტორიად არ ვთვლით“..

— ამის პასუხად გეტყვით. ერთმა მაღალჩინოსანმა, დარბაისელმა აფხაზმა განაცხადა: ადრე გვექონდა დამოუკიდებლობა და არ გვექონდა აღიარება; ახლა გვაქვს აღიარება და არ გვაქვს დამოუკიდებლობა.

— არჩევნებში მონაწილეობა არ მიუღია აფხაზეთის მოსახლეობის უდიდეს ნაწილს, რადგან იგი დევნილია საკუთარი ქვეყნიდან..

— დიან, ასეა, ისინი თვლიან, რომ ქართველები დაბრუნდნენ თავიანთ სამშობლოში, ასე მოიცი-

ლეს თავიდან. მათ სახლებში ცხოვრობენ სხვები, მაგრამ ქონება ისევ ძველ პატრონებზეა აღნუსხული. სოჭის ოლიმპიადის მოახლოებამ უძრავ ქონებაზე ფასები ასწია. ბევრი ქართველი, ვინც ფიქრობს, რომ აღარ დაბრუნდება, ცდილობს გაყიდოს ქონება და აქ მოიხმაროს ფული. მიუხედავად იმისა, რომ იქაური ქონების მეპატრონე ისევ ქართველია, აფხაზეთმა ამოფხიკეს ისინი მეხსიერებიდან.

— მიგაჩნიათ, რომ საქართველოს ხელისუფლებას არანაირი სტრატეგია არ აქვს შემუშავებული აფხაზეთთან მიმართებაში?

— არა, რა თქმა უნდა. არაკორექტული განცხადებებით ვაოცებთ მსოფლიოს. პრეზიდენტმა საშინელი რასისტული განცხადება გააკეთა, როცა უარყოფით კონტექსტში მოიხსენია რუსები. მონღოლოიდური რასა წამყვანი რასაა მსოფლიოში, რომელსაც მიეკუთვნებიან იაპონელები, ჩინელები, ვიეტნამელები, მთელი აზია. რუსეთის მოსახლეობის დიდი ნაწილი მონღოლოიდური რასის წარმომადგენს. მონღოლოიდური და მონღოლოური განსხვავდება ერთმანეთისგან. პრეზიდენტი ბუნებით რასისტია, თუმცა რასისტული ქმედებები არ განუხორციელებია. თუკი რობერტ სტურუას ათავისუფლებ შედარებით რბილი განცხადებისთვის, ასევე უნდა ავო პასუხი საკუთარი გამოსვლის გამო. ამაზე უარესი იყო სპორტისა და ახალგაზრდული დეპარტამენტის მინისტრის ლადო ვარძელაშვილის საქციელი, როდესაც მან ანტისემიტური განცხადება გააკეთა. კენ-ში დასმულ შეკითხვაზე: რა სარგებლობა მოიტანა პიტლერმა, პასუხი იყო — უფასო გავი ებრაელებისთვის. მინისტრმა ტაში დაუკრა და ასეთი მახვილგონივრული პასუხისთვის გუნდს მაღალი ქულა დაუწერა. ამის შემდეგ რა სიკეთეს უნდა ელოდონ ჩვენგან აფხაზეთი?

ბუშმა სააკაშვილის სახით რუსეთი წამოაგო ანკაბაზე, როცა არჩევნების წინ რუსეთის აგრესია აჩვენა ამერიკას. გაიხსენეთ მაკკეინის სიტყვები — მე დღეს ქართველი ვარ. არის ის დღეს ქართველი? მათ გამოიყენეს საქართველო. ჩვენ კი დავკარგეთ ჩვენი ღირსება, სახლის კარი გავადეთ და სანამ არ დავეკეტავთ, ასე სხვისი საჯიჯი ვიქნებით.

საერთოს, მათ შორის კრიმინალთან და კორუფციასთან. ანკაბაზე ხუთჯერ მოაწვეეს ტერაქტი, მას ებრძვიან, ეს მასაში სიმპათიებს იწვევს, დადებით იმიჯს უქმნის და გმირის საბურავს ახვევს.

— თენგიზ კიტოვანის განცხადებამაც, თითქოს ანკაბა 1992-93 წლებში ქართულ სპეცსამსახურებთან თანამშრომლობდა, ხელი შეუწყო ანკაბას პოპულარობას..

— დიან, მან დადებითად იმოქმედა მის კანდიდატურაზე. გაჩნდა კითხვა: აქმდე სად იყვნენ? მაშინ, როცა ანკაბა იყო პრემიერ-მინისტრი; შემდეგ ვიცე-პრეზიდენტი?! ამკარად თუთი ძაფით იყო ნაკერი ბრალდება და რუსების ხელითა ნამოქმედარი. აქ ორი მოქმედა საინტერესო — რუსებს ძალზე უსუსური კანდიდატურა

ბისმიერი პოზიციიდან. წინაპირობის გარეშე ლაპარაკი პოლიტიკაში ნიშნავს ვილაპარაკოთ იმაზე, რაც მისაღებია, რაც მიუღებელია, გვერდზე გადავლოთ.

— რაზე უნდა ილაპარაკონ საქართველომ და აფხაზეთმა?

— იმაზე, რაც წლების განმავლობაში ვერ მოგვარდა: ეკონომიკაზე, საზღვრების გახსნაზე, ადამიანების გადაადგილებაზე. ბევრი საერთო პრობლემა გვაქვს. მაგალითად, მიმანია, რომ საქართველომ თავის შიდა დოკუმენტებზე უნდა აღიაროს აფხაზური პასპორტები; აფხაზებს უნდა მიეცეს გადაადგილების, ჯანდაცვის, პენსიის, განათლების მიღების საშუალება; საჭიროა აფხაზეთიდან მოძრავი მანქანების ნომრების იდენტიფიკაცია ქართულ ნომრებთან. აფხაზე-

შაშინის მიერ განხორციელებულმა განათლების „რეფორმამ“ ბოლო პერიოდში არაერთი პედაგოგი შეუერთა უმუშევართა მრავალრიცხოვან არმიას. სკოლებში დირექტორების თავნებობა და პედაგოგთა მასიური გათავისუფლება დღემდე გრძელდება. 172-ე საჯარო სკოლის დირექტორმა ელისო დოლაკიძემ ექვსი თვის მანძილზე 21 მასწავლებელი გათავისუფლა. უკანონო ქმედებით აღფრთოვანებული პედაგოგების ნაწილი „საერთო გაზეთის“ რედაქციას ესტუმრა და საკუთარ სატყუარზე ისაუბრა.

ლილი შიოშვილი, 172-ე საჯარო სკოლის ფრანგული ენის პედაგოგი: „ამა წლის 15 ივლისს დირექტორმა პედაგოგიური საბჭოს შემადგენელი სხდომა ჩაატარა, სადაც 9 პედაგოგს მადლობა გამოგიცხადა კარგი მუშაობისთვის და მომავალი წელი წარმატებული გვისურვა. 16- ივლისიდან ხელშეკრულების საფუძველზე შევებულემაში უნდა გაესულიყავი, თუმცა 20 ივლისს მოულოდნელად გამათავისუფლა და გამოიცხადა, რომ შევებულების ფულს არ მომცემს, იგივე უთხრა ჩემთან ერთად გათავისუფლებულ 11 პედაგოგს. ელისო დოლაკიძემ უხეშად დაარღვია საქართველოს შრომის კოდექსის 22-ე მუხლის I ნაწილის და შრომითი ხელშეკრულების მე-7 მუხლის მე-3 ნაწილი და არ მოგვცა კუთვნილი შევებულების ფული. 21-ივლისს კოლექტიურად მივმართეთ სამეურვეო საბჭოს მდივანს ირმა კვინტრაძეს, თუმცა მეორე დღეს ჩვენი განცხადება დირექტორის მაგიდაზე აღმოჩნდა და მისივე მითითებით

საბჭომ საქმის განხილვაზე უარი განაცხადა. მიზეზად თავმჯდომარის არყოფნა დაასახელეს, არადა სამეურვეო საბჭოს შესახებ 38-ე მუხლის მეხუთე პირველის მიხედვით რიგგარეშე სხდომის მოწვევის უფლება აქვს ერთი მესამედს თუნდაც თავმჯდომარის გარეშე. გული მწყდება, რომ საბჭოს არცერთი წევრი არ დაინტერესებულა, სად წავიდა 12 მასწავლებლის კუთვნილი შევებულების თანხა. ჩემი სკოლიდან გათავისუფლების ბრძანებაში არ მიწერია დათხოვნის საფუძველი. დირექტორმა დაარღვია საქართველოს მეცნიერებისა და განათლების მინისტრის 2005 წლის 9 სექტემბრის ბრძანება №448

rogor `daayaCaRa~ 172-e skol is direktorma el iso dol aki Zem 12 pedagogi da sad gaqra biuj eti T gaTval i swinebul i maTi Tanxebi?

დამტკიცებული 172 სკოლის წესდება, რომლის მე-7 მუხლის I ნაწილის ზ ქვეპუნქტის თანახმად „სკოლის დირექტორი უფლებამოსილია ვადაძღვე შეწყვიტოს ხელშეკრულება მასწავლებელთან ხელშეკრულების პირობების დარღვევის, სააღმშრდელი საქმიანობისთვის შეუფერებელი ქმედების ჩადენის მან კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით არაკვალიფიციურობის დადასტურებისას“, ასეთ დარღვევებს ჩვენი მხრიდან ადგილი არ ჰქონია, პირიქით, გათავისუფლებამდე 4 დღით ადრე მან მადლობა გამოგიცხადა. უნდა აღინიშნოს, რომ დოლაკიძის სკოლაში მოსვლის დღიდან პედაგოგთა მასიური გათავისუფლების პროცესი დაიწყო იანვარში – 9, ხოლო ივლისის ბოლოს 12 თანამშრომელი გათავისუფლა, რასაც თავისი მიზეზები აქვს. კერძოდ, 2007 წელს დირექტორების კანდიდატურად წარმოდგენილი იყვნენ ლოტოტრონიში გამარჯვებული ქეთევან ჯალაბაძე და ნინო გოგოლიძე. სკოლის პედაგოგები და სამეურვეო საბჭომ უპირატესობა ჯალაბაძეს მიანიჭეს. ნინო გოგოლიძე ამჟამინდელი დირექტორის დოლაკიძის უახლოესი მეგობარია, რომელიც მან მოსვლისთანავე თავის მოადგილედ დანიშნა. სწორედ, აქედან იწყება ჩემი უფლებების დარღვევა, ანგარიშსწორება. მოვიდა თუ არა ჯერ საათები შემიმცირა, მერე კი უკანონოდ გამოთავისუფლა. საყურადღებოა ის ფაქტი, რომ გათავისუფლებული პედაგოგების საშუალო საათების ლიკვიდაცია არ მომხდარა,

ტრო ახორციელებს. სახელმწიფო შექმნილია იმისთვის, რომ დაიცავს მოქალაქეები არამართლზომიერი და უკანონო ხელყოფისგან და პირველ რიგში, ისეთი უკანონო ხელყოფისგან, რაც დოლაკიძემ ჩვენს მიმართ განახორციელა. შაშინის მოადგილემ უფრო დიდი შეურაცხყოფა მოგვაცხადა თუ სადაც ვილაც მასწავლებელი გათავისუფლეს, მერა შუაში ვარო. აღფრთოვანებული ვართ მისი უპასუხისმგებლო განცხადებით. თქვენი გაზეთით მინდა გავაგებინო მას, რომ ჩვენ ვილაც მასწავლებლები არ ვართ, არამედ ეს სკოლა დღემდე საკუთარი მხრებით მოვიტანეთ, სკოლას ფუნქციონირება არ შეუწყვეტია არც შიმშილის, არც უღნობის, არც ომის დროს. დღეს ელისო დოლაკიძის წყალობით შიმშის სინდრომი სუფევს სკოლაში, მასწავლებლებმა დირსება დაკარგა-შემინებული კურდღელივით შედის და გამოდის სკოლაში. აქვე მინდა აღვნიშნო სირცხვილია 172-ე სკოლას ასეთი სამეურვეო საბჭო რომ ჰყავს, რომლის წევრებმა გულთან ახლოს არ მიიტანეს უკანონოდ გათავისუფლებული მასწავლებლების საკითხი, ყველას პირში წყალი აქვთ ჩაგუებული. დარღვევები უამრავია, თუმცა პასუხისმგებელი არავინ. წესით, ჩვენი გათავისუფლება წერილობით უნდა ყოფილიყო დადასტურებული, თანაც სასწავლო წელი დამთავრდა და მერე გაგათავისუფლა, რაც ასევე დარღვევაა. 48 დღიანი შევებულება შრომითი ხელშეკრულებით გვეკუთვნოდა, რომელიც 2007 წელს გაფორმდა და ვადა 2013 წლის 22 ნოემბრამდე აქვს“.

ლალი ფაზიაშვილი, 172-ე სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის პედაგოგი: „ელისო დოლაკიძემ იანვარში 9 ადამიანი გაგათავისუფლა, მათ შორის 5 ქართული ენისა და ლიტერატურის

პროცესში ისე გაგათავისუფლა, რომ სამეურვეო საბჭოსგან ჯერ ბიუჯეტი დამტკიცებული არ ჰქონდა. 6 თვეში 21 მასწავლებელი შეწირა ლოლაკიძის თვითნებობას. განათლების რეფორმის მიხედვით თითო კლასში 25 მასწავლებელზე მეტი არ შეიძლება იყოს, მან კი ე-7 პირველ, მე-7 მხორე კლასებში 40-40 მასწავლებელს დასვა, მე-12-ში კი – 38. ჩემი სარჩეის თაობაზე სასამართლოს უკანონო გადაწყვეტილებამ ფრთები შეასხა ელისო დოლაკიძეს და მან 9 პედაგოგს ივლისში კიდევ 12 მოგვაცილა თან. შაშინმა განაცხადა არ ვერვინ კადრების დანიშვნა გათავისუფლების საკითხში. თქვენი გაზეთით მივმართე შაშინს – როგორ ფიქრობთ, ბატონო მინისტრო, 6 თვის მანძილზე სკოლიდან 21 პედაგოგის გათავისუფლებით დარღვეულია თუ არა სასწავლო პროცესი და არის

თუ რა სწორი და სამართლიანი თქვენს მიერ 172-ე საჯარო სკოლაში მივლინებული. დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის ელისო დოლაკიძის მოქმედება? აქვე კიდევ ერთ დარღვევაზე მინდა მოგახსენოთ – 2010 წლის ნოემბერში მონაწილეობა მივიღე სამეურვეო საბჭოს არჩევნებში, რომელიც დოლაკიძემ გააყალბა. არჩევნების დასრულების შემდეგ დირექტორმა გამარჯვება მომილოცა, მითხრა შენ და ლალი ჯანაშვილს (რუსული ენისა და ლიტერატურის პედაგოგი, რომელიც ასევე გათავისუფლა დოლაკიძემ მისი აქ არ ყოფნის პერიოდში. ქალბატონი ლალი ისრაელი იმყოფებოდა და სკოლიდან გათავისუფლების თაობაზე დაბრუნებისას შეიტყო) 8-8 ხმა გაქვთ და დამატებითი ტური დაინიშნება. თუმცა, მოვიანებთ, ჩვენ 7-7 ქულა აღმოვაკანდა, სხვამ გაიმარჯვა, მან, ვისაც რეალურად 7-ქულიანმა. ასე, რომ დირექტორს გაყალბებებისა და მასწავლებლების გათავისუფლების მეტი არაფერი გაუკეთებია, რაც მოვიდა, მიხანმიმართულად ანადგურებს სკოლას. ამჯერად ვასაჩივრებ სააპელაციო სასამართლოში, გადავწყვიტე სამართლებრივი ბრძოლა დირექტორთან, რომელიც უსამართლოდ მომიქცა.

თამარ შველიძე

P.S. ლალი შიოშვილის თქმით 12 პედაგოგზე შევებულების თანხა საშუალოდ 300-400 ლარია. გამოდის, რომ სკოლის დირექტორმა მასწავლებლებს ჯიბეში ჩაუყრი ხელი და ბიუჯეტი გათვალისწინებული 3600-4800 ლარი არ მისცა. სად წავიდა გათავისუფლებული პედაგოგების კუთვნილი თანხა, ჯერჯერობით პასუხის გაცემას დირექტორი არ ჩქარობს.

იხილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში
www.saertogazeti.net
 მემოგვიერთლით FACEBOOK-ზე
საერთო გაზეთი

ხა სკოლის საქმეებში არ ვერვყო. არადა, მინისტრის 2005 წლის 15 სექტემბრის №448-ე ბრძანებით დამტკიცებული საჯარო სკოლის წესდების 1 მუხლის, მე-3 ნაწილის თანახმად სკოლა სახელმწიფო ქონების საფუძველზე იქმნება და მის სახელმწიფო კონტროლს სამინისტრო

პედაგოგი. მას არ ჰქონდა უფლება სასწავლო პროცესის შუა პერიოდში მოეხდინა ჩვენი გათავისუფლება. მივმართე სასამართლოს, თუმცა სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, რაც იურიდიულად გაუმართლებელია. ჩემს გათავისუფლებას საფუძველად დავიღო – 2010 წლის 23 დეკემბრის №395-ე დადგენილება „ზოგადი განათლების დასაფინანსებლად ერთ მასწავლებელზე გათვლილი ფინანსური ნორმატივებისა და მისი შესაბამისი სტანდარტული ვაუჩის ოდენობის განსაზღვრის შესახებ“, თუმცა, ელისო დოლაკიძემ სასამართლოს ვერ წარუდგინა ის დოკუმენტური მასალა, საიდანაც გამოჩნდებოდა რა რაოდენობით შემცირდა ბიუჯეტი და აქედან გამომდინარე რა რაოდენობით უნდა შემცირებულიყვნენ პედაგოგები თანაც მინისტრის ეს ბრძანება პედაგოგების შემცირებას არ ითვალისწინებს. 9 პედაგოგი შა სასწავლო

„ოქროს უბანში“ 10 წლის წინ გადაუკეთებელი ქარაზი ბერიამ განხილავს

თბილისის ჩუღურეთის რაიონში, კერძოდ „ოქროს უბანში“ 10 წლის წინ გადაკეთებული ქუჩები გაიხსნა. ჩუბინაშვილის, ნინოშვილის, გოგოლის, ბორჯომის, დოლიძისა და ფიროსმანის ქუჩებზე ავტომობილების მოძრაობა რამდენიმე დღეს აღდგა. როგორც „მედიაინუს“ თბილისის მერიამ განუცხადეს, გზები ავტომობილებით მოძრაობის გაუმჯობესების მიზნით მოძრაობის აღდგენა უკავშირდება აღმშენებლის გაშვებულ მიმდინარე სარემონტო სამუშაოსაც, რის

გამოც ტრანსპორტის მოძრაობა იქ თითქმის შეუძლებელია. როგორც მერიამ ცხადებენ, აღნიშნულ ქუჩებზე მოძრაობის აღდგენა გავლენას არ მოახდენს იქ არსებულ ავტოტრასეებზე. შევასვენებთ, რომ თბილისში 10 წლის წინ მოხდარი მიწისძვრის შემდეგ „ოქროს უბანში“ არსებული შენობების ავარიული მდგომარეობის გამო ქუჩები მოსახლეობამ გადაკეტა. „ოქროს უბანში“ შენობების უმრავლესობა ამორტიზებულია.

„მედიაინუსი“

qarTul ma xel i sufl e bam qarTul i simindi amerikul ad gaasaRa da orjer Zvirad gayi da

კახეთში წლის ყველაზე ცხელი დღეები დგას: ხორბალი დაბინავებულია, მაგრამ ცოტაა, მზესუმზირას ახლა იღებან და როგორც ამბობენ კარგი პირი უჩანს, რთველისთვის იმედია ემზადებიან, რადგან წინასწარი შეფასებით, ვენახებს კარგად ასხია. ვენახებთან ერთად ხელისუფლებასაც კარგად ასხია და როგორც ყოველთვის, თვალი ათასგვარი აფერის-ტობებისკენ გაურბის. რაც უკვე ცნობილია, წლებიანდელი სუფსი-ღირება ყურძნის ფასში ბევრად უფრო ნაკლები იქნება, ვიდრე შარშან. ეს იმას ნიშნავს, რომ ჩასაბარებელი ფასი უფრო დაბალი იქნება, გასულ წელთან შედარებით.

როგორც კახელები ამბობენ, მამაძაღვლიან ხელისუფლებას, ერთიორი სხვაგვარ შეამჩნიეს. დღეს

მთავარი პრობლემა მათთვის ხორბალი და მასთან დაკავშირებული პერსპექტივებია. ვიდრე ამ თემას ვრცლად შეეხებით, ორიოდე სიტყვით იმის შესახებ, თუ რა ვითარებაა ზოგადად, სახნავ-სათეს მიწებთან დაკავშირებით.

306 ყიდულობს მინვას აუქციონზე?

საზოგადოებას კარგად მოეხსენება, რომ ხელისუფლების „ელვისებური გეგმა“ ბურების ჩამოსახლების შესახებ, სამარცხვინოდ ჩავარდა. სამარცხვინოდ იმიტომ, რომ თვითონ სამხრეთ აფრიკელმა ფერმერებმა თქვეს უარი საქართველოში ჩამოსვლაზე – ამ ველურებთან რა გვინდაო. რა თქმა უნდა ვალუბრებში მთავრობასა და მის ცალკეულ წარმომადგენლებს გულისხმობდნენ, რომლებმაც თავი კანონზე მაღლა დააყენეს და ბურებს პირდაპირ განუცხადეს, თქვენ რაც გესიამოვნებათ, იმას ვიზამთ და ისეთ კანონებს დაგავხვდებით. კიდევ კარგი, ბურები მიხვდნენ, ესენი თაყიანთ ხალხს რას უშვებიათ და ჩვენ რაღას გვიზამენო.

შარშან ხელისუფლებამ ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ კახეთის სახნავ მიწებზე მოსახლეობას რაც შეიძლება ნაკლები მოსავალი, ანუ შემოსავალი მიეღო (ამის შესახებ „საერთო გაზეთი“ დაწვრილებით წერდა), რაც იმის წინაპირობა იქნებოდა, რომ იჯარით აღებულ ფართობებს მოიჯარებენ ვეღარ შეიწყდიდნენ და ბურებისთვის ათიათასობით ჰექტარი გათავისუფლდებოდა. რაკი ეს იმედი ხელისუფლებას გაუცრუვდა, ახალ ტაქტიკაზე გადავიდა: მიწის შესასყიდი ფასი გააორმაგა, გადახდის ვადები მინიმუმამდე შეამცირა და დაელოდა 1 მაისამდე, რამდენი მოიჯარე შეძლებდა მიწის გამოყიდვას. ზუსტი სტატისტიკა ჯერ-ჯერობით არ არსებობს, მაგრამ როგორც ადგილობრივი მოსახლეობა ირწმუნება, ბანკების დახმარებით, დაახლოებით 40%-

მა მოახერხა იჯარით აღებული სახელმწიფო მიწების შესყიდვა. დანარჩენი 60% აუქციონზე გადის და პერმანენტულად იყიდება. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ფერმერების 60%-ს შემოსავლის წყარო წაერთვა და როგორც იცხვოვრებს მომავალი წლიდან, ფაქტობრივად უმუშევრად დარჩენილი ეს ფენა, მწელი მისახვედრი არ არის.

სოფლის მეურნეობის მინისტრისა და სტატისტიკის სამსახურის მტკიცების მიუხედავად, ყველაფერი წესრიგშია, წელს შარშანდელთან შედარებით, კიდევ უფრო მეტი მიწა დარჩა დაუმუშავებელი. მოგეხსენებათ „საქსტატი“ ხელისუფლებისთვის სახანძრო დახმარების ფუნქციას ასრულებს და იქ გარბის „ხანძრის ჩასაქრობად“, სადაც ყველაზე მეტი პრობლემაა. ოფიციალური მონაცემებით, გარდების ხელისუფლების მოსვლის მერე, ყოველწლიურად 30 ათასი ჰექტარით მცირდება საქართველოში დაუმუშავებული მიწების რაოდენობა. 2010 წელს კატასტროფამდ მისული მაჩვენებელი „საქსტატმა“ ოსტატურად გამოასწორა და ზრდა აჩვენა. რა იქნება წელს ვირტუალური საქართველოში, ესეც ზუსტად შეგვიძლია ვივარაუდოთ.

ჩვენი გამოკითხვებისა და გამოკვლევების მიხედვით, შეგვიძლია

ვამტკიცებთ, რომ ამ თვალსაზრისით, უკეთესობა არც შარშან იყო და წელს კიდევ უფრო მძიმე ვითარებაა. როგორც ფერმერები აცხადებენ, ძირითადად, საწვავის გაძვირების გამო დაუმუშავებელი დარჩა ათასობით ჰექტარი. იმაზე მეტი ვიდრე წინა წლებში.

საქმე იქმნება მისული, რომ ხელისუფლება აპირებს ახალი აკრძალვის შემოღებას: თუ გლეხს დაუმუშავებელი დარჩება 5 ჰექტარზე მეტი ფართობი, მას ჩამოართმევენ და აუქციონზე გაიტანენ. დარწმუნებით შეიძლება იმის თქმა, რომ ამის გამო გლეხს კომპენსაციას არავინ გადაუხდის. „ლაპარაკია იმ ქვეყანაზე, რომლის თუნდაც დედაქალაქის მთავარ პროსპექტზე წლებია, უამრავი მიტოვებული მშენებლობა და „გაყინული“ ობიექტია, მაგრამ მათ ჩამოართმევენ არავინ აპირებს, რადგან საქართველოში „კანონი გაკოტრების შესახებ“ არ მოქმედებს. არაოფიციალურად კი, ეს ობიექტებიც ამათია და მთელი ქვეყანაც. ჩამოსართმევი ამჯერად მხოლოდ მიწა დარჩა და ამისთვისაც ყველაფერი კეთდება საკანონმდებლო დონეზე.

როგორც დედოფლისწყაროში გვითხრეს, აქაურ მიწებს აუქციონზე ხშირად ერთდღაივით პირები ყიდულობენ. მათ უკან კი ვინმე უცხოელი, ან ქართველი მაღალჩინოსანი დგას. აქაურებისთვის ისიც ცნობილი ფაქტია, რომ თუ რეალური მყიდველი, ძალიან, ძალიან, მაღალჩინოსანია, ის ბიუჯეტში ფულს არც იხდის, ისე უფორმებენ მიწას კერძო საკუთრებაში.

დავითსოთ, არ დავითსოთ?

ყურძენზე არანაკლებ მნიშვნელოვანი და შემოსავლიანი კულტურა კახეთში ხორბალია. ისევე სოფლის მეურნეობის მინისტრის მტკიცების მიუხედავად, იმდენი მარცვლი მოვიდა, რომ ქვეყანა საკუთარ მოთხოვნილებებს სრულად დაიცმა-ყოფილებსო, მოსავალი ძალიან მწირი იყო. ამის მიზეზად კახელები ძალიან გაძვირებულ საწვავს, ანუ დაუმუშავებელ მიწებს და „ამერიკულ აბაღუბდას“ ასახე-

რანზე გამოვიდა. ხორბალი მთავრობამ, კილოგრამი 1,5 დოლარად შემოიტანა. ჩვენებური სათესლე ხორბლის ფასი კი ლარიდან ლარ-ნახევრამდე მერყეობს. ორჯერ ძვირი თესლის ყიდვა ფერმერების უმეტესობამ ვერ შეძლო. ვინც დათესა, ზოგი კმაყოფილია, ზოგი არა.

„საერთო გაზეთისთვის“ ცნობილი გახდა, რომ ამერიკიდან ხორბლის სათესლე მასალა მცირე რაოდენობით შემოვიდა. დანარჩენი ნაწილი ხელისუფლებამ თვითონ შეავსო. მძლოლები აცხადებენ, რომ კახეთში მოყვანილი ხორბალი ფოთში ჩაიტანეს, იქ შეწამლეს სპეციალური წამლით და უკან, რუსთავში ჩამოიტანეს, საიდანაც მოხდა მისი განაწილება. როცა მძლოლებმა იკითხეს, რას დაგვატარებთ წინ და უკან, ბარემ

აქვე შევწამლოთ და დავარიგოთო, უპასუხეს, თქვენ ხელფასს მანქანის ტარებაში გიხდით და ჩუმი იყავითო. ერთი სიტყვით ქართული სიმინდი ხელისუფლებამ ამერიკულად გაასალა და ორჯერ ძვირად გაყიდა. ამერიკული ხორბალი უხვმოსავლიანი კი არის, მაგრამ ჰიბრიდულია და მეორე წელიწადს ვეღარ დათესავ. ანუ ხელახლა უნდა იყოფო სათესლე მარცვლი და ხელახლა უნდა გადაიხადო ფული.

ამის საპირისპიროდ, ხელისუფლება ამტკიცებს, რომ ხორბლის შენახვა სათესლედ და მომდევნო წელს გამოყენება შესაძლებელია. რატომ და რით არის განსხვავებული ამერიკული ხორბლის ეს პარტია სხვებისგან, ამის პასუხს ვერავინ იძლევა.

როგორც ჩვენთან საუბარში ფერმერებმა განაცხადეს, მთავრობის წარმომადგენლები გვეუბნებიან, სიტყვაზე გვეხედეთ და დათესეთ, არ წააგებთო. ვის დაუფუტროთ, ამერიკელ სპეციალისტებს თუ ქართველ ჩინოვნიკებს? კითხულობენ კახეთში და იმედი აქვთ ნოემბრამდე რამეს გაარკვევენ. ნოემბერში სამემოდლო ხორბლის თესვა იწყება.

როგორც ჩანს ხელისუფლება საკუთარ „ნაჩალიჩარს“ საგულდაგულოდ მალავს და ბუნებრივია, არ ამბობს, რომ შარშან ამერიკუ-

ლი კი არა, ძირითადად, ქართული ხორბალი დათესა. ამიტომ მისი გამოყენება სათესლედ სრულიად შესაძლებელია. ჩინოვნიკები იძულებულნი არიან, არგუმენტების გარეშე ისეთი რჩევები მისცენ გლეხებს, რომ ხალხმა აღარ იცის, დაიჯეროს თუ არა.

ძნელი დასაჯერებელია, რომ ეს აფორა, რომელიც არამარტო ხორბალს, არამედ სხვა კულტურებსაც შეეხო, მხოლოდ მინისტრიეს დონეზე გადაწყდა. ვინ არის ამ საქმეში „მთავარი მამაძაღვი“ მალე გამოჩნდება.

სამოვრების პრივატიზაცია შეჩერდა

ხელისუფლება კიდევ ერთ საკანონმდებლო გაურკვევლობაში გაეხვია. სასოფლო-სამეურნეო მიწების პრივატიზაციათან ერთად, 2011 წლის პირველ მთავრობის განცხადებით მოიჯარეებსაც უნდა სწავრიდებინათ, ვისაც უწავილი ჰქონდა, იჯარით აღებული საძოვრები შეესყიდა. აარადა „კანონი პრივატიზების შესახებ“ ცალსახად კრძალავს საძოვრების გასხვისება-გაყიდვას. სამი თვის განმავლობაში მოიჯარეები უწყებებიდან უწყებაში ატარეს და უამრავი დოკუმენტი მოაგროვეს. როგორც ფერმერები აცხადებენ, ეს საქმე რამდენიმე ათასი ლარი დაჯდა. ავგისტოში კი ცნობილი გახდა, რომ ხელისუფლებამ საძოვრების პრივატიზაცია შეაჩერა. რატომ, როდემდე და

რა პირობებით, ამის შესახებ პასუხს არავინ იძლევა. თავად ფერმერები ჩვენთან საუბარში ასეთ შეფასებას აკეთებენ: მთავრობა არ ელოდა, რომ მოიჯარეების დიდი ნაწილი შეძლებდა ყველა სამართლებრივი საკითხის მოგვარებას და სურვილის გამოთქამდა, საძოვრები შეესყიდა. ამიტომ შეაჩერეს გაყიდვა. ამბობენ, რომ ისევე იჯარის რეჟიმში დავრჩებით, ოღონდ გადასახალი ძალიან გაიზრდება, იქამდე, რომ შესაძლებელია ბევრმა ვერ შეძლოს მისი გადახდა.

საეჭვოა, ხელისუფლებამ კანონში ჩაიხვია და როცა ნახა, რომ საძოვრების გაყიდვა არ შეიძლებოდა, პროცესი შეაჩერა. საზოგადოებისთვის ცნობილია რამდენიმე ფაქტი, როდესაც გაყიდული საძოვრების გამო ატყდა სკანდალი. ასე იყო სვანეთში ნავერიანების საქმე, გორის რაიონში, როდესაც ტრაქტორებს წინ გადაუდგინეს ერთ-ერთი პარტიის წარმომადგენლები და სხვა... თუ იქ ხელისუფლებას არ შერცხვენია იმის გამო, რომ კანონს არღვევდა, ძნელი დასაჯერებელია, რომ ახალა გაწითლდა და შეეცადა, პროექტი საკანონმდებლო სივრცეში დაებრუნებინა.

უფრო სარწმუნოა, რომ რაღაც ჩაიფიქრა. რა? ესეც მალე გამოჩნდება.

ახლა, „ნაცები“ კუნთების თამაშს მოეშენ და საკუთარ რესურსებს გადახედეს. დაგროვილი თანხის სარფიან დაბანდებაზე ფიქრში დასავლელ „პირამიდებს“ მიმართეს. აღმოჩინეს მომგებიანი ბიზნესი-ე.წ. წინასაარჩევნო. აი, ამ პერიოდში თავისუფლად შესძლეს და იყიდეს გადასახადებული მოსახლეობის ხმები.

ფსონი სხვადასხვა იყო: ქვეყნის მოსახლეობა ხომ უკიდურესად გააღარიბეს და ახლა, რა გასაკვირია, იმ სამარცხვინო ხმებისა, ზოგჯერ შუა საუკუნეებში არსებული „ნატურალური მუდრეობის“ პრინციპით ყიდულობენ. აი, ასე, მაგალითად – ერთი ხუთ სულიანი ოჯახის ხმა იყიდება ერთ ტომარა ფეხილად. ამ სამარცხვინო გარიგებაში, ხომ ვართ ჩართული და იქით ოპოზიცია გვაშურავენ ხან საქონელები, 26 მაისს, მანკებად მოგვისხენიეს, მათხოვრები და ა.შ. მოკლედ, რა ხალხიც ხართ, იმ დღეში ხართო.

რა ჰქვან, აბა? ხელისუფლებას ვერ ერევიან და ეს ოპოზიციაც შუა საუკუნეების პრინციპით, თავის უშუალო ვასალად გვეთვის (არ აღიარებენ, თორემ ხელისუფლებას პატრონად მიიჩნევენ) მოკლედ, ახალი იერარქია მივიღეთ: „პატრონი“- ხელისუფლება, უფრო დაბლა მდგომი, არანაკლებ ამბიციური „ბურჟუა“- ოპოზიცია და რახან შუა საუკუნეების ჭრილში ვსაუბრობთ, „საბრალო გავროში“- დანარჩენი საზოგადოება. ასეთი კლასობრივი დიფერენციაცია დღითი-დღე აშკარაა.

ახლა, „პატრონი“ მეტი ფულის ამოგებაზე დაქინძრებული. მოკლედ, მუდმივად უნდა ცხრა თვინი დევნივით იჯდეს სახელმწიფოს სათავეში და დამონებული ხალხს საშველს არ აძლევდეს. ის „რანდებიც“ ხომ უნდა გადაიბიროს ე.წ. მიუმხრობლები. ასეთები თურმე, პარლამენტშიც ჰყოლია „დატყვევებული“, როგორც „მოტირალმა“ მებრძოლმა **გიან ცაბარაიშვილი** გვამცნო, აი, ახლა, ამ დღეებში, 6 სექტემბერს შეგქმნით ფრაქციას, 6 კაციანი კია, მაგრამ აქედან 4 მიუმხრობელი დეპუტატი იქნება (ოპო, როგორც ჩანს, ხელისუფლებას საქმე „გაურთულდება“) მოკლედ, ეს პერსექუტია სულ მალე გვეშუქრება.

ამასობაში პატრონი-ხელისუფალი დროს არ ჰკარგავს და ოპოზიციიდან თითო-თითო ბარტყის გადმოგდებით სერიოზს. ასე მოხდენენ მის კლანტებში „მემარჯვენეები“ და „ქდმ“. უფრო ადრე სხვები და სამწუხაროდ, კიდევ მრავალია რიგში. ყველაზე თვალსაჩინო გარიგება მაინც მთავრულდა „რანდთან“ გამოუვიდა. არა, პირდაპირ საოცარია, თვალწინ მიდგას-ხოლომე, მიკროფონთან ბოლო ხმაზე მყვირალი თორთლაძე, იმდენად მოსწონდათ მისი პათოსი, ოპო-მ პირდაპირ კონფერენსად ხარ დაბადებული და მქვეფარე გამოსვლების კონფერანსივობა უწყალობა. ეტყობა, მისი „ნიჭი“ ხელისუფლებამაც დაინახა და სასწრაფოდ „დაავერბოვა“. ასე ნელ-ნელა ტოვებდნენ „ბასტილიას“ ჩვენი დროის რანდები.

ბოლო მითქმა-მოთქმის გახსენებაც აღარ მინდა, რახან ენაზე მაღვას, მაინც ვიტყვი. გახსოვთ, ალბათ, ერთ-ერთი ჩვენი „პატრონი“, როგორ ვეკვრებოდა თავის „პატრონს“, ანუ ამ ჩვენს ხელისუფლებას კრედიტები დამიფარე, თორემ მართლა რანდი გავხდები და ამ შენს „სახანოს“ ავიჯანყებო.

აურზაური არლაშენის „პარჩა“

ამ ხელისუფლების ძალისხმევით ე.წ. ოპოზიციონერებს ერთმანეთი ჭირივით სძულთ. „ძლიერი საქართველოს“ არანაკლებ მოძლიერებულმა და გაყოფილი მდგომარეობა ხელმძღვანელმა გია თორთლაძემ სულ პოლიტიკური ნულები უწოდა ყოფილ თანაფრაქციელებს- გია ცაგარეიშვილსა და დიმიტრი ლორთქიფანიძეს. საქმე იქამდე მივიდა, პარლამენტში დაკავებული პოსტების დატოვება მოითხოვა მათგან, აქოდა, ჩემი ფრაქციის კვოტით მოხდენენ ერთი-ადამიანის უფლებების დაცვის კომიტეტის წევრად, ხოლო მეორე „უღირსი“ იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის წევრად. ჩვენს ქვოტებს თავად გამოვიყენებთ. რაც არ დაგვიკრიბება, იმასაც გამოვიწვევთ, რადგან არ შეიძლება, ჩვენი სახელით ადამიანი სადმე იყოს დანიშნული. ვინც ფრაქცია დატოვა, ყველას ქვოტას დავიბრუნებთ“, - აცხადებს თორთლაძე.

კითხვაზე თუ გააფრთხილეს, როცა ფრაქციას ტოვებდნენ, **თორთლაძე** შენიშნავს, ეს დი-

როცა ბოლოს და ბოლოს, ოფიციალურად გაურიგდა ნაციონალიზმს, დავტოვე კიდევ ფრაქცია.

იქ მუშაობა ჩემი ცხოვრების სამარცხვინო ფურცელია, თუმცა შემდგომში ჩემი მოღვაწეობით იმ პერიოდს საბოლოოდ გადავუსვი ხაზი. ახლა, თუკი ჟურნალისტებიც თორთლაძისა და მისი გაერთიანების საბოლოოდ დაიწყების საშუალებას მომცემთ, მადლიერი დავირჩები“.

„საერთო გაზეთთან“ საუბარში **გიან ცაბარაიშვილი** ყოფილი კოლეგა-ოპოზიციონერებიც ამხილა:

„**რაც შეეხება, საარჩევნო კოდექსის ირგვლივ შემოვიღო ვითარებას, კალან მარტივად არის საკმა-ხელისუფლებამ იოვბა ის კოლიტიკური კალაში, ვისაც საზოგადოების და დანარჩენი ოპოზიციის ზურგს უკან გაუჩინებდა. „ახალი მემარჯვენეები“ „პრინციპი-დემოკრატი-**

სპიკერი ან კიდევ, ამ ვითარებაში სპიკერობის მოთხოვის გარდა, თუ თქვენ გეშინიათ ოპოზიციონერებაზე გაქვთ პრეტენზია, სხვა საკითხი არ გვიღვას?

– ვიცე-სპიკერობაზე მუშაობას ამხვილებს ხელისუფლება, რომელსაც უნდა ჩვენი ბრძოლა სავარძლებისთვის ბრძოლად დაიყვანოს და გააიგივოს. ჩვენ ვაკანტიური პოსტი გვჭირდება, რათა ფრაქცია ქვედითუნარაინი გახადოს“

ახლამა ფრაქციამ **ჯონი ბალატიშვილი** თანამდებობის

xel isufi eba `daCmorebul ~ saqarTvel os Sua saukuneebi s evropi sken mi aqanebs

დი ვერაფერი დანაკლისია, საქართველოში არ ვიყავი, როცა ფრაქცია დატოვეს. დიდად არ დავზარალებულვართო. მაშ ასე, სანამ ე.წ. „ლიდერები“ უცხოური ვოიაჟებით

ბი“ **„მრავალფეროვანი“-ის ის პარტიები, რომლებიც ხელისუფლებას პირველივე დამამხრებელ ფაქტორს უკავშირებენ-ხოლო იმ**

ე.წ. მოლაპარაკების გარეშე, სადაც ხელისუფლება არის თავში. ხოლო „ერთობა საქართველოსათვის“ არის ფრაქცია, რომელიც უმცირესობაში არ არის. მკვეთრად ოპოზიციურია, ოღონდ არა უმცირესობაში, რადგან მის შემადგენლობაში მარტოა **პარლამენტი არის ერთობა საქართველოსათვის, სადაც ვიღაც თავის თავს რატომღაც ოპოზიციად მიიჩნევს, ოღონდ რატომ ვერ დაეკავებინა ამავე**

მოთხოვით პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს მიმართა, ხოლო გოგორიშვილის უწყებამ უმცირესობაში არსებულ განხეთქილებას ცინიკურად უპასუხა: საქართველოს პარლამენტში თანამდებობის დაკავებისთვის მნიშვნელობა აქვს პარტიების რიგობას ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში ჩაბარებული განცხადების მიხედვით. ჰოდა, „მსჯელობს“ ახლა გაწილებული ცაგარეიშვილი და თან ლოგიკას ვერ პულობს: „გაერთიანებული ოპოზიცია ხომ ცხრა პარტიისგან იყო შემდგარი და თითქოს იმიტომ, რომ „ჩვენ თვითონ“ იყო მე-5 ნომრად, ხოლო „ქართული დასი“ მე-7 დარეგისტრირებული, ამიტომ დავითიას ეკუთვნის და ბალათურას არა? თანაც ჩვენ ხომ ვაკანტიურად გვიღვას ვითხოვთ. ეს არის

ერთობიან, ამ დროს ბარტყები ბუდეს ტოვებენ. ბოლოს და ბოლოს, სპორტსმენ-პოლიტიკოსი „გულდაწყვეტილი“ შენიშნავს: „საერთოდ, პოლიტიკაში იდეების ჭიდილია. თუმცა საქართველოში პოლიტიკოსები იმის მიხედვით იქცევიან, რაც დღეს აწყობთ. გაერთიანებულ ოპოზიციაში, როცა ვიყავი მესმოდა, რომ რაღაც ნიშა უნდა დაგვეკავებინა, მაგრამ საბოლოო ჯამში, საქართველოში ეს ნიშა ვერც ერთმა პარტიამ ვერ დაიკავა, მმართველი გუნდის გარდა. დანარჩენებს რა ნიშა უჭირავთ, თვითონაც არ იციან“.

ამის საპირისპიროდ დალადებს აწ უკვე ახლად შექმნილი ფრაქციის „ერთობა საქართველოსათვის“ თავმჯდომარე **გიან ცაბარაიშვილი**: „თორთლაძის ფრაქციის წევრი, ამ გაერთიანების შექმნიდან მხოლოდ ოთხი თვე ვიყავი. როცა მივხვდი, არმეძღვარა სპორტსმენ-პოლიტიკოსისა და ხელისუფლების პრინციპებს შორის, განსხვავების ნატამალი არ იყო და

მოთხოვით პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს მიმართა, ხოლო გოგორიშვილის უწყებამ უმცირესობაში არსებულ განხეთქილებას ცინიკურად უპასუხა: საქართველოს პარლამენტში თანამდებობის დაკავებისთვის მნიშვნელობა აქვს პარტიების რიგობას ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში ჩაბარებული განცხადების მიხედვით. ჰოდა, „მსჯელობს“ ახლა გაწილებული ცაგარეიშვილი და თან ლოგიკას ვერ პულობს: „გაერთიანებული ოპოზიცია ხომ ცხრა პარტიისგან იყო შემდგარი და თითქოს იმიტომ, რომ „ჩვენ თვითონ“ იყო მე-5 ნომრად, ხოლო „ქართული დასი“ მე-7 დარეგისტრირებული, ამიტომ დავითიას ეკუთვნის და ბალათურას არა? თანაც ჩვენ ხომ ვაკანტიურად გვიღვას ვითხოვთ. ეს არის

ინტერნეტში **www.saertogazeti.net** შემოგვიერთდით **FACEBOOK-ზე** **საერთო გაზეთი**

ხველა დამნაშავეა?

არსებულ ვითარებაში ახალ ფრაქციელს გია ცაგარეიშვილი ოპოზიციას სრულ პასუხისმგებლობას არ აკისრებს: „სულაც არ არის საჭირო, გამოსვლების სათავეში ოპოზიციონერები იყვნენ, საზღვარგარეთ ამის ორგანიზება ინტერნეტსერვერებით-„ფეისბუქი“ და „ტვიტერი“ ხდება.“

მალიან ბერ პასუხისმგებლობას ჰკიდებთ ოპოზიციას და ითხოვთ მისგან იმას, რაც

თავად არასოდეს გაგიკეთებიათ. გვათ იხეთი ოპოზიცია, რისი ღირსიც ხართ. ჰო, სწორედ ასეთი პრეზიდენტის ღირსნი ვართ ჩვენ. სხვათაშორის, ეს ოპოზიცია კამბოჯიდან და სომალიდან არ მოსულა, ეს არის ქართული ოპოზიცია. ოპოზიცია ხიდიდან ხრამში რომ ხტებოდეს, არ გადაჰყვებით, მხოლოდ სეირს უყურებთ და იტყვით, მერე რა მოხდა? საზოგადოებამ მსხვერპლი მოითხოვა“

იხე, გაუგებრად დაგვჩანა მთავარი თემა – რატომ არ სურს ოპოზიციას ემსახუროს საზოგადოებას და გაიღოს მსხვერპლი, თუკი ამის აუცილებლობა არსებობს?

თავის მხრივ კითხვები თურმე, ოპოზიციის მიმართ თავადაც ჰქონია და ახალი ფრაქციის ლიდერის ამპლუით ცაგარეიშვილმა კოლეგებს მიმართა: „სანამ კარგად ჭამა-სმის, ჩაცმა-დახურვის, დასვენება-მოგზაურობის, მოკლედ, ფუფუნების სურვილი გექნებათ, მანამ საკამათს ვერ დაამარცხებთ, „თმადავარცხნილი“ ოპოზიციონერი ამ ხელისუფლებას ვერ მოიშორებს, ასევე უნდა გავხდეთ, თავი გაეწიროთ, ოღონდ საზოგადოებაც თუ დაგვიდგება ვერდში, მხოლოდ მაშინ მოხერხდება რევიმისგან გათავისუფლება“.

„**სამართო გაზეთი**“- გია, ისე ამ უახლოეს წარსულში ბევრი მაგალითი გვქონდა, როცა ოპოზიციამ საზოგადოებას კულმინაციურ მომენტში უღალატა და საბრძოლველად შემართული მასა სახლებში დააბრუნა, ესეც ჩვენი ბრალაა?

– რა თქმა უნდა, თქვენი, ანუ საზოგადოების ბრალაა. ამ დიდერებს ხომ პასუხი არ მოეთხოვია? დიახ. 2008 წლის 20 იანვარს, საზოგადოებას ცოტა სხვანაირად

რომ ემოქმედა, მაშინ ის პოლიტიკური ლიდერები, რომლებიც მართლაც ბრძოლის ავანგარდში იყვნენ, იძულებულნი იქნებოდნენ საზოგადოების დაკვეთა შეესრულებინათ.

P.S. – რა პერსპექტივა აქვს ქვეყანას, რომლის პრეზიდენტი შეიძლება უცხო ქვეყნის ელჩმა დაიბაროს და იქით უბრაზუნოს მაგიაზე ხელეობი? როგორც ჩანს, ვასალობის შუასაუკუნეებრივი თემა, დღევანდელ საქართველოში მეტად აქტუალურია, ისეც და ისეც ამ ხელისუფლების „წყალობით“.

ნათია ნოლია

aTengeni dan~ yvavT aRvsebamde~...

fxovis sakral uri dro (კარი II)

კობა არაბული

„ფხოვის საკრალური დროის“ II კარი მოიცავს უფრო სხვა ტიპის თემებს, რომლებიც არ გადიან ანდრეზული დროიდან დაბრუნებული არიან ცოდნის შორეულ ფესვებთან, კერძოდ, ასეთი თემებია:

- მთავარია სამეურნეო კალენდარი.
- მკურნალთა და მეომართა კულტი.
- პოეზიის საკრალური დრო.
- და ქრისტიანული დრო ფხოვის ხეობაში, რომელიც აქ ღვება პირველივე საუკუნიდან და ერწყმის ამ უძველესი თემის ფოლკლორულ-მითოლოგიურ სივრცეს.

ეს წერილი გარდამავალი საფეხურია ამ ორ კარს შორის.

გავაღე კარი ჩემს ესეებს შორის, და გავიღე „ფხოვის საკრალური დროის“ აპოკალიფსური ქალაქიდან, რომ ერთხელ კიდევ დაგვსრუბოდა „ათენგენის“ რიტუალს – III ათასწლეულის მე-11-ე წელს, VII-თვის 22-ე დღეს – გიორგობიდან 36-ე კვირბაქის...

გამიჭირდა გასვლა პროცესიდან და კვლავ დაბრუნება, ერთი კვირაც მთლიანად ამოგადგებს გლობალური სივრციდან და შეგიფხვანს „დავიწყებული დროის“ სიწმინდეს...

უძველეს დროში აქ „ზისცვრობა“ („შისცვრობა“) დღესასწაულს იხილდნენ ფხოველი. გაზაფხულის ბუნიობის დროისას რძიანი, ანუ შისცვრობის ჯამებით ეგებებოდნენ დღის გადიდებას, გზას სახლიდან სალოცავამდე – ქვის შუკებსა და ინგურებს – რძის ცვრით „რწყავდნენ, აკურებდნენ მიწიდან ამოსულ გაზაფხულს და ბავშვებს... ყმაწვილებს „შის ცვარში“ ყვითელ ერბოს უყრიდნენ, ატანდნენ გამოცხვარ ქაღებებს და უშვებდნენ ხატის გზაზე...

უფრო ადრე სცოდნიათ „ცისკრობა დღე“ – ესეც თემების („დღის დგომის“) დიდი დღესასწაული იყო – ღელისგაიის მინდორზე – ალაველაკეს“. აქ ქალაქი (და სწორედ ერთმანეთს არჩევენ და თავს აწონებდნენ: სწორედ აქ იყო სალახტე და სალაღუმე-საჯილდო სამანები, ცხენი საილდე, სამშვილდოსნო ადგილები...

აქ სრულდებოდა „ბედლისკრული“ – („ფურხისულის“ ტიპის) – შხის ბრუნვის რიტუალი – „ცის კამალაზე“ გასასველი – გარკვეული რიტუალური ტექსტით! რომელსაც მწიგნობარნი კოლხურ-ბერძნულ-პელაგურ ჰიმნებად სახავენ (პაბერაძე, ა.შანიძე), თავისთავად საკულტო ტექსტი, შემონახული რიტუალთა თანხლებით, მის უძველეს სიძველეზე მოუთითებს! – (ეს ცალკე თემა).

ახლა „დარჩა“ მხოლოდ „ათენგენი“, ესეც შხისა და უფლის სადიდებელი დღესასწაული: „შხისა და შხის მყოლთა ანგელოზთა“ სადიდებელი, „დღისა დღესინდელის“ – ღვთის კარზე მოკარვე კვირავს ჰიმნი (რიტუალი)...

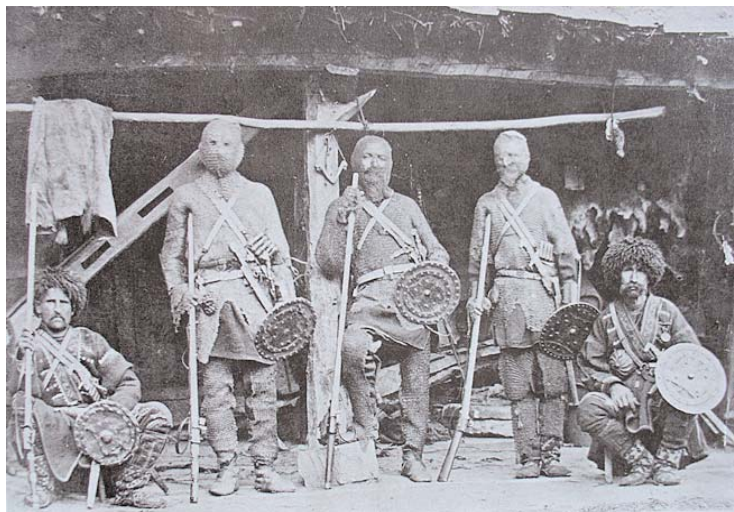
ჩვენ როცა გავდივართ დროში, ან ერთი მდგომარეობიდან-მეორეში, როცა ჩვენი ისტორიული პროვინციების სიღრმეში შევდივართ და მოვლენებს

ვაკვირდებით, როდესაც ჩვენ თვითონ გვხვდებიან წინ დროში დაძველებული მოვლენანი და სამანები, იეროგლიფური ქვები, ყოველივეს გვიჩნდება კითხვა: შეგვიძლია ჩვენ (ან ვინმეს) „ანდრეზული (მითოსური) დროის დაცვა“, ისტორიულ-ეთნოლოგიური სამყაროს გადარჩენა, ანუ ერის ეთნო-კულტურული და რელიგიური დაცვის მოდელის შექმნა?!

შეგვიძლია თუ რა ჩვენ (ცოცხლებს) „მოვლენათა შებენება“ და „უფაძო ფაძის“ ზღვარზე ისე დგომა, რომ ერის მოძრაობის „ლოკოებს“ ვხედავდეთ წარსულიდან-მომავლისკენ... ეს ორი დრო აქ, წუთისოფელში, ჩვენი თანდასწრებით კვეთს ერთმანეთს... ახლაც რა უნდა მოიმოქმედოს გონიერმა კაცობრიობამ, რომელსაც სურს დროში საკუთარი მონო-კულტურების გადარჩენა? ილუზიური ედემის დაცვა, ჩვენ არ შეგვიძლია სამყაროს ბედისწერის შეცვლა, სიცოცხლის გადარჩენა... რადგან იგი უფლის განგებულებას განეკუთვნება, მაგრამ კაცობრიობას (ადამიანს) ცივილიზაციითა და კულტურათა რაღაც ნაწილის დაცვა (კორდინირება) მაინც შეუძლია...

როდესაც ჩემი ესეების შუალელში მე შევედი „ათენგენის“ რიტუალზე ფხოვის თემში, სამწუხაროდ, იქ „შხის ბორჯღალი“ აღარ იდგა, ვეღარ შეხვდა ხვეისბერი სალაშქრო „ბორჯი“ და შხისბერი სახეობის ბარძიმი – ვინაიდან ხვეისბერიც და დროშაც გასულიყვნენ ფხოვის საკრალური სივრციდან!!! ზარი, რომელსაც კრწანისის ველზე ვერ ჩაუწყვიტეს „ენა“, ახლა დაღუპდა...

ამ დროში დროის „შეჩერება“ და შენახვა იყო საჭირო – როგორც საკულტო-საკრალური თილისმის, მაგრამ სამწუხაროდ, მას მოუკვდა ხვეისბერიც, რომელიც იცავდა, როგორც ლამაზ დიაცს „უხორცო სა-

რანგი“ – მეტყე მოყმე და ზარი და დროშაც გაქრა, როგორც „სამძივარა ველლილიანის ველსაბაძი“...

როგორც ჩემს წინარე ესეებში ვწერდი: დროში, ქალური ბუნების მატარებელია – იგი მთლიანად ადკამულა ქალის სამკაულით, ერთი მოყრილად „საყური“ (ზანზალით) და ზედ აბმული ფერადი, ქალის „ქალადიებით“ (ნესტანისებური ლამაზი რიდეებით)... დროში იგივე ქალია, რომელსაც საკრალური სივრცე ინახავს – იცავს ხატი და ხვეისბერი, რო-

გორც ხეთურ სიწმინდეს – (მაგრამ თვით ქალისგან ხელშეუხებელია იგი).

როდესაც ბოლო ხვეისბერი გადის საყმოს (თემის) საკრალური კარიდან-გადასა საკრალურ-საკულტო ნივთიც და რიტუალთა სხვა ატრიბუტინიც, ისინი კარგავენ ფერს და ფორმას და ვარდებიან (გადადიან) „ქვაბ-ავაზაკთა“ ხელში – შეპყობილი „ქაჯთა“ მიერ...

ისევე, როგორც ნატყვევი ქალე-ბი იქცევიან იძულებით მძებნებელ მობაღვე „კენტავრების“ მიერ და ბარდებიან პირუტყვთა ნებას, ასევე დაუცველია სიწმინდეც... – ეს საკმაოდ მტკივნეული და ტრაგიკული მოვლენაა ფაძითა გასაყარზე, ერის ცნობიერების რღვევის (შეცვლის) პროცესში.

ჩვენ, სამწუხაროდ, აღმოვჩნდით ისეთ სატანურ დროში და ვიძინებამ, როდესაც „ხელ-ფხვ-შეპირ-ულ მიცვალებულებს სახურაზე ახვლა შეუძლიათ“, თუმცა მიცვალებულები არ არიან მიშპარებული, რომ სახურაზეა თავისით იარონ! მე აქაც ათენგენის შხის მქონდა იმისი შხობა-ნება, რომ სახურაშიდან (მაღლიდან) (ბაკოჩილი) მიცვალებულები გვიჩირობდნენ! აქამდე: „ათენგენის“ კარიდან („ჭრილი-დან“) უფრო კარგად ბა-მონდა მს „მხვამრალ შე-ფირბული დაფხვამილი“ დრო, რომელსაც სახურა-ნის პანდალები მართავენ.

ახლა თურმე მიცვალებულებიც მღერავენ, ცოცხალ-მკვდრებიც – ვეღ-ლანი ერთ ხმაზე; ბეგაშვილები, წკრიალაშვილები, ბაღურაშვილები, ღუტა და სხვანი, ანუ ჩამოყვანილ

და უროკათ: არც ეკლესიასტე და ეზეკიელი მღერავენ და იცინიან მიცვალებულთა ძვლებზე – ამას მხოლოდ ესენი აკეთებენ და საკუთარი უბედურების სამარცხვინო პარაკლისებს იხდიან...

როგორი დროა ეს? როგორი მანერით დადიან ქალები, კაცები, როგორ როკავენ, შედიან და გადიან ერთმანეთში, როგორ გამოდიან ჯეობარებიდან საკუთარი წინაპრების მიწაზე წიკით, სრულიად უცხოა მათი „მე“, მათი „ტო“ – ნიშების წინაშე! მათ არ იციან საღვთო ნიშებთან სან-

თელი როგორ ანთონ, რომელი მუხლი მოიყარონ, ზოგნი პირჯვარს მარცხენა ხელით იწერენ?!!!

ახლა აქ „ხატის კვირეში“ დროც ისეთივე საშიში და ხიფათის შემცველია (დაუცველია), როგორც ხატის გარეთ: სახლის სახურავზე – (ჭეკა-ქუხილის დროს)...

უწინ „კვირეში“ იცავდა შიგ შიგ-ღვარს – „შეხვეწებულს“, იფარავდა ნებისმიერი მღვდლისა და მარბილისაგან... ახალ დროთა მისტერიას მოსდევს მოვლენა, რომელიც რადიკალურად ცვლის გარემოს და ხატის რიტუალზეც ერთდროულად შედიან „ზომბები“, სნობები, (?) „ხლისტები“, მთავალთვალე „ქვაბ-ავაზაკნი“... მათთვის სრულიად „უცხოა“ სამშობლო და რიტუალური ჰიმნები: „დიდება დმერთსა, მაღლი დმერთსა, დიდება დღესა დღესინდელსა, დიდება დიდ კვირკესა (ღვთის კარზე მოკარვესა“, მათთვის უცხოა ქალუნდაურისა და ხოგაის მინდის ლექსი, ან ვეფხთან მეთმარი მოყმის ამბავი... და ბარძიმი, რომელიც გუდანის ხვეისბერს ეყრდა – მკადრეს ხელით!

როდესაც „პატრიარქის დროზე“ ვწერდი: კიდევ უნდა გაემიურო, რომ ეს დრო დადგა: ფხოვის თემიდან გავიდა ანდრეზთა და ხვეისბერთა საკრალური დრო, დასრულდა ერთი ეპოქა და დადგა ახალი; სრულიად უცნობი საუკუნე! ეს საყმოს (ზოგადად, ერის) ტრაგიკული სურათია და მე ვხედავ ამ დროს საკუთარ „მეში“, და არაოდენ საყმოს სივრცეზე...

... აქ XXI საუკუნეში ფხოვის თემში დაუფიქრებლად უნდა შევიდნენ საეკლესიო მამები, ბერ-მონაზვნები და მათ გააგრძელონ რიტუალები და ხე-სურთა უძველეს სალოცავებში, ხოლო საკრალურ ცენტრად უნდა იქცეს

(გამოცხადდეს), „ხმალას“ უძველეს ნატკარალზე აღდგენილი მონასტერი – მირონმდინარე ხეობით... და შურის ცხობით – რომელიც ანდრეზული ინფორმაციით, აქ იდგა უნდა შევიდეს ხმალას საეკლესიო მუზეუმში, სრულიად ხვესურეთის სალოცავების განძი, რაც „ქვაბ-ავაზაკთ“ გადაურჩა...

... შესაქმნელია სრულიად „ახალი დრო“ – ახალ ქვეყანათა და თვისებათა თანხლებით... ანუ ახლებურ განლაგება ფიგურათა ახალ საჭადრაკო დაფაზე, საიდანაც ამოვარდნილია ერთი „კვადრატი“, ანუ გენეტიური ცნობიერების კოდი... ვიმეორებ: პატრიარქის განჩინებით და ღვთის ნებით, ხვესურეთის სალოცავები უსწრაფესად უნდა გამოცხადდეს „საეკლესიო“ სალოცავებად – ეს იქნება მოულოდნელი, მაგრამ დიდი მოვლენა! ყველა ხატის მამული (ხოდაბუნე) ხვესურეთის ყველა თემში უნდა იქცეს საეკლესიო „მამულებად“ – რადგანაც ეს ყოველივე სალოცავი და სოფლის ხო-

დაბუნები მართლმადიდებელ ქრისტიანი წმინდანთა წილხვედრია... დაფუძნებულა „უფაძო ფაძში“ დასაბაძით-გან და მისუელი ამ საუკუნეზე... დრო, რომელიც ღვას ანდრეზული დროის და სივრცის რელიეფზე, მან უნდა შექმნას ერის დაცვის საკრალურ-მითოსური მოდელი უძველეს ცოდნათა მეოხებით, მან უნდა აღდგინოს ძველი მთავრის სამეურნეო კალენდარი, და განახლოს უხორცო მეომართა მისტერია „ქაჯთა მოვლენის ფაძს“, ისევე როგორც, საკრალურ ცოდნათა დაფარული, აი ასეთია შუალედური დრო ჩემი წერილიდან წერლამდე, ანუ IX – ესეიმიდე!

ეს დროც გარდვიდა და წარსულად იქცა, ჩემს მიერ „წაკითხული“ მოვლენაც ანდრეზთა შორის ცარიელ სივრცეში ჩაღდა და წარსულად იქცა. მე ვწერდი, რომ ყოველი დღე დიდი-დან-სადამომდე წარსულად იქცევა, მაგრამ ყოველი მოვლენა (სამწუხაროდ) ვერ იქცევა მითად (ანდრეზად) რადგან ცარიელ უსასურ დროში მითი არ იშვება! მითს მოვლენანი შობენ...

სხვა დროში სხვა ტიპის სხვა „ათენგენა“ დადგება. ან დადგება, ან არა. მაგრამ ჩვენი დრო ვერ იქცევა მითად, მომავალ თაობებს არ ექნება „ანდრეზი“ ჩვენ ში-სახვამ, რადგან ჩვენ ვერ ვხვდებით ანდრეზულ დროს და მოვლენებს და ობობას პარაფინირებულ მშპარაბიში ვიხრჩობით...

ჩვენ ვაკვივრის, როდესაც ჩვენი დროის „პომო ნოუესებს ანუ გუგულის კვერცხიდან გამოჩეკილ თაობებს არ ესმის ლიტერატურული ტექსტე-

ბის „გვიანების“ „ანდრეზული ლექსების“, „ნატივობის“, რიტუალთა არსი... ვერ ეცოდინებათ, რადგანაც „უანდრეზო“, წაშლილ დროში იმერს, საიდანაც წარსული არ ჩანს... ერი (ხალხი), რომელიც დარჩება „ანდრეზული“ დროისა და სივრცის გარეთ კულტურას (ან ცხოვრებას) ვერ შექმნის, ვერ შექმნის სულიერი განახლების მოდელს.

წარსული ცოცხალი რასის ცნობიერებაში განუწყვეტლად უნდა იდგეს და მათში იგი რეალურად (გენეზით, მირაჟული სივრცით, დანახავს მომავალს; როგორც იონა, ან როგორც ხოვას მინდი!

მე წინა ესეებში ვწერდი, რომ საკრალური დროის სივრცეში დგას მემორია, მკურნალთა და მღვდელთა კაცთა და ქადაგთა ინსტიტუტი, მათი საქმე და სახელი ანდრეზში ჩარჩა, რადგანაც ანდრეზულ დროში ანდრეზულმა სიტყვამ შეინახა...

მკურნალი, უხორციო მემორია (სარანგი — კაი ყმანი) და ანდრეზული ლექსის შემქმნელი, გადაჯაჭვულია (მიბმული) ერთმანეთზე...

მემორია დასტაჟის და მღვდელის გარეშე ფონს ვერ გადის: ერთი სიცოცხლე უნახავს, მეორე — სახელს...

მემორიის სახელს, მის ზნეობრივ სიმკვარეს და ამაღლებას სჭირდება ლექსი და სიტყვა! ანუ „მაქებარი“, რომელიც „მომთხვევა“ ამა თუ იმ დროში გამოჩენილ (შობილ) მემორიას, ენიგმურ პერსონაჟს, გენეზით, ნათელმხილველს...

ყოველ დროს თავისი „მეჟამე“ — ფაქტა აღწერელი სჭირდება და გამოიყენებს კიდევაც უფალი — რომელიც „მომთხვევა“ და „მოუღება“, მერე „მეჟამე“ და ფაქტა ერთად გადის: ხოლო ალბეგლი მოვლენები, გმირთა სახელები და საქელო საქმე უკვდავ ტექსტებში მატერიალურად ან პირამიდებისა და კატაკომბების კედლებზე რჩებიან, ანდაც კომპლექსების და ნიშების რიტუალურ ქვეს ინახავენ, როგორც „შვიანი ღამის“ ანაბეჭდებს. ჯერებს და ბორჯღალებს. — ესენი ზენი „ცის და მიწის“ სამულო ნიშნებია, ხოლო „ახალი ცა და მიწა რომელი მზით და მთვარით განათდება, ჩვენ ეს არ ვიცით. მისი დანახვა მხოლოდ იესო ქრისტეს შეუძლია და კიდევ „აპოკალიფსის“.

რას გვეუბნება ხოვას მინდის მითი, მისი ანდრეზული ცოდნა? როგორ უნდა წაიკითხოთ ჩვენ იგი ზოგადად, და კერძოდ, ცალკეულ ასპექტებში: ხოვას მინდია კაცობრულ სამყაროში უნიკალური (იშვიათი) მოვლენაა, ამიტომაც „მომთხვა მას“ ასეთივე გენიალური მაქებარი ვაჟა-ფშაველას სახით. (ეს ცალკე თემა), მაგრამ ხოვას მინდის მინდა შეეხო კერძო ას-

უკუნის მიჯნაზე მდგარი ანდრეზული მკურნალი...

... „დავინახე რომ ფეხზე იდგა 94 წლის მოხუცი და ავადმყოფი სრულიად მარტო უკეთება თავის ტრეპანაციას, იგი საქმეს ნახევარ საათში მორჩა!“

— „მან ავადმყოფს „მჭამელიანი“ 4-ნეკი 15 წუთში ამოჭრა“...

— „მგელიკა ნატყვიარს გასაოცრად მკურნალობს: ნატყვიარში გაკვავს გასანთლული, გათაფლული, წვივის ტვინით გაპოხილი ძუის კონა... და თანდათან სათითაოდ ად-

რობს... ამას იმ დროის ცნობილი ექიმი და ეთნოლოგი თედორე ივონებს...

აქ კიდევ ერთხელ მიუბრუნდეთ ხოვას მინდის, ვინაიდან, ვგონებ, რომ ყოველი საიდუმლო აქ არის დამარხული, ისევე როგორც „შუბანის გველის“ მითში, ეს ცოდნა ანათებს მთლიანი თემის ცნობიერებას...

ქაჯებთან ტყვეობაში მყოფ ხოვას მინდის გუგულებმა „ეთერი გველის“ ხორცი მიუხარაშეს... გუგულებს თეთრი, კრაველიანი გველის ფარა ჰყავდა... გველნაჭამი მინდია იმდენად გამსუბუქდა და „გაუცხოვდა“, რომ ჩრდილიც დაკარგა(!)

ერთის მხრივ, იგი იქცა ბრძენ და ქარიზმულ მეომრად, რომელიც მტრებისთვის ხელშეუღებელი გახდა.

ხოლო, მეორე მხრივ, უებრო მკურნალად იქცა: მას ჩაესმოდა მცენარეთა ხმა: „მე ვარო ამის წამალი...“

ქაჯავეთში მყოფმა მინდიამ თავის მოკვლა განიზრახა: იგი უმძიმეს სტრესულ სიტუაციაში აღმოჩნდა — ქაჯები გველის ხორცს ხარშავდნენ და მიირთმევდნენ... როდესაც მათ გველი დაკლეს, მიწაზე სისხლის წვეთი დაეცა!

მინდიამ ჩაიფიქრა (განიზრახა) მისი ალოკვა (!) და თავის მოკვლა! ქაჯის ქალი მიუხედა განზრახვას და სისხლის წვეთს ფეხი დაადგა...

ქაჯებს მანც დარჩა ერთი სისხლის წვეთი — მინდიამ მოასწრო მისი ალოკვა...

მინდია საშინლად ავად გახდა!... შემდგომ კი მან დაინახა მომავალი,

მინდი ყველაფერს ხედავდა, გრძობდა და მკურნალობდა... იგი ცვლიდა გარკვეულ მოვლენებს, მაგრამ ვერ ცვლიდა ადამიანთა ცნობიერებას! — ეს იყო მისი ტრაგედია, რომელიც ცალკე წერილის თემაა...

გველნაჭამ მინდის მაღალი სიცხე მისცა, მერე ილიები გაებრა (გაუსივდა) გუგულებმა იგი ჯერ ერთ ლოვინზე დაწვინეს, მერე მეორეზე, მერე მესამეზე გადაწვინეს! მის გამოჯამრთვებას „სამი ლოვინის“ გა-

მოკვლა დასჭირდა!!! მესამე ლოვინის გამოცვლის შემდეგ „გუგულებმა“ გასიებული ილიები გაუჭრეს: იქიდან ორი ტომარა „მკებნარი“ გადმოვიდა: მინდია ქარავით სწრაფი და მსუბუქი გახდა...

ჩვენ ამ სურათში ვხედავთ რამდენიმე ქარიზმულ, საკრალურ მოვლენას და მიინახებებს საემოსთვის (თემისთვის), რომელშიც ეს მითი (ანდრეზი) ღვივის:

1. საკრალური სიბრძნე: „გარკვეული სტრესული მდგომარეობის (განცდის) შემდეგ მოიღის: „ცდის ობიექტი“ — ადამიანი უფალს შეჰყავს „სოლარულ კვირვში“ — ანუ „უფლის ნაკრძალში“, სადაც ის განიცდის „მეტამორფოზას — შიშის მერე (გადის სტრესულ გზას) — და იქცევა ნათელმხილველად, მკურნალად, ქადაგად..“

2. გველი არის იდუმალი (ქაჯური) ცოდნის მისტიური სიმბოლო და ამავე დროს მკურნალიც, ანუ მისი სისხლი და ხორცი კი არ კლავს ადამიანს, არამედ კურნავს — ამავე დროს გველის სისხლიდან (ზოგადად, სისხლიდან) იმეება სიბრძნე!

3. სამკურნალო თეთრი გველი (და წითელიც) რომელიც სხვაგან, სხვა შემთხვევაში ჩნდება.

4. აუცილებელია მძიმე ავადმყოფისთვის ლოვინის სამკურნალო გამოყენება! — სამი საკრალური რიცხვია. ეშმაკიც „დასამების“ მერე კვდება. ავადმყოფობაც სამი ცდის მერე გადის.

5. როდესაც ადამიანი კარგავს ხორციელ სიმძიმეს, კარგავს ჩრდილსაც, (რომელიც სხეულის თვისებაა) და ზეხორციელ, სულიერ, ბუნებას იძენს... სწორედ ამიტომაც მინდი უპირისპირდება სულიერ, ცოცხალ არსებათა კვლას და ჭამას! აგრეთვე ხოვას მინდი მიირთმევს მხოლოდ მზისცვარს, ზისცვარს, ანუ რძეს! იგი მიინახებს რომ რძეში სისხლი და ხორცი არ ურევია და იგი არის წმინდა (საკრალური) საუფლო სასმელი (საკეები).

ღედა მას „რძიან ჯამს“ უღვამს! ცოლი და შვილები ხორცს სთხოვენ!

და, რაც მთავარია, სულთა სამარხო ტაბლახზე, მხოლოდ რძიანი ჯამები იდგება! მზე-რძის ცვარი — მარადიული დროის წმიდა ნექტარია..

ახლა შევხედოთ, როგორ ჩადა (გაცხადდა) ეს მითისუფალი ანდრეზული ცოდნა (სიმბოლიკა) საემოს (თემის) რეალურ ცხოვრებაში! და მათი მკურნალობის წესში.

მგელიკა ლიქოკელი! ეს ქარიზმატული, მისტიურ-დოსტაქარი (მკურნალი) თეთრი და წითელი გველით მკურნალობს. მისი წარმოდგენით, ასეთი გველის სხეული მსხვერვალია და ძნელად მოსახელთებელი... და თუ ასეთი გველის „ნამსხვერვები“ (ნატყვიარები) დაგრჩა, გარეთ მას მამინვე ფრინველები მოკრეფენ! ე.ი. ფრინველებმა იციან მისი თვისება.

— მეგლიკას თქმით — მძორიჭამია ძერები და სვაგები მკურნალობენ, (იშინდები) გველით!!!

იგი მკურნალობდა გველის ტყავის („ქერქის“) ნაფშენითაც! მიჩინედა, რომ ეს უებარი წამალი იყო მძიმე ჭრილობების დროს, და სხვა შემთხვევებშიც...

მგელიკა იცნობდა „გველის ბალასსაც“, რომელსაც თვითონ „ცვლილი დაჭრილი“ გველი „ხმარობდა“ სამკურნალოდ! — ასეთი გველისმჭამელისუფალი ინფორმაცია.

მე არ ვიცი, მკურნალობდა თუ არა მგელიკა ლიქოკელი გველის შხამით და „სისხლით“, მაგრამ ზოგადად, სისხლს უებარ წამლად მიიჩნევდა. ხმელ, დაფშენილ სისხლს იგი არტერიული სისხლისდენის შესაჩერებლად იყენებდა: დასუსტებულს, სისხლდაკარგულს „ხარის სისხლს“ ასმევდა.

იგი ხმარობდა ყონის ნაღველას — და მიიჩნევდა უებარ წამლად თვალის ვეღლანარი დაავადებისთვის, ყონის ნაღველი გახვეებული უნდა ყოფილიყო ქალის რძეში, რომელსაც პირველი შვილი ქალი ჰყავდა ნაშობი — ესეც მისტიური ცოდნის ნაწილია...

მგელიკა ლიქოკელი — ისევე როგორც მინდის ანდრეზშია — რამდენიმე ლოვინს უცვლიდა ავადმყოფს და

შეი ახალ მოთიბულ (თბილ) ბალახს უფენდა (ზოგჯერ მთლიანად ბალახში ფუთავდა!), მან იცოდა, რომ გუგულებმა მესამე ლოვინში გადაწვნით (გამოცვლით) განკურნეს ხოვას მინდია...

მგელიკა მძიმე ავადმყოფს წყალს არ ასმევდა: მიაყვანებდა დიაცს, რომელსაც მუხუში რძე ჰქონდა და „ბაგეზე აწველიდა“ — ზისცვარს (მზის ცვარს)!!!

მას მიყვითალო თბილი სითხე შემოჰქონდა, მძიმე ჭრილობის მოსაბანად, იგი ამ წამლის საიდუმლოს (რომელსაც „გარბილის წყალს“ უწოდებდა) არავის უმხელდა! ზოგიერთი მკვლევარი თვლის რომ ეს იყო მცენარეთა ნაზავი — მაგრამ ჩემი ღრმა რწმენით ეს იყო შარდი! — იგი იყენებდა საკუთარ შარდს, რომელიც იყო „გარბილის თბილი წყალი“ — და ბუნებრივია საიდუმლოდ ინახავდა, რადგანაც ხევესური თავზე შარდის გადასხმას ვერც მგელიკას მოუთმენდა!

მგელიკა ლიქოკელის მკურნალობის მთავარი „ლოვინი“ იყო: „ქვა არის ქვის“ წამალი, „სისხლი-სისხლის წამალი“, „გველი-გველის ნაკბენის“ მკურნალი“, თუძეც გველის ნაკბენს აბედი უწევდა!

ეს მეთოდი ძალიან უახლოვდება უძველეს პოპოლატა მკურნალობას: „მსგავსი-მსგავსით“, „დიდი-უმცირესით“... (გავისხნოთ ქადაგის ტექსტი: „ჩამოღებდა ღიღმი მცირე და მცირეში ღიღმი“, ანდაც: „ღიღმა ქვაში არ ჩავიდა, პატარაში ლიკლიც იყო“ —) ეს პარადოქსული „ფორმულები“ ხორციელდებოდა ფხოვერ მკურნალთა რეალურ ცხოვრებაში...

სისხლი არის, როგორც მკურნალი, ასევე ნივთია და საგანთა გამაწმინდებელი ამოუცნობი მატერია...

ხარის სისხლით წმინდებოდნენ სალოცავთა ქვები და ნიშები! ხარის სისხლით „გაინათლებოდნენ“ ჯვარის კალთას მიბარებული ყრბები! (ასეთივე რიტუალს ასრულებდნენ ჩამირული ატლანტიდის ქერუშები...)

„ოთხრქა-ოთხეურა“ საკრალური ცხვრის სისხლმა ამოიყვანა აბუღელაურის ტბაში ჩარჩენილი — დევებთან მემორია იახსარი! — სისხლმა გაწმიდა დევის სისხლით შედებებული „სიმური“.

(გაწმიდების) რიტუალი ხახმატის ჯვარში — სულის სუცესის მეოხებით აღესრულებოდა...

... ხოლო, როდესაც მოკლეების სისხლი „აფუგებოდა“ მამინ უნდა დაწვეულიყო მკვლელზე „მურისძიების“ „აპოკალიფსი“, „სისხლის ფული“ — საკრალური მოვლენა — მოქმედების დაწვევის მაწმეებელი!

ე.ი. სისხლი მთავარი ფენომენი იყო თემის ცნობიერებაში და ცოცხალი საემოს არსებობაში: იგი მკურნალობდა „ფული“, „ყიოდა“, და იბრძოდა... და „სისხლი იდგა სისხლს წილ!“ კერძო ადამიანთა და სახელმწიფოთა შორისაც...

თუმცა: მკურნალთა აზრით, ავადმყოფის სისხლი მოკლებულია სისწმინდეს, რადგანაც მასში ურევია ჩირქი და ბალაძი, ამდენად მკურნალობის მერე მკურნალობის და ავადმყოფის განათვლა-გაწმიდების პროცედურა ტარდებოდა. ეს იყო რიტუალი.

ხევესური მკურნალი „სანათლავს“ სწირავდა სალოცავს და ევედრებოდა, რომ ხელი მოემართა მისთვის და მისი ავადმყოფისთვისაც. მეცა გადარჩენის ძალა ხოლო მკურნალობის დასრულების მერე მკურნალი „ხელზე ასასხმელს“ აშხადებდა. ეს იყო სათიურებაკრული ქადა, რომელსაც სახლს შემოატარებდა.

ხოვას მინდი ერთ მომენტში ჩრდილი დაკარგა — ეს გაცხოველების და ხორციან გამოჯვინის ნიშანი იყო — აგრეთვე მას ჰქონდა ქაჯის ქალის მთერ ობობას ქსელსკერ წამალ-უკუღმა ნაქსოვი სამოსელი, რომელიც საფარველს სდებდა მას!

თუ ჩავიხედავთ „ვეფხისტყაოსანში“, ქაჯებზე ამ ტიპის იდუმალი ინფორმაციაც არსებობს: „დავარ იყო და მეფისა ქერივე ქაჯეთს გათხოვილი“ და გამოთხოვილი და იგი ფლობდა იდუმალ სიბრძნეს! „ქაჯთ“ ჰქონდათ იდუმალი ცოდნა და ომის ხელოვნება! ფაქტმანის გრძნული მონა მოსახამის ისეთივე „მოღს“ (როგორც ხოვას მინდის მოკვე „ქაჯავეთიდან“) და „საფარველ დაღებული“ შეადწმენს ქაჯთა ციხე-სიმაგრეში...

მსგავსი ანდრეზული დრო „ვეფხისტყაოსანსა“ და ფხოვის საემოში სხვადასხვა ეპოქებში იდგება — ხოვას მინდის მითი უფრო შორეულია. იგივე მოვლენა არსებობდა (გაფონილია) „ვეფხისტყაოსანში“, რაც მანინშენის ანდრეზული (მითოსური) ცოდნის გაუმოქმანობაზე, რომელიც ერის მთლიან სივრცეზე „მდგომარეობს“ და მანინშენს რომელიმე საკრალურ მოვლენაზე! ქაჯეთი“ მეტისმეტად ხილული „მატერია“ ქართულია ცნობიერებისთვის, ოღონდც აქამომდე შეუსწავლელი და ამოუცნობი!

ინტერნეტში
ინტერნეტში
www.saertogazeti.net
შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე
საერთო გაზეთი

პექტში. მისი სამკურნალო სიბრძნის საიდუმლო გაცხადდა — ერთი მისტიური მკურნალის — შუბანის და კარატის ჯვარის საემოში მდგარი ხევესურის ცნობიერებაში...

„შუბანის გველის“ ანდრეზის, ანუ ნიოს კილონის გველის საიდუმლო ცოდნაც გაცხადდა (გაიხსნა) იმავე მკურნალის გენურ ინტელექტში... მის მეტაფიზიკურ და პრაგმატულ პორტრეტში, „მეში“, როგორ მკურნალის ფენომენი... ეს მგელიკა ლიქოკელი გახდა! — XIX-XX სა-

ჯერ არ დამდგარი დრო და ადამიანთა ბედისწერა! ეს ცოდნა მას გარკვეულ ტანჯვად და ტრაგედიად ექცა! ასევე კაცობრიობის მომავალი დანახა იონამ პატმოსის ჭლაში — და კიდევ ერთმა ქადაგმა ფხოვის საემოში.

ადამიანთა ბედისწერის ცოდნა და წინასწარ შეცნობა უფლისძიერი ურთულესი მისიაა დაკისრებული მოკვლავისთვის (ხორციელისთვის): „ყველაფერის ცოდნით“ ტანჯვა და მწუხარება:

arCil RuduSauri: me qarTvel i var da dami bruneT Cemi qarTul i RmerTi!

რამდამცინიბან: ინტერვიუმ, რომელსაც ახლა შემოგთავაზებთ, შეიძლება, ბევრი ადამიანის და გააღვიძოს. არ არის გამორიცხული, ზოგიერთმა ის მკრეხელობად და ზოგადად ქრისტიანული რელიგიის შეურაცხყოფადაც მიიღოს, თუმცა ჩვენი რესპოდენტი ბატონი არჩილ ლულუშაშვილი კატეგორიულად აცხადებს: „მე პატივს ვცემ ყველა რელიგიას და არავითარ შემთხვევაში არ გამოვალ არცერთი მათგანის წინააღმდეგ. მხოლოდ ის მაწუხებს, რომ ჩემი პირველქმნილი მეჩაგრება და მეკარგება. შეიძლება უამრავი ლაფი შესროლონ და აგრესიულმა ქრისტიანებმა ჩაქოლაც კი მომინდომონ, მაგრამ რა ვქნა, საქართველოს ისტორიის ამდენ გაყალბებასთან, უძველესი ცივილიზაციის სრულ იგნორირებასთან შეგუება მიჭირს.“

მე, როგორც იტყვიან, თხემით ტურფამდე ქართველი ვარ და ჩემი ქართული ღმერთი მინდა დავიბრუნო, ქართველებსგან დავიწყებული და მიტოვებული ღმერთი.

ეს არის და ეს! სხვა არავითარი ბოროტი ზრახვა არ მიღვეს გულში.“

მოკლედ რომ ვთქვათ, „საერთო გაზეთის“ დღეს უჩვეულო სტუმარი ჰყავს – საქართველოზე გულწრფელად შეფასებული ქართველი კაცი, მაგრამ არაქრისტიანი, რომელიც თავისი უძველესი ღმერთის და თავისი უძველესი ფესვების მიძიებას ცდილობს.

რაც შეეხება რედაქციის პოზიციას, ზედმეტად მიგვაჩნია იმის აღნიშვნა, რომ რედაქცია ნამდვილად არ ეთანხმება ბატონი არჩილ ლულუშაშვილის მოსაზრებათა უმრავლესობას, თუმცა ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ განსხვავებული პოზიციის მქონე ამ ქართველ კაცს საკუთარი აზრის გამოთქმის საშუალება არ მივცეთ.

აქვე აღვნიშნავთ, რომ არჩილ ლულუშაშვილი ქვავზე ჩუქურთმის ოსტატია. ის წლების განმავლობაში მუშაობდა საპატრიარქოს დაქვემდებარებაში არსებულ ეკლესია-ტაძრების რესტავრაციაზე და, ცხადია, ახლო ურთიერთობა ჰქონდა სასულიერო პირებთანაც, თუმცა ეს ურთიერთობა დავისა და დისკუსიის ფონზე მიმდინარეობდა.

ეს დისკუსია ალბათ „საერთო გაზეთის“ ფურცლებზე გადმონაცემებს და იმედოვნებ, რომ იგი შემწვარებლობისა და ურთიერთპატივისცემის ფონზე წარმართება.

– დავიწყეთ იმით, რომ სალოცავი ქალაქები, როგორცაა: უფლისციხე, ვარძი, მცხეთა... – ქართველთა ღმერთის სალოცავები, ჩვენსავე ღმერთს უნდა დაუბრუნდეს. მაგალითად, უფლისციხეში ქართველთა ღმერთის ტაძარი დაინგრა და გადაკეთდა ქრისტიანულად, ისევე, როგორც მცხეთაში. სვეტიცხოველი კი არ აშენებულა, არამედ გადაკეთდა. სვეტიცხოველს აქვს სამი კედელი, შიდა კედელი არის ქართველთა ღმერთის სალოცავი, რომელიც გარედან შეფუთეს ქრისტიანული კედლით. ეს იმდენად უხეიროდაა გაკეთებული, მითუმეტეს მისთვის, ვინც იცნობს ბერძნულ კულტურას, მასზე საუბარიც კი სამარცხვინოა. თვით ტაძარი ბერძნული არქიტექტურული მიმდინარეობის შესობაა.

ჩვენ ვართ დაყოფილი „ღვთის შეილებად“. დაწყებული ღვაბზუდან (ტუაფსე) აფხაზური, სვანური, კოლხეთი, ხევი, ხევსურეთი, ფშავი, თუშეთი, კახეთი და ა. შ. – ყველანი. ჩვენ ვლოცულობდით სამყაროს შემქმნელზე, ვთქვით, ლაშარით, კოპალათი და ა.შ.

– ღმერთი, ანუ სამყაროს შემქმნელი ერთია და ქართველები, ისევე როგორც სხვა ერები, ცალკე

ვლოცულობდით, მაგრამ სხვადასხვა სახელის ღმერთზე, ქრისტიანობის წინავე დროზე ვამბობ, ერთი საერთო სახელის ღმერთზე ხომ არაა საუბარი... – ერთი ღმერთი იყო, მერე დავიწყვეს. ჩამონათვალი რომ გავაკეთოთ, ვთქვათ, წმ. პანტელეიმონის ტაძარი, სერაფიმე საროველის, ნეველის – ივივეა, ცალკეული სალოცავები და წმინდანებია, რომლებიც ერთიანდებიან ერთი ღმერთის ქვეშ, ასე ვიფიქროს ჩვენც, ჩვენი სამყაროს შემქმნელი გვყავდა, ქართველთა ღმერთი.

– მოდი, ასე ვკითხავთ, საქართველო მართლმადიდებელი ქრისტიანების ქვეყანაა საქართველოს მთიანეთში მკვიდრად შემონახული წარმართული სატ-ღმერთთა და საწესრიტუალებით, თუმცა ისინიც ქრისტიანები არიან, თქვენ რას ამბობთ, ქრისტიანობა რა არის, თავისთავად რელიგია?

– ქრისტიანობა არის მესამეხარისხოვანი ღმერთის შვილზე ლოცვა. თვით ებრაელები სამყაროს შემქმნელზე ლოცულობენ, ჩვენ კი, ებრაელების მესამეხარისხოვან ღმერთზე. ბერძნებმა დაწერეს ებრაელებზე და ბერძნებს აქეთ ყველანაირი ნიშანი.

სკულპტურა – მე ქვავზე ვმუშაობ, 25 წელია ამ საქმეს ვმსახურები, შესწავლილი მაქვს ღრმად, – ქართველებს არცერთი სკულპტურა არ გვაქვს გათლილი; მოზაიკა – მოზაიკა ქართველებს არ გვაქვს დატეხილი (მოზაიკა ჰქვია ქვის პატარა ზომებზე დაკუბიკებას); არცერთ

ბით ბერძნებს ჩამოვრჩებით მინიმუმ 25 საუკუნით. ქრისტიანობის გავრცელებისა და ზეწოლის შემდეგ, როგორც სხვა ბერძენი რამ, ესეც მიიტოვეს და ჩაწერეს ბიბლიაში, მაგრამ სოუფეტი გადასხვაფერეს.

ქრისტიანული მითების შესახებ – მაგალითად, ლუარსაბ II არანა-

რის თავი და თავი არის თეატრი. რასაც ბერძნული ბიბლია ჰქვია, მთლიანად თეატრის დამსახურებაა. თეატრი რომ არ ჰქონოდათ ბერძნებს, ბიბლია არ დაიწერებოდა.

– ბერძნული თეატრი რა კავშირშია ბიბლიასთან და ქრისტიანთან... – ერთი სპექტაკლი რომ დაედგათ, ერთ წარმოდგენაში ხომ შეგვიძლია ორი სპექტაკლი გავაერთიანოთ? – „წარმოდგენა“ – ბიბლიაში გაერთიანებულია 77 სპექტაკლი (77 წინისგან შედგება ბიბლია) – ეს გააკეთეს ბერძნებმა

– ეი რას ამბობთ, რომ ჩვენ ვლოცულობთ ქართული ენით, თლილ სინამდვილეში ბერძნულად, ებრაელ მესამეხარისხოვან ღმერთზე? – დაიხ. ძირითადი ხაზი ბერძნულ-რომაულია, მაგრამ მასში მონაწილეობა მცირედით ქართველებსაც აქვთ მიღებული, სომხებსაც, ასურელებსაც და სხვებსაც. საქმე იმაშია, რომ ბიბლიაში ქართული ამბებიცაა შესული. მაგალითად, სოლომოსა და გომორის ამბავი ქართულია.

– რაო?! კარგი რა... საიდან მიიტანეთ ეს უცნაურობა... – დაიხ, მერე გადააკეთეს ტრადიციულად კეთილად დამთავრებული ამბავი, თორემ ეს არის დაბა გერგეთისა და სტეფანწმინდის ამბავი, – ასეთი გადაკეთების შემთხვევებია არაერთი.

ზეპირი გადმოცემის მიხედვით, თვით სტეფანე იყო იქ მაცხოვრებელი ქართველი წმინდანი ქრისტემდებორ მთას შორის მოქცეულ ხსენებულ ორ სოფელს შორის მდინარე მიედინება, თერგაული. სტეფანემ სიზმარში ნახა, რომ ორივე დაბა ორი მხრიდან უნდა დამეწერილიყო. სტეფანემ ხალხი გადაარჩინა, გამოიყვანა იქიდან. ორი სოფლის ერთდროულად მოსპობას ანალოგი არ აქვს მსოფლიოში. ჩვენი შეცდომა ის იყო, რომ ჩვენ დამწერლობა კი გვქონდა და ვწერდით ჩვენ. ალ-დღე, მაგრამ არ გვქონდა ქვავზე დამწერლობა, ეწერდით ტყავზე და ცვილზე, სანთლის დაფებზე, მერე დავიწყეთ ქვავზე წერა. ამ მიმართულე-

რად არ არის ქრისტიანული წმინდანი, მაგრამ მითითვის, რაც სომხური ზეწოლით მოხდა, ვინაიდან, უნდა გაწმინდებულიყო სომეხი შუშანიკი.

– რაღაც მაგრად გერევათ საუკუნეებში, ბატონო არჩილ! – არაფერი არ მერევა, სომეხი შუშანიკის გამო ქართველებმაც გააწმინდეს ლუარსაბი, იმიტომ, რომ „შუშანიკის წამება“ დაწერილია XVII საუკუნეში და დაწერილია გერტა სააკიანის დაზე, შუშანიკზე.

– კარგი რა, რას ამბობთ?! V საუკუნე და კარის ზეცვის იაკობ ცურტაველი? – გასაგებია. ტაძარი, სადაც შუშანიკია დასაფლავებული, (მეტეხში) სხლანდა აგებულია XIII საუკუნეში და ახლანდელი საფლავის ქვა ახლად შეფუთულია. (შარდენის ცნობით, XVII საუკუნის II ნახევარში, მეტეხის ტაძარი მიტოვებული და ძლიერ დაზიანებული ყოფილა, რომელიც 1661 წელს, ვახტანგ V-მ (შაჰნავაზი) აღადგინა, მაგრამ თოფისწამლის საწყობად აქცია – მკვ) შიდა ქვა პირდაპირ მაქვს ნახა მამინაც კი, როცა მეტეხის თეატრში დავდიოდი. ქვემოტეხი შესრულებული, გამოტეხული და ძალიან ჭკუჭყიანი იყო სანთლის ნაღვერთებით თუ ნასუფრალით, ყველაფერი ზედ ანდა.. ახლა თეთრი მარმარილოთა შეფუთული, 90-იან წლებში შეფუთეს.

– მასთვის და ის ძველი საფლავის ქვა V საუკუნის იყო. – არა! არა! V საუკუნის როგორ იქნებოდა, გიორგი სააკაძის დაზება საუბარი, კაცო! – მაგას ვამბობ, რომ ტყუილებს გვეძალავებიან. „შუშანიკის წამება“ დაწერა ოსეფამ, ავთანდილის შვილმა, რომელიც ქართულ ლიტერატურაში შესულია იოსებ თბილელის სახელით და ცნობილია, როგორც ლიტერატურული აფერისტი. ოსეფამ პაპას, გეორგი სააკიანს მიუძღვნა „დიდმოურავიანი“, პაპის დას კი, „შუშანიკის წამება“. კარის მოძღვარი იყო, ასე ვთქვათ, ოსეფაც და ჰქონდა ოცამდე ზედმეტი სახელი, ეს მხოლოდ ლიტერატურული, კიდევ რამდენი ჰქონდა?

ოსეფამ „ვეფხისტყაოსნის“ 167 სტროფიც მითვისა მამინ, როდესაც წამოვიდა „ვეფხისტყაოსნის“ რედაქციები, ვახტანგისეული, არჩილისეული და სხვა.

საქართველოში მისით ჩამოვიდა კაბუცინი ბერი კასტელი და ასე ვთქვათ, მისი რედქტირებით დაიხატა გეორგიას სურათი. ოსეფას სურათიც კასტელმა შემოგვინახა, რომლის სახითაც ახლაც გვიდგას შოთა რუსთაველის ძეგლი.

– რას ამბობთ, ბატონო არჩილ, რა ოსეფა! – ასეა. ფილმი „ქეთო და კოტე“ რომ წამოსწიეს, მისი სოუფეტი არის ასეთი, ორი არაქართველი (სომეხი) ქალი აკეთებს ჯადოს, რომ ქართველებმა მოიყვანონ სომეხი ცოლები, თან უნდა იძალათ ერთმანეთში.

ჩვენს წინაპარს ქვა არ დაუკუბიკებია, მითუმეტეს სანტიმეტრებიანი; სახარატო საქმე – ბერძნებს, 20 საუკუნის წინ ოცტონიანი ქვები აქეთ დატრიალებული. 21-ე საუკუნეა და ქართველებს ქვა არ დაგვიტრიალებია; მერე მოდის ფილოსოფიური მიმდინარეობები, მაგრამ ამ ყველაფ-

რად არ არის ქრისტიანული წმინდანი, მაგრამ მითითვის, რაც სომხური ზეწოლით მოხდა, ვინაიდან, უნდა გაწმინდებულიყო სომეხი შუშანიკი.

– რაღაც მაგრად გერევათ საუკუნეებში, ბატონო არჩილ!

– არაფერი არ მერევა, სომეხი შუშანიკის გამო ქართველებმაც გააწმინდეს ლუარსაბი, იმიტომ, რომ „შუშანიკის წამება“ დაწერილია XVII საუკუნეში და დაწერილია გერტა სააკიანის დაზე, შუშანიკზე.

– კარგი რა, რას ამბობთ?! V საუკუნე და კარის ზეცვის იაკობ ცურტაველი?

– გასაგებია. ტაძარი, სადაც შუშანიკია დასაფლავებული, (მეტეხში) სხლანდა აგებულია XIII საუკუნეში და ახლანდელი საფლავის ქვა ახლად შეფუთულია. (შარდენის ცნობით, XVII საუკუნის II ნახევარში, მეტეხის ტაძარი მიტოვებული და ძლიერ დაზიანებული ყოფილა, რომელიც 1661 წელს, ვახტანგ V-მ (შაჰნავაზი) აღადგინა, მაგრამ თოფისწამლის საწყობად აქცია – მკვ) შიდა ქვა პირდაპირ მაქვს ნახა მამინაც კი, როცა მეტეხის თეატრში დავდიოდი. ქვემოტეხი შესრულებული, გამოტეხული და ძალიან ჭკუჭყიანი იყო სანთლის ნაღვერთებით თუ ნასუფრალით, ყველაფერი ზედ ანდა.. ახლა თეთრი მარმარილოთა შეფუთული, 90-იან წლებში შეფუთეს.

– მასთვის და ის ძველი საფლავის ქვა V საუკუნის იყო.

– არა! არა! V საუკუნის როგორ იქნებოდა, გიორგი სააკაძის დაზება საუბარი, კაცო! – მაგას ვამბობ, რომ ტყუილებს გვეძალავებიან. „შუშანიკის წამება“ დაწერა ოსეფამ, ავთანდილის შვილმა, რომელიც ქართულ ლიტერატურაში შესულია იოსებ თბილელის სახელით და ცნობილია, როგორც ლიტერატურული აფერისტი. ოსეფამ პაპას, გეორგი სააკიანს მიუძღვნა „დიდმოურავიანი“, პაპის დას კი, „შუშანიკის წამება“. კარის მოძღვარი იყო, ასე ვთქვათ, ოსეფაც და ჰქონდა ოცამდე ზედმეტი სახელი, ეს მხოლოდ ლიტერატურული, კიდევ რამდენი ჰქონდა?

ოსეფამ „ვეფხისტყაოსნის“ 167 სტროფიც მითვისა მამინ, როდესაც წამოვიდა „ვეფხისტყაოსნის“ რედაქციები, ვახტანგისეული, არჩილისეული და სხვა.

საქართველოში მისით ჩამოვიდა კაბუცინი ბერი კასტელი და ასე ვთქვათ, მისი რედქტირებით დაიხატა გეორგიას სურათი. ოსეფას სურათიც კასტელმა შემოგვინახა, რომლის სახითაც ახლაც გვიდგას შოთა რუსთაველის ძეგლი.

– რას ამბობთ, ბატონო არჩილ, რა ოსეფა!

– ასეა. ფილმი „ქეთო და კოტე“ რომ წამოსწიეს, მისი სოუფეტი არის ასეთი, ორი არაქართველი (სომეხი) ქალი აკეთებს ჯადოს, რომ ქართველებმა მოიყვანონ სომეხი ცოლები, თან უნდა იძალათ ერთმანეთში.

არც ხანუმა იყო ქართველი და არც ქაბატო. („ხანუმა“ გადაკეთდა „ქეთო და კოტე“)

– უკვე ვხვდებით, რომ უარყოფით – ქეთო ხომ ქართველი იყო და თავადი ლევანტი, უბრალოდ, ქეთო დაბალი ფენიდან გახლდათ?

– მასე იცის 90-მა პროცენტმა. საქმე მაგაშია, რომ ქეთო სომეხია, ანუ მამამისი მაკარიც და ძალადობენ ქართველებზე, – რატომ იჯერებთ ყველაფერს რაც უკუღმაა, რატომ გინდათ, რომ მაკარი ქართველი იყოს?

დავებუნდეთ წარსულს, – 17 წლის იყო ლუარსაბი, როდესაც ნოსტემი ჩასულს გეორგი სააკიანმა ლოცვით ჩაუწვინა თავისი და. 17 წლის ბიჭი, რა თქმა უნდა, ასე ვთქვათ, უარს არ იტყვოდა „გოგოზე“, („გოგო“ და „ბიჭი“ – მოსამსახურე, დაბალი ფენა) მაგრამ დიდი ზეწოლის გამო იძულებული გახდა ცოლად მოეყვანა.

ქართველებს აზროვნება არ გვინდა, რასან ფილმი გადაიღეს „გიორგი სააკაძე“, უკვე დიდად გადაშალეს სიმართლე, უკვე აბსოლუტურად გააყალბეს ისტორია. სანამ პაატას „შეწირვის“ ამბავი იქნებოდა, 1625 წელს, ეს თქვენი გეორგი სააკიანი კახელებს ავლანეთში ასახლებდა. ახლაც არიან ავლანეთში სააკიანის (სხვათა მიერაც) გადასახლებული ქართველები, 500 000-ს

აღწევს მათი რიცხვი. „ავლანელი ქართველები“ დღეს უკვე ისე გამართულად ვეღარ საუბრობენ ქართულად, ოთხი საუკუნე ცოტა არაა, მაგრამ იციან თავიანთი წარსული. (ამგვარი ლაპარაკის გამო ავლანეთში არ გამოიშვეს)

– მასთვის, პოლკონიკი ებიტაშვილი ისწენებდა ავლანელ ქართველებს... – მთავარი ის არის, რომ უცხო რელიგიის ზეწოლას შეეწირა ქართველი დელოფალი ქეთევან წამებული თავისი ორი შვილიშვილი და მთლიანად კახელები. ქეთევან წამებული არანაირად არ არის ქრისტიანი წმინდანი, ის არის ქართულად წმინდანი.

კახელების გადასახლებულ ადგილზე დასამკვიდრებლად ირანის სომეხმა ვაჭრებმა აბასს გადაუხადეს ყორჩი-ხანის ფული და ყორჩი-ხანივე წამოუძღვა თავის სომხებს კახეთში დასასახლებლად.

შაჰ აბასმა სომხურ ვაჭრულ გილდიას მისცა უმაღლესი სტატუსი ვაჭრობაში. საქმე იმაში გახლდათ, რომ იმდროინდელი ირანის სამხედრო შეიარაღება მთლიანად ინგლისურ იარაღზე იყო, რაც სომეხმა ვაჭრებმა „გაჩალოიეს“, – ამას აფასებდა აბასი განსაკუთრებულად, ამავ მიზეზით დათანხმდა კახეთის საკითხსაც.

გეორგიამ ადგილი კი გაანთავისუფლა თანამომხმეების დასასახლებლად.

– მასეა. ფილმი „ქეთო და კოტე“ რომ წამოსწიეს, მისი სოუფეტი არის ასეთი, ორი არაქართველი (სომეხი) ქალი აკეთებს ჯადოს, რომ ქართველებმა მოიყვანონ სომეხი ცოლები, თან უნდა იძალათ ერთმანეთში.

ლად და ყორჩი-ხანის მეორე კაცად გამოუშვა შაჰმა, მაგრამ წინასწარ იცოდა, რომ უნდა მომკვდარიყო. სოლანდელში იყო ირანის ფოსტის სადგური, შიკრიკი რომ მოვიდა, გადავადებულა სხვა ცხენზე და აგრძელებდა გზას. ამ ფოსტაზე ნადირობდა ორი თვე სააკიანი, იცოდა, რომ შაჰის წერილები უნდა მოსულიყო. შაჰ-აბასი ყოველთვის ორ წერილს წერდა. მაგალითად, ერთს გამოავაზებდა ქართლის მეფესთან, მეორეს კახეთის მეფესთან და ორივეს ერთი შინაარსი იყო, მოკალი ქართლის მეფე და მისი ტერიტორია შენი იქნება და პირიქით. რა თქმა უნდა, ორივე წერილი სოლანდელში მოხვდა, - მოკალი გვეორქა და მოკალი ყორჩიხა. ორივე წერილი ვის ჰქონდა, - ვინც მოკლა ყორჩიხა. გვეორქამ, ქართველებს დაგვასოცინა სომხები მხოლოდ იმიტომ, რომ გადარჩენილიყო თვითონ და მისი ოჯახი, პატარა შეწირვაც იგივე მიზანს ემსახურებოდა, - ჩვენ კი უკულმა გვესმის ყველაფერი...

- **თუ თქვენ სიმართლეს ამბობთ, გამოდის, მაგ დროიდან არიან ამდენი სომხები კახეთში...**

- არა! არა! - ერეკლეს დროიდან. ერეკლეს ერთ-ერთ რძალს 2 000 სომხური ოჯახი მისცეს მზითევი, სომეხი იყო და მას გამოაყლეს, მათი შთამომავლები არიან. გვეორქამ კი, გაათავისუფლა სომხები დასასახლებელი ადგილი, მაგრამ ვერ შეძლოვინდენ სომხები, რომ დასჭირდა, თვითონვე ამოგვასოცინა ქართველებს...

- **თქვენ რომ კაცმა დაგიჯეროთ, ჭკუიდან გადაიყვანთ, ან თქვენ ჩაუვლიან უკვე ჭკუიდან გადასულად...**

- რა ვქნა, ასეა და რა ჩემი ბრალია? ახალ სიყვარულს გეტყვი, - სრული ათეიზმის პერიოდში მოხატა ქაშუთი.

- **მასხოვს, გულიაშვილმა მოხატა, ამის გამო უსამართლობაც შესგდა...**

- სრული ათეიზმის პერიოდში დაიხატებოდა თუ არა ცკ-ის პირველი მღვინის ცოლ-შვილი ღვთისმშობლისა და ჩვილი ქრისტეს სახით? ეს ხომ ჩემი მოგონილი არ არის, მიბრძანდით და ნახეთ საკურთხეველის თაღზე, ნანული და პატარა შეგარდნაძეებია დახატული...

- **ვაიმე, რა ვქნა... სპეციალისტთა შეფასებით, ქაშუთის ღვთისმშობელი თავისუფალ სტილია დახატული და არ ჯდება ზატწერის ჩარჩოებში, მაგრამ ეს არაფერს ნიშნავს, გაწამებული იყო საბჭოეთის ხელში გულიაშვილი...**

- გეთანხმებით, გამოფენის მოწყობის საშუალებას არ აძლევდნენ, ყველანაირად ავიწროებდნენ და ამ დროს, სადღაც, რომელიღაც მივარდნილი სოფლის ეკლესია კი არა, ზუს-

თლმადიდებელი ნიშნავს ბერძნულად მლოცველს) ვისაც ილია II ჰქვია, მეორე - ამერიკულად მლოცველი, ვისაც ქრისტეს ეკლესიის წინამძღვარი ჰქვია სნგ-ში, (ამერიკული სექტა) ორივე ირაკლია, ორივე ლულუმურია. დაბადებიდან „ველოცულობდი“ ერთ უცხოელზე, ლენინზე, რომ წამოვიზარდე, გადავევარდი მეორე უცხოებაში, რომელმაც მეორედ დაამთავრა ბუნდარი სამშობლო და უღანის ქება დამაწვებინა. გავიდა დრო და „დმოვიწაინე“ სხვა მიმდინარეობებიც ერთნულს სხვაობებით, რომლებიც გამოეყვნენ ბერძნულ-რომაულ ქრისტიანობას: სომხური - გრიგორიანობა, ინგლისური - ანგლიკანობა, ინგლისურ-პოლანდიური - ბაპტიზმი, რომაული - კათოლიკობა, ამერიკული - ქრისტეს მამა იელოვა, ამერიკული - ქრისტეს ბიძა მორმონი, გერმანული ლუთერანობა, რომაული „და ვინის კოდი“ - ქრისტეს ცოლ-შვილზე ლოცვა და ა. შ არაქრისტიანულნიც რომ მოგვიბრძანდნენ, ხომ ნამეტნავად „გამაზარეს“: ინდური, ჩინური, ტიბეტური, იაპონური, ებრაული, სპარსული და ა. შ.

- **მაშასადამე, თქვენ ამბობთ, რომ ძელიცხოველი უკვე უცხოურია? სვეტიცხოველი ხომ ძელიცხოველზე დაიღვა.**

- უცხოურის ხიბლია. სვეტიცხოველს გართია კვლავი რომ მოგხსნათ, საწყისი არის ქართული სალოცავი. ბავშვობაში, სვეტიცხოველში რომ დავდიოდი, სამი ახალგაზრდა გოგონა იყო გიდი და იმ მყარი ათეიზმის დროს ისინიც ყვებოდნენ, რომ სვეტიცხოველის შიგნითა კედელი იყო ქართული სალოცავის კედელი.

1989 წლის შემდეგ უამრავი სექტა შემოყარეს, მაგრამ აჯობა მატერიალურმა ბაზამ, მიმდინარეობამ, რასაც მართლმადიდებლობა ჰქვია, მას უკვე გამზადებული ჰქონდა ბაზა თუნდაც შინობების სახით.

- **მატერიალურ ბაზაზე თუ არის საუბარი და რაღაც ძალიანაზე, როგორც თქვენ ბრძანებთ, იაღვასკენ მოვიკითხო...**

- იაღვაც მესამე ხარისხოვანი ღმერთია ებრაელებში. თუ იაღვა არის ქრისტეს მამა, თბილისში გვაქვს ქრისტეს ბიძის სალოცავები, - მორმონები. მორმონები ჰყვებიან, რომ ქრისტემდე, 500 წლით ადრე, ერთი დიდი ებრაული ოჯახი ჩაჯდა დიდ ნაგში, ჩავიდნენ აშშ-ის ტერიტორიაზე და გამრავლდნენ, რომლებიც ქრისტეს ცად ამბლებს შემდეგ, დედამისაზე სხვიად დაშვებულმა ქრისტემ მონათლა. ყველაზე დიდ ინტერესს ჩემს მიმართ იჩენენ იელოველები და მორმონები, თუთრ ხალაიანთა ყმაწვილები რომ დადიან და მშენივრად საუბრობენ ქართულად. (სხვათაშორის, ყველაზე კარგად იაღვანელებმა იციან ბიბლია) ორივე მათგანს შევთავაზებ, ჩვენს ქართულ ღმერთს „ჩამოვიყვან“ აშშ-ში თქო, - ქართულ ღმერთზე მუდამ ზეწოლაა, მაგრამ პირიქით, უარზე არიან. იგივე არის სომხური ვარიანტი. გრიგორიანობა ახლა ხომ არ გვიტყვის პირველად, მე-10 შემოტყვაა. ჯერ კიდევ ბიბლიამდე გვეძალავებოდნენ სომხურ ღმერთებს; მერე თვით ბიბლიის შემოტანაში მიღეს მონაწილეობა; შემდეგ თამარის ქმრის აზბავი იყო; შემდეგ გვეორქა სააკიანი...

- **ბიბლიის შემოტანასთან სომხები რა კავშირში არიან...**

- თავისთვის ხომ გააკეთეს ცუდი, ჩვენც გავგვიკეთეს, მაგრამ ანგარიში გათვალეს კარგად, ბიბლია რომ ფულს მოიტანდა, იგუმანეს. წერილობა ვითომ ბატომანიები, სანთლომანიები, ინდულგენციები და ა. შ მაგრამ ქართველთათვის ეს გენოციდია, მოისპო უბედვრესი კოლხური კულტურა...

ბერძნებმა დაწერეს ბიბლია; დაწერეს ვისზე - ებრაელებზე; სომხებმა შემოიყვანეს სამარყანდლები; სამარყანდლებმა დაბოცეს ქართველები, - ოთხ ხელში გავთამამდით;

ცხირეთში ისვენებდა ლუარსაბი, ნოსტესთან ახლოს, მღვდელი თვედორე რომ შეიპყრეს ყირიმელმა თათრებმა.

- **ახლა იმასაც იტყვი, რომ გიორგი სააკაძე ნოსტეში არ დაბადებულა...**

- სასაფლაოზე აუცილებლად იქნებოდა რაღაც საკულტო ნაგებობა, მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, რომ რაღაც დიდი სალოცავი იქნებოდა.

- **ქართული ე.წ წარმართული საკულტო ნაგებობა თავისთავად არ იქნებოდა მასშტაბური...**

- ნაკლებ სავარაუდოა, რომ ქართულ საკულტო ნაგებობასთან ებრაელი სიღონია მიეყვანათ დასაკრძალად.

- **თქვენ მოხარებით, რომ თქვენი ძველი სვეტიცხოველის დეფორმირებული იატაკის რესტავრაცია გააკეთა, რომლის დროსაც, მანამდე უცნობი საფლავებთან ერთად, თქვენი თვალთ ნახეთ პირველ დეკორატიული ჩონჩხიც...**

- საქმე იმაშია, რომ ვერც იმას ვიტყვი, რომ იქ ან ებრაელთა საკულტო ნაგებობა იყო... შეიძლება იქ იყო სასაფლაო, რომლის ერთი ნახევარი ეკუთვნოდა ქართველებს, მეორე - ებრაელებს, რომლებიც გამოყოფილი იყვნენ ერთმანეთისგან და იქ მოუწია გამძივანება მის სამოსს და ნივთებს ინაწილებდნენ, მაგრამ იესოს კვართი ვერ გაიყვეს, რადგან ის არ იყო გაკერილი. კვართი ერთხელ მოქსოვდა ღვთისმშობელმა ჩვილი იესოსთვის და მას შემდეგ კვართი იესოს ზრდასთან ერთად იზრდებოდა მის ტანზე. ამ დროს იქ იმყოფებოდნენ ლონგინოზ კარსნელი და ელიოზ მცხეთელი, - მცხეთელი ებრაელები. ელიოზმა შეიძინა ეს კვართი და წამოაბრძანა საქართველოში. მისმა

არჩილ ლულუმურის მოსაზრებებს შემდეგ კომენტარი სამების ტაძრის დიაკონს მლიზბარ დიპლომატს ვთხოვეთ.

- **მამო, მე თქვენ გავაცანით ჩვენი გაზეთის სტუმრის, ბატონ არჩილ ლულუმურის წუხილი და თხოვნა, დაუბრუნოთ ქართული ღმერთი, - რას იტყვით?**

- არასერიოზული მიდგომაა...

მე ყველა სიტყვაზე ვერ გამოვედევნები, მაგრამ სვეტიცხოველს რაც შეეხება, ის აგებულია სასაფლაოს ადგილზე, სადაც სიღონია დაასაფლავეს ქრისტეს კვართით ხელში, ქრისტეს გარდაცვალებიდან რამდენიმე თვეში, ჯერ რომ ქრისტიანობა არ იყო საქართველოში. როდესაც რომაელები სიკვდილით დასაჯდნენ ვინმეს, ვაღალათე მის სამოსს და ნივთებს ინაწილებდნენ, მაგრამ იესოს კვართი ვერ გაიყვეს, რადგან ის არ იყო გაკერილი. კვართი ერთხელ მოქსოვდა ღვთისმშობელმა ჩვილი იესოსთვის და მას შემდეგ კვართი იესოს ზრდასთან ერთად იზრდებოდა მის ტანზე. ამ დროს იქ იმყოფებოდნენ ლონგინოზ კარსნელი და ელიოზ მცხეთელი, - მცხეთელი ებრაელები. ელიოზმა შეიძინა ეს კვართი და წამოაბრძანა საქართველოში. მისმა

ნაკლებ სავარაუდოა, რომ ქართულ საკულტო ნაგებობასთან ებრაელი სიღონია მიეყვანათ დასაკრძალად.

- **თქვენ მოხარებით, რომ თქვენი ძველი სვეტიცხოველის დეფორმირებული იატაკის რესტავრაცია გააკეთა, რომლის დროსაც, მანამდე უცნობი საფლავებთან ერთად, თქვენი თვალთ ნახეთ პირველ დეკორატიული ჩონჩხიც...**

- საქმე იმაშია, რომ ვერც იმას ვიტყვი, რომ იქ ან ებრაელთა საკულტო ნაგებობა იყო... შეიძლება იქ იყო სასაფლაო, რომლის ერთი ნახევარი ეკუთვნოდა ქართველებს, მეორე - ებრაელებს, რომლებიც გამოყოფილი იყვნენ ერთმანეთისგან და იქ მოუწია გამძივანება მის სამოსს და ნივთებს ინაწილებდნენ, მაგრამ იესოს კვართი ვერ გაიყვეს, რადგან ის არ იყო გაკერილი. კვართი ერთხელ მოქსოვდა ღვთისმშობელმა ჩვილი იესოსთვის და მას შემდეგ კვართი იესოს ზრდასთან ერთად იზრდებოდა მის ტანზე. ამ დროს იქ იმყოფებოდნენ ლონგინოზ კარსნელი და ელიოზ მცხეთელი, - მცხეთელი ებრაელები. ელიოზმა შეიძინა ეს კვართი და წამოაბრძანა საქართველოში. მისმა

ნაკლებ სავარაუდოა, რომ ქართულ საკულტო ნაგებობასთან ებრაელი სიღონია მიეყვანათ დასაკრძალად.

marTi madi debi oba da qarTvel oba erTmaneTis sinoni mebia...

დამ სიღონიამ ჩაიხუტა კვართი გულში და სული განუტყვა.

როდესაც ებრაელები ჩამოსახლდნენ მცხეთაში, ისინი დასახლდნენ ახლანდელი თეატრონის ტერიტორიას და სვეტიცხოველის ახლოს, ანუ იქვე ახლოს, აუცილებლად ექნებოდათ სალოცავი და სამკვლე, სასაფლაო. ებრაელი იყო სიღონია. მოგვეხსენებთ, ებრაელი არაებრაელთა სასაფლაოზე არ დაკრძალავს თავის მიცვალებულს, მითუმეტეს, რომ სიღონია რაბინის, ელიოზის და გახლდათ. სიღონიას კვართი ხელადავ ვერ გამოაყლეს და კვართთან ერთად დაკრძალეს დედამისის გვერდზე.

მეც გამოგონია, რომ სვეტიცხოველის ერთი კედელი ქართულია, დანარჩენი - ბერძნულია. არ არის მართალი, არც ერთ ბერძენს არ აქვს მონაწილეობა მიღებული სვეტიცხოველის აგებაში. სამჯერ მოხდა მისი რესტავრაცია, პირველად IV საუკუნეში. სიღონიას საფლავზე ხე ამოვიდა, რომლიდან გადმოღეინილი სითხეც, მირონს რომ უწოდებდნენ ჩვენ, ყველა სულიერს უკურნავდა ჭრილობას. ხეცხოველი ამოვიდა, ცოცხალი, ძელიცხოველი, სვეტიცხოველი. ხისგან ძელები დაამზადეს და ძირითადი ძელით მივიანმა ააგო ხის ეკლესია.

- **ერთი წუთით მამო, მაშასადამე, როდესაც სიღონია დაკრძალეს, იქ იყო რაღაც სალოცავი, ვთქვით, ქვის ნიშა, აბა, რისი რესტავრაცია გააკეთა მივიანმა...**

- სასაფლაოზე აუცილებლად იქნებოდა რაღაც საკულტო ნაგებობა, მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, რომ რაღაც დიდი სალოცავი იქნებოდა.

- **ქართული ე.წ წარმართული საკულტო ნაგებობა თავისთავად არ იქნებოდა მასშტაბური...**

- მამო, ბატონი არჩილი რომ ამბობს, გვარი ქრისტიანული სიმბოლო არ არის, ყველას აქვსო...

- ჯვარი რას ნიშნავს - სამყაროს ოთხე მხარეს სწვდება

მა კედელმა, - დაგანებთ თავი ამ კედლებზე ფიქრს. საყოველთაოდ ცნობილია, რომ პირველი აიგო ხის ეკლესია, მივიანმა ააგო IV საუკუნეში. ის დაიწვა მერე და, ხის კედელი არაფრით დარჩებოდა. შემდეგ VII-VIII საუკუნეში კიდევ დაინგრა და IX-ში კიდევ აიგო, ამიტომ, იქ თუ აღმოვაჩინეთ ქვას, რომელიც XVII საუკუნისაა, არ ნიშნავს, რომ სვეტიცხოველი იმ დროს აშენებულა...

- **ჩემი რესპონდენტი ამბობს, რომ მცხეთის ქართული სალოცავი გადაფარულია ბერძნულით, მთივისეული და ჩაყლაპული აქვს ბერძნულს, ანუ მართლმადიდებლის ქართული, რომ ქართველებს თავს მისხვეული გვაქვს ბერძნული ხიბლი...**

- არანაირი ბერძნული არქიტექტურა იქ არ არის, ბერძნული არქიტექტურის კვალი ემჩნევა ჯვრის მონასტერს.

ერთნული არქიტექტურა რაღაცით იმ ერისვე დაგვავსებს, ხასიათს, ბუნებას ჰგავს. გოთური სტილი რომ გვაქვს, ეს ვეროპულია, წოწოლა, - ვეროპულებს გრძელი კიდურები აქვთ. ბერძნები დაბლაკისრიათები არიან, ვიჯგვები და ეს აისახა მათ არქიტექტურულ სტილშიც; ქართველი ყელმოღერებული, სიღამაზით გამოჩნეული - მღერის... ქართველი კაცი ქვით მღერის, თიხით მღერის და არქიტექტურაშიც მღერის, ლაღია - რა გამოდრებს, თუ ლაღი არ ხარ, თავისუფალი...

- **მამო, ბატონი არჩილი რომ ამბობს, გვარი ქრისტიანული სიმბოლო არ არის, ყველას აქვსო...**

- ჯვარი რას ნიშნავს - სამყაროს ოთხე მხარეს სწვდება

იხილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში
www.saertogazeti.net
 შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე
საერთო გაზეთი

ტად მთავრობის სასახლის წინ იხატება ეკლესია, - როგორ ახსნიან ამ ფოტოს?

- **თქვენი ანგარიშით, ის დრო დამდგარა სააკაშვილისა და მისი მეუღლის სახით უნდა გადააზატონ ახლა...**

- **ქაშუთში რატომ, სააკაშვილის სახე სომხურ ეკლესიაში დაინახტება, ალბათ...**

- **უწმინდესი და უნეტარესი, თქვენი მხოლოდ მოგვარება თუ ნათესავადც ერგებით.**

- ორი პატრიარქი მყავს გვარში, ერთია ბერძნულად მლოცველი, (მარ-

შვილის დღე, დღესასწაული, რომელიც მითვისებული აქვთ ქრისტიანებს. რომ გამოვაცალკეოთ და ადვანიშნოთ, რომ ეს ქართული ღმერთის დღეა და არა ქრისტიანული, უკვე შედეგია. მაგალითად, სვეტიცხოველი შიგნიდან კვირაცხოველია, კვირაცხოველობა ქართული დღესასწაულია, რომელიც ქრისტიანებმა მითვისეს. პარპარობაც ქართულია, მზის სალოცავია, რომელიც შემდეგ ქრისტიანებმა მითვისეს (ცნობისათვის, მეფის რუსეთი უფრო გვიწყობდა ამაში ხელს და 40-იან წლებამდე კომუნისტები)

18 gv.

18 gv.

17 gv.

ლეთის სიტყვა, ზეცასაც და ქვესკნელსაც. აბა, რას ნიშნავს ადამ და ევას ჯოჯოხეთიდან ამოყვანა, თუ ქვესკნელამდე არ აღწევს ღმერთის სიტყვა? მაშინ რაღას ნიშნავს იმედი, რომელიც გარდაცვლილს მიჰყვება, რომ ჯოჯოხეთში მოხვედრის შემთხვევაში იმედი არ დაკარგოს, რომ მეორედ მოსვლის ფაზს უფალი ამოიყვანს დროებით სასჯელში მყოფ მათ სულს...

ჯვარი შებღალული იყო რომაულ და ბიზანტიურ სამყაროში, ამიტომ ყველაზე ცუდ და ზნედაცემულ ადამიანს ჯვარზე აკრავდნენ, ჯვარს იყენებდნენ ტანჯვის იარაღად. უფალმა, მამა-ღმერთმა, სამყაროს შემოქმედმა ეს დაუშვა იმისათვის, რომ ერთ მშვენიერ დღეს ჯვარზე გაკვრით მის შვილს კაცობრიობის ცოდვები დაემარცხებინა - ეს უდიდესი სიყვარულის გამოვლინებაა კაცობრიობის მიმართ, აი, მამის სიყვარული შვილების მიმართ! - უფალი ამბობს, ილოცეთო, მაგრამ საქციელით გვიჩვენა, რა უნდა გავაკეთოთ თვით მამამ, როცა ფაში ჩამორეკს... მე ვფიქრობ, ფაში ჩამორეკა დიდი ხანია, ვაგვიანებო უკვე...

— მამო, თუ ქართველები ვლოცულობდით სამყაროს შემქმნელზე, გველოცა, რა იყო ამაში მიუღებელი, ამას წუხს ჩემი რესპონდენტი, სამყაროს შემქმნელი არის ჩვენი ნამდვილი სალოცავი და არა მესამე პირი...

— ადამიანი როცა გამოიდევნა სამთხიდან, მას ძალიან დიდხანს ახსოვდა სამყაროს შემქმნელი მამა-ღმერთი, რომელზეც ლოცულობდნენ ებრაელები. ჩვენც, რა თქმა უნდა, მაგრამ ჩვენ, მართლმადიდებელი ქრისტიანები ვამბობთ, „მამა, ძე და სულიწმინდა“, - სამივე წმინდა და

marTi madi debI oba da qarTvel oba erTmaneTis sinonimebia...

ერთია. თუ ძე არსებობს, თავისთავად, მამაც არსებობს და მათი დამაკავშირებელია სულიწმინდის მადლი, რომელიც იღვრება ნებისმიერ ადამიანში, რომელიც ჩაისახება ღმერთის მუცელში და შემდეგ იბადება, - ეს მხოლოდ სამყაროს შემოქმედ ღმერთის შეუძლია. ამას მუსლიმანებიც აღიარებენ და სამყაროს შემოქმედს „ალაჰს“ უწოდებენ, მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, რომ მხოლოდ მამა უნდა ვაღიაროთ, მაშინ რითა განვსხვავდებით იალოველებისგან, რომლებიც იგივეს ამბობენ?

სამყაროს შემქმნელი მამა ღმერთი არსებობს კერძო სახელის გარეშე, მას მხოლოდ შემამკობელი ეპიტეტები აქვს. „ალაჰიც“ არ არის მუსლიმანთა ღმერთის სახელი, ძველი ებრაული სიტყვაა „ელოჰიმ“ და ნიშნავს აბსოლუტურ სიყვარულს...

ებრაელების შემდეგ ქართველები იყვნენ, რომლებიც ზეცისკენ იყურებოდნენ. მამა-ღმერთი არ ახსოვდათ, მაგრამ ჩვენი სალოცავი არ იყო რაღაც შენობა, რაღაც თოჯინა, ცეცხლი და ა. შ ჩვენი იყო ზეცა და ვარსკვლავები. კოლხებს და არა მხოლოდ მათ, სიმღერებიც აქვთ, „მზე დედა ჩემო...“ „მზე შინა და მზე გარეთა...“ - ქართული წარმართული საგალობლებია.

— ამას ამბობს ჩემი რესპონდენტიც, წესის და რიგის დამყენებელს, „მორიგეს“ უწოდებს სამყაროს შემქმნელს და თვლის, რომ ქრისტიანობამ იძალავა ყველავე ქართულზე და არა მხოლოდ იძალავა, მიითვისა მისი საკუთრებები...

— ერთგვარი ცნება შემოვიღოთ,

„მთელ ქართველთა კულტურა“ - ეს კულტურა, რა თქმა უნდა, იყო და ყველა ქართველისთვის იყო, იგივე ბარში, ვთქვათ, კოლხებისთვის. ქართველებს შვიდი მნათობი სწამდათ. ზვიადისდროინდელ საქართველოს გერბზეც შვიდი მნათობი იყო გამოხატული, (ეს არ არის საეკლესიო გერბი, ეს არის ქვეყნის გერბი); წმინდა გიორგის დროშაზეც შვიდი მნათობია გამოხატული... მე, მაგალითად, ერთი მხრივ, სწორად მიმამჩნია

ეს, რადგან, ჩვენი ერის ისტორია ნამდვილად არ უნდა დაგვიწყობი, მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, რომ მას უნდა ვეთავყვანოთ.

— მამო, ცოტა არ იყოს, წინააღმდეგობაში მოგყვებით...

— ქრისტიანობა რომ შემოვიდა საქართველოს ბარში, ნელ-ნელა IV საუკუნიდან და სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადდა, ისიც ვიცით, რომ

ფხოვი ხმლით იცავდა თავს მისგან, არ იწონებდნენ მთიელები ამ ამბავს...

— თუშ-ფშაე-ზეგსურეთი. დღემდე იმ საკუთარ სალოცავებს თვლიან ძალის და მადლის მიმნიჭებლად და არა, სახელმწიფო ღმერთს, იესო ქრისტეს. მთის ადამიანს არასდროს მოაღებდა ენაზე ღმერთს მიმართოს სახელით, რადგან ღმერთი ერთია და ვინმესგან გამოცალკევებას არ საჭიროებს საკუთარი სახელით, „ღმერთო!“ მიმართავს ასე.

არასწორადაა გავრცელებული აზრი, რომ ქართველები ისეთი სტუმართმოყვარე ხალხი ვართ, ნებისმიერ ეროვნებას თავის კულტურაზე და რელიგიისაზე ვიღებთ, - არა, ბატონო! რელიგიურ უმცირესობათა არსებობა საქართველოში ჩვენი სტუმართმოყვარეობის კი არა, ჩვენი მძიმე ისტორიული ყოფის შედეგი გახლავთ, ყველა დამპყრობელი ქართველს ხოცავდა და მიერეკებოდა და აქ თავისას ერეკებოდა, რომელსაც სრულიად სხვა კულტურა და რელიგია ჰქონდა, ქართველისთვის მიუღებელი.

ნებისმიერ ენაზე ნებისმიერი ერის წარმომადგენელს რომ ჰკითხო, რა სარწმუნოებრივი მიმდინარეობის არის ქართველი, ვიპასუვებს, რომ მართლმადიდებელია. ორიოდეჯერ, იგივეა, რაც მართლმადიდებელი. გავ-შეიფოთო, რას ნიშნავს ეს, მართლად მადიდებელი, ე. ი. სიმართლეს მე ვამბობ და მას, უნდა თუ არ უნდა, უფალი სიმართლეს აღიარებინებს, მართლად მადიდებელი შენ ხარო, - მეუბნება.

მართალი ბრძანეთ თქვენ მთიელ

მაია ჭყელიძე

17 gv.

— დაიბადა არა ისა! - მოსული სომეხი იყო, ლუარსაბის დის მყარში მიიღო მონაწილეობა, ლელა რომ წაიყვანეს და მაყრის ჯილდოს ფულით (აბასის ფულით) იყიდა ციციშვილისგან ერთი სოფელი, ნოსტე. დაუბრუნრდეთ თვედორეს, მოკლეს თათრებმა თვედორე და გააწმინდნენ ბერძნულად მლოცველმა ქართველებმა. ამასობაში, სომხური ეკლესია მოიხსენიებს ვინმე ტერტერას, რომელმაც ლუარსაბი გადარჩინა. ბუნებრივია, ისმება კითხვა, რამდენმა კაცმა გადარჩინა ლუარსაბი და ვინ, ქართველმა მღვდელმა თუ სომეხმა ტერტერამ? სომეხები იხსენიებენ ტერტერა საკაიანს, ხოლო თვედორე სომეხი არ იყო, - ამაზეა ლაპარაკი, გაყალბებაზე.

ერთ მაგალითსაც გავახსენებთ ბერძნულ ხიბლთან დაკავშირებით, საუკუნეების წინ გამოვიდა სომეხი ეწ მღვდელი გრიგორი და სომეხებს უთხრა, ბერძნულად რატომ უნდა ვილოცოთ, ერთი, რომ ბერძნებისთვის ფული არ გვექნება გადასახდელი და თან ენასაც შევიწინარჩუნებოთ, - აუცილებლად უნდა აღვნიშნოთ, რომ გრიგორი ქსენოფობი იყო, სასტიკად ეწინააღმდეგებოდა ყველავე ბერძნულს და არა მხოლოდ ბერძნულს...

— ერთგული კაცი ყოფილა... — კი, მაგრამ მაინც ვერ გამოეყენენ ბერძნებს ბოლომდე. სომეხები იმდენად დაბალ დონეზე იყვნენ, რომ საკუთარს ვერაფერს ქმნიდნენ და თითქმის ყველაფერი მათგან გადმოიღეს, გამოეყენენ მხოლოდ ფულით და აზროვნებით, თორემ მაინც იქ არიან დაყუდებულები, ბერძნულ ხიბლთან.

ჩვენთვის მიუღებელია ის, რომ სომხური ეკლესია გამოეყო ბერძნებს და უცხოურობით მე-10 ხარისხოვანა ჩვენთვის სომხური, მითუმჯობეს, რომ უცხოურის, უცხოურის უცხო-

ური მოაქვს ჩვენთან, ებრაული - ბერძნული - სომხური, და სად მოქვს, - უცხოურობით. გარეგნის ჩამოსვლა კი არ გვეწყინა, ის გვეწყინს, რომ უცხოურის უცხოური მოაქვს და თან უდაბლეს ხარისხში.

ჩვენ ბერძნებს ხიბლი გვაქვს, მათი არქიტექტურის, მონასტრის, სკულპტურის, თეატრის, ფილოსოფიის და ა.შ რომელიც მაღალ ხა-

ვართ, გამზადებული ქართული სალოცავებიც გვაქვს, გამზადებული საგალობლებიც, დაწვეული თუნდაც „პარალელი“, „ოროველითი“ - ქართული ღმერთის და მისი შვილის საგალობლებია.

ამ დროიდან დაიწყო მაინც და მაინც სერაფიმე საროველის ხატების და მისი წმინდანობის გავრცელება, რადგან ზეწოლა იყო, რომ

დიდებლმა ეკლესიამ ვაჟას, მაინც ვერ გადააქცევინ თავიანი წმინდანად, ისევე, როგორც აკაკი წერეთელს, ვინაიდან ის ერთადერთი კაცია, რომელმაც სომეხიზაციაზე სიმართლე დაწერა, არაფერში სჭირდება აკაკის უცხოური წმინდანობა, ქართველად ისედაც წმინდანი...

ამ სიმართლის საქვეყნოდ გამოტანა იმდენად გადამწყვეტია, რომ ვი-

და მირიან მეფის გაქრისტიანება გვაქვს, სანადროდ რომ იყვნენ...

— არა! არა! ამ მოგონილ ზღაპრებს ნუ იჯერებთ! ეს იყო უცხოურის ხიბლი.

— კარგა ხანია ვონება და სული ამტკიცება თქვენს მსმენელს, მაგრამ ჯვრის შესახებ უნდა გკითხოთ, ჯვარიც არ არის ქართული?

— ჯვარი არის მსოფლიო ნიშანი, რომელიც აქვს ავსტრალიასაც ინდონეზიასაც, ტიბეტსაც, ვერობასაც და რომელი ერთი ჩამოეთვალო, ინდიელსაც კი. ჯვარი სამყაროს ოთხი მხარეა და გვექონდა ჩვენც, ბერძნებსაც, აისორებსაც და ა. შ. ჯვარი არ არის არც ქართული და არც არავის ნიშანი, სამყაროს ოთხი მხარეა და მორჩა, ქართული ნიშანი არის პორჯღალი.

საპარტიველოში მცხოვრებო უცხოურად მლოცველო უსართველო და უსოფლოვო, გითხროთ, და აბრუნეთ პარტიველოვის კუთხინილი, თქვენს მიერ მიტაცებული მიწა-წყალი, ტაძრები, სალოცავები, ხატები, ღმერთები, რომლებსაც აღნიშნავთ უცხოური ნიშნებით: ჯვრით, მთვარით, ვარსკვლავით და ა. შ.

დიდება და ქება პარტიველოს სამყაროს უმამინდელს - „მორიგეს“!

— დიდი მადლობა, ბატონო არჩილ საუბრისთვის.

— პირველ ყოვლისა, დიდი მადლობა თქვენს გაზთვის, რომ საშუალება მომცა ჩემი სათქმელი მეთქვა.

2003 წლიდან დავიღვარ რედაქციიდან რედაქციაში და ამაოდ - ქართველმა კაცმა, ჩემი ქართული ღმერთი დამბრუნეთო, რომ თქვას, ამის თქმა საქართველოში თურმე აკრძალული ყოფილა. მაშინ რანაირად არის ეს ქვეყანა საქართველო, თუ ამის თქმაც კი მკრეხელობად ითვლება?

მაია ჭყელიძე

arCiI RuduSauri: me qarTvel i var da dami bruneT Cemi qarTul i RmerTi!

რისხშია, სომხური კი, თან ბერძნულიდანაა გამოყოფილი, თან, იგივე რაღაც, რაც აქ არის, უკუღმა მოაქვს და დაბალ ხარისხში, ეს არის ფაქტიურად მიუღებელი.

1989 წლამდე თანამედროვე ქართული საეკლესიო იტერაქტურა თითქმის არ გავგავანდა, ამის შემდეგ დაიწვეს ლოცვების შეკრებები და ახლის გამოგონებები, ისხდნენ და წერდნენ, არკვედნენ, რა ემღერათ. ჩვენ თუ ჩამოვყალიბდებით, დრო გვაქვს, საკუთარ მიწა-წყალზე

რუსი წმინდანი უნდა გამოკვეთილიყო.

გაწმინდნებაზე ვთქვათ ორიოდ სიტყვა, - მაგალითად, ვაჟა-ფშაველას ვერანაირად ვერ გააწმინდნენ ქართული მართლმადიდებელი ეკლესია, რადგან, ის ბუმბერაზი კაცი იყო ქართველთა ღმერთიანების უფროსი საქართველოში. ვაჟა დაიბარეს ხვეისბერებმა და წამოყენებული იქნა ქართველთა მლოცველობის უფროსად. ხუთ წრედ რომ შემოავლოს თავზე შარავანდელი მართლმად-

ცი, მსოფლიოში ჯერ კიდევ ვართ ქართველ ღმერთზე მლოცველი ქართველები, მაგრამ ვერ ვერთიანდებით უცხო მიმდინარეობის, უპირველესად, უცხოური ხიბლის მხრიდან ხელის შეშლის გამო.

— თქვენ გამზადებული მატერიალური ბაზა ახსენეთ, - სალოცავები გვაქვს, ისიც, მხოლოდ საქართველოს მთაში, ბარში რაც ქართული იყო, ქრისტიანებმა მიითვისესო, თქვენ ამბობთ, აბა, რა ბაზაზეა საუბარი?

— სალოცავი შენობები გვაქვს, სალოცავი ნაგებობები, ღმერთის სალოცავი მთები, მდინარეები... სამყაროს შემქმნელს მოვისხენიებით „მორიგედ“, როგორც რიგისა და წესის დამყენებელს. იქ იყო უფროს-უმცროსობა, ქალის პატივისცემა, კაცისაც, ბავშვისაც (რასაც ახლა გამალებით ავიწყებენ) და იქ იყო ძალია. როცა მტრის შემოსევა იყო, გადავიდით ქართველთა ღმერთიანობაზე, როგორც-კი მოვიშორებდით მტერს, შემოგვიჩნდებოდნენ უცხოურად მლოცველები და ნაწილობრივ ისევ ვაგაბრუნებდნენ უცხოურად მლოცველობაზე.

— ჩვენ მართლმადიდებლობის მიღების საწყისად ნანა დედოფლისა

„საერთო გაზეთში“ გამოქვეყნდა საგაზეთო პუბლიკაცია იმის შესახებ, თუ როგორ მარცხავს დედაქალაქის მოსახლეობას თბილისის მერია და კომუნალურ მომსახურებაზე გაზრდილი გადასახადებით წინასწარჩენილ როგორ ავსებს ქალაქის ბიუჯეტს მოსახლეობის ხარჯზე. ფასების ზრდა არც უნდა გაგვიკვირებოდა, მაგრამ მოხდა პირიქით და ახლა, იმიტომ რომ, მაღალმომსახურებულ გვი უგულავს და „ნაც. მოძრაობას“ უფრო მეტი და მეტი ესაჭიროებათ პირადი მიზნებისათვის, წყალზე მრიცხველების დაყენებით ცდილობენ ჩვენს საბოლოო გადასახადებს!

კი, მაგრამ, თბილისის წყალი ხომ „ჯორჯიან ვოთერ ენდ პაუერისა“, ე.ი. უცხოური კომპანიის და რა შუაშია აქ ან ნაც. მოძრაობა და მითუმეტეს ქალაქის მერია? – იკითხავს მიაშიტი ადამიანი, მაგრამ ჩვენ ხომ ვიცით, რომ რუსული კომპანია „ჯორჯიან ვოთერი“ სწორედ ნაც. მოძრაობის ხელშეწყობით არის საინვესტიციო პარტნიორი და არც არავინ აპირებს მათი აღვირახსნილობის შეჩერებას თბილისში?

თუ მესხიერება არ მალაატობს, როდესაც „კომპანია თბილისის წყალი“ გაიყვანა, ინვესტიციები სახელმწიფოებრივ პირობებში ნათლად ჩაიწერა, რომ მყიდველი კომპანია ვალდებულია შეცვალოს წყალმომარაგებისთვის უვარგისად არსებული კომუნიკაციები და რეაბილიტაცია გაუკეთოს დედაქალაქში როგორც წყალგაყვანილობის მიღებს, ისე იმ რეზერვუარებსაც, საიდანაც მარაგდება დედაქალაქის რამდენიმე უბანი, რომლებიც წყალს გრაფიკით იღებენ.

საინვესტიციო ხელშეკრულება როგორ შეასრულა „ჯორჯიან ვოთერი“, კარგად ვნახეთ, მაგრამ ამ კომპანიამ, ვიდრე „ინვესტიციის განხორციელებას“ დაიწყებდა, განსოვი არარსებული ჯარიმები რომ გამოგვიზავნა სახლებში? პირადად მე, არცა ვიცი, 270 ლარი რატომ უნდა ვიხადო და არც ის ვიცი, ორ დღეში ერთჯერ 3 საათით მოსულ წყალში სრული ტარიფი რატომ უნდა გადავიხადო?

„ჯორჯიან ვოთერ ენდ პაუერის“ მთაწმინდა-კრწანისის რაიონულ ოფისში ვერც ის გავარკვიე, ვინ არიან ის პირები, რომლებიც ჩემს საცხოვრებელ ფართში არიან დარეგისტრირებული და ვერც იმას მივადწვიე, რომ აღნიშნულ ოფისში გამოწერილ ქვითარში 4 სულის ნაცვლად 1 სული დაფიქსირებულიყო და წყალში გადასახადიც შესაბამისი გადაიხადებოდა. შეკითხვაზე: „ვინ არიან ის სამი ადამიანი, გვარები ხომ უნდა მითხრათ? ანდა პირველად მონაცემებში ხომ უნდა იყვნენ, საიდან მოიტანეთ, რომ სახლში 4 სული ვცხოვრობთ? – ვკითხე ოპერატორ ქალბატონს, მაგრამ პასუხი მშრალი მივიღე: „ჩვენ რა სიებიც მოგაწოდებს, იმის მიხედვით ვმოქმედებთ!“ ახლა ყოველთვიურად 4 სულზე გამოწერილი წყლის გადასახადი, თანაც სრული ტარიფით (არადა, წყალი ფაქტურად, არ მოდის) როგორია? ჯანდაბას, როგორც ვიხიდი, გადავიხდი როგორც, მაგრამ ახლა რა ხარისხის წყალი „მოჩუხჩუხებს“ ჩვენთან ოქროყანაში, არ იკითხავთ? ამ დღეებში წყლის ფილტრი შეეცვალა და რა არ იყო ზედ – ბაყაყის თათი, კალია, ხოჭო, ლორწო და რაც მთავარია, (იმიტომ რომ, წყალი სპეციალურად

ოგროyანი s`udabნიo~ da yaCaRi virTxebi

აგებული რეზერვუარიდან მოგვეწოდება, დასაღვევად უვარგისია. იმიტომ, რომ წყალს შმორის სუნი არ აუვიდეს, ამ ბოლო დროს, ეტყობა, უამრავ ქლორს ყრიან რეზერვუარში და როცა წყალი მოდის, სახლებში მკვეთრი ქლორის სუნიც დგას. კომუნიკაცია მთლიანად მწყობრიდან არის გამოსული და ტერიტორია, განსაკუთრებით სარდაფები მოსული წყლით რომ არ დაიტბოროს, ხან ერთი მოსახლე არემონტებს და ხანაც – მეორე. აქ არავის უნახავს ინვესტიორი, ან მისი ხელქვეითები ამოსული, არც კომუნიკაციების გამოცვლაზე დარდობს ვინმე, მაგრამ მთავარი ხომ ის არის, რომ ეს აღვირახსნილობა და ღია ყაჩაღობა არც ქალაქის „თავეებს“ არ აწუხებთ?

მიხედვად იმისა, რომ ოქროყანაში წყალი გრაფიკით მოგვეწოდება (2 დღეში ერთხელ 3 საათი), გასაკვირია, მაგრამ წყლის მრიცხველებს მაინც გვიყენებენ. ეს „ნოვაცია“ ამას წინათ სულ რამდენიმე დღის წინ გახდა ცნობილი და ჩვენს შეკითხვაზე: „კი, მაგრამ, წყალი არ მოდის“ და მრიცხველი რა საჭიროა?“ – გვიპასუხეს: „რაც მოდის, ის უნდა დაფიქსირდეს, ხომ იმახით სულალობა გაზრდილია და უკანონოდ გვახდევინებთ გადასახადს? პოდა, ახლა რასაც მოიხმართ, იმას გადაიხდით, მაღლობის ტარიფებიც. თბილისში 100 კილოვატის მოხმარების შემდეგ აბონენტი ავტომატურ რეჟიმში ნაცვლად 13 თეთრისა 16 თეთრს იხდის, 200 კილოვატის მოხმარების შემდეგ კი 19 თეთრს და რა გამოდის? კილოვატების მომატებასთან ერთად ფასაც განსხვავებულს იხდის? თუკი ერთი კილოვატის ღირებულება 13 თეთრია, 100 კილოვატის მომსახურების შემდეგ ფასი რატომ იზრდება ზამთარში, როცა უხვად ვხარავთ ელექტროენერგიას, რადგან გათბობის საშუალებებიც და საყოფაცხოვრებო ტექნიკაც დენზეა, ვილაცა ნავაგის ზუმტურით დაწერილი კანონით უნდა ვიხადო ამოდენა გადასახადი დენზე, წყალზე და ნავაგზე? ბიჭო, გადაიხდიდი კაცი 24-საათიანი წყლის მომსახურება რომ მქონდეს! გადავიხდიდი მეუბოვე რომ გვიდეს იქაურობას, ყოველდღე მოდიოდეს ნავაგის მანქანა და 700-800 მეტრის მომშორებით კი არ მედგას ბუნკერი, არამედ სახლთან ახლოს, მაგრამ ასე რომ არ არის, რატომ უნდა გადავიხადო?

საგარაკო დასახლებაში დასუფთავების სამსახური როგორია, თვალთ არავის გვინახავს? აქ არასოდეს დაუგვივია ქუჩები, არასოდეს მდგარა ბუნკერები და ნავაგსაც სპეციალურად ამოჭრილ ორმოში ვყრიდით და შემდეგ, როცა ივებოდა, მიწას ვაყრიდით! ძალიან ხშირად, ვისაც ავტომობილი ჰყავს, თბილისში, სოლოლაკში ჩამოქონდა საოჯახო ნარჩენი, მაგრამ ამ ცოტა ხნის წინ, მთაწმინდის პარკის გზაზე, ერთი-ორი ბუნკერი დადგეს და მოსახლეობაც იქ ვყრიდით ნავაგს. როგორც მოგახსენეთ, თვითონ დასახლებაში ბუნკერები არ დგას და მას შემდეგ, რაც „დენზე“ მთავრდება ნავაგის გადასახადი, პირადად მე 16 ლარი და 48 თეთრი მომივიდა გადასახდელად. არადა, მეუბოვე, ბუნკერი და ნავაგის სპეც. მანქანა თვალთ არ მიხანავს წლების განმავლობაში. მეტიც, იქ, სადაც 1 ბუნკერი დგას, (ტრასაზე) ნავაგი გარშემო დაყრილი და ათასი მანქანაა ძაღლის თუ ვირთხების საყვარელ ადგილადაა ქვეული. მოპირდაპირე მხარეს კი ავტობუსის გაჩერებაა და დილაუთენია ვირთხების ჯოგი რომ გადავიბრუნებ ფეხებთან, როგორია?

საინტერესო და აღმშფოთებელია ასევე რუსული კომპანიის საკუთრებაში არსებული „თელასის“ ტარიფებიც. თბილისში 100 კილოვატის მოხმარების შემდეგ აბონენტი ავტომატურ რეჟიმში ნაცვლად 13 თეთრისა 16 თეთრს იხდის, 200 კილოვატის მოხმარების შემდეგ კი 19 თეთრს და რა გამოდის? კილოვატების მომატებასთან ერთად ფასიც განსხვავებულს იხდის? თუკი ერთი კილოვატის ღირებულება 13 თეთრია, 100 კილოვატის მომსახურების შემდეგ ფასი რატომ იზრდება ზამთარში, როცა უხვად ვხარავთ ელექტროენერგიას, რადგან გათბობის საშუალებებიც და საყოფაცხოვრებო ტექნიკაც დენზეა, ვილაცა ნავაგის ზუმტურით დაწერილი კანონით უნდა ვიხადო ამოდენა გადასახადი დენზე, წყალზე და ნავაგზე? ბიჭო, გადაიხდიდი კაცი 24-საათიანი წყლის მომსახურება რომ მქონდეს! გადავიხდიდი მეუბოვე რომ გვიდეს იქაურობას, ყოველდღე მოდიოდეს ნავაგის მანქანა და 700-800 მეტრის მომშორებით კი არ მედგას ბუნკერი, არამედ სახლთან ახლოს, მაგრამ ასე რომ არ არის, რატომ უნდა გადავიხადო?

ამისხნას ქალაქის მერიამ და

თუ ინებებენ, სპეციალურად ჩვენთვის პრესკონფერენციაც გამართონ, რატომ ვიხდით დაუსაბუთებელ უკანონო ახირებებში დედაქალაქის მოსახლეობა ამოდენა გადასახადებს? და რატომ მიაჩნიათ, რომ მოსახლეობა მხოლოდ არჩევნების დროს არის საჭირო და დანარჩენ დროს კი იგივე მოსახლეობა ნავაგი, რომელიც ნავაგსაყარზე უნდა გადაყარო?

ამ რამდენიმე დღის წინ ყვარლის ვენახებიდან სააკაშვილმა ბრძანა: „ბიუჯეტი გადასახადების წყალობით მატულობს, პენსიონერებს ამიტომაც გაუზარდეთ პენ-

ხავენ ოდნავ რომ გაათბონ სახლები.

ეს პრობლემები „ნაც.მოძრაობას“ არა აქვს! ხომ ვნახეთ 2000 „ოპტომ წასული ნაცი“ კლავიპედაში, კალათბურთის „საბაღეშინიკოლ?“ როგორ ცხოვრობენ „ვარდები“, აქედანაც ჩანს, რადგან გარდა თვითმშრინავის ბილითის საფასურისა, კარგი სასტუმრო, კვება და გართობაც ხომ უნდათ? რამდენიმე ათასი დოლარი რა მოსატანია, როცა ქვეყნის ბიუჯეტი მილიონობით ლარით იზრდება ჩვენს დამსახურებით, ჩვენს მიერ გადახდილი გადასახადებით, რომლითაც ჩვენ კი რა, სწორედაც რომ „ნაცივმა“ უნდა იგულაონ“ მთელი მსოფლიოში?

მათთვის ჩვენ უსარგებლო, კომუნისტური ეპოქის ნარჩენები და ნავაგი ვართ! პოდა, ერთ მშვენიერ დღეს, თუ გონს მალე არ მოვკვებით, ერთ დიდ ნავაგსაყარელზე მიგვიჩენენ ადვილს და ათასი ძაღლისა და ვირთხების საძიძენად გავვიხდებიან თავებს.

თუმცა რაღა მომავალში, განა უკვე დღეს ერთ დიდ ნავაგსაყარელზე არა ვყრივართ და არ ვიხრწნებით?

ფუი, ჩვენს პატრონს, ქართველებო, და ვაი, ჩვენს პატრონს, ამდენს რომ ვითმენთ და მაინც „მი-

ლტოლვილებმაც უნდა გადაიხადონ. და ეს მაშინ, როცა დენილებს დიდი ნაწილი მართლაც დენზეა დამოკიდებული და რადგან განარჯული ელექტროენერგიის საფასურს სახელმწიფო უხდის მათ, (დაახლოებით, 100 კილოვატს სულზე) წარმოიდგენიათ, ნავაგის გადასახადი რამდენი მიუვათ? აი, ჩემს მეზობლებს, სოხუმიდან დევნილ ჯღარკაგების ოჯახს მაგალითად, 26 ლარი მოუვიდათ და ეს მაშინ, როცა შეიღები არასრულწლოვანები ჰყავთ, ხოლო თვითონ მშობლები არ მუშაობენ. ოჯახის უფროსი ექვტრანია, ინვალიდია და არანაირი შემოსავალი რა აქვთ. ზამთარში სახლს ათობენ დენით, ხოლო ეკონომიის მიზნით, ღუმელში ტყეში შვერილი გირჩებს წვავენ.

ასეთი ოჯახები ბევრია და თუ ასე გაგრძელდა, უფრო მეტი გახდება.

წინ ზამთარია... უკვე აცივდა, ჩვენთან ოქროყანაში ტყეში გირჩებს ვეღარ იბოვი, სანთლით რომ ეძებო. მთელი ზაფხული აგროვებდა ხალხი და დიდ ტომარებში ინა-

შა მაგარიას“ რომ გაეკვივივართ მსოფლიოს გასაცინებლად.

ახია ჩვენზე, ახია.

ირინე პოპოსაშვილი

P.S. ამ დღეებში ოქროყანის საგარაკო სახლების მოსახლეობა ქალაქის მერს გიგი უგულავას და საკრებულოს ოპოზიციურ პარტიებს წერილს ვუგზავნი და მოვითხოვთ, როგორც წყალზე, ისე ნავაგის გადასახადზე განმატრები გააკეთონ.

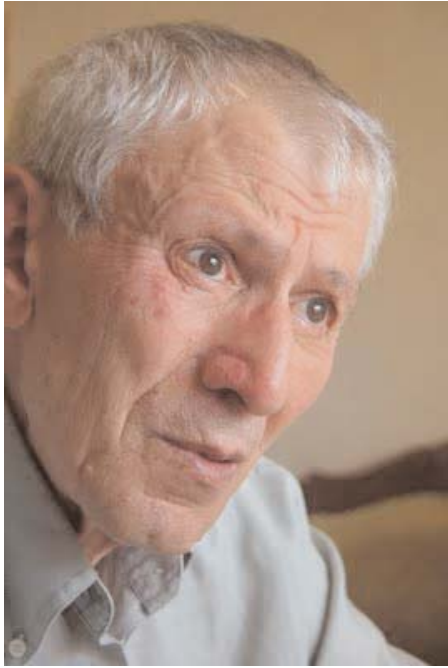
აღნიშნულ წერილს ხელს მოაწერს უკლებლივ ყველა ოჯახი, რადგან აღნიშნულ დასახლებაში მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი უმუშევარია და გაზრდილი, თანაც დაუსაბუთებელი გადასახადის გადახდის არც საშუალება გააჩნია და არც სურვილი აგრეთვე ოქროყანაში ამოსვლას ვაიძულებთ „ჯორჯიან ვოთერ ენდ პაუერის“ ხელმძღვანელობას და სწორედ იმ დაუბუბული ამშორებულ წყლის დაღებვასაც ვაიძულებთ, რომლითაც მთელი ამ წლების განმავლობაში გვწამლავდა და თანაც ამოდენა ფულს ვგაზღვივებდა.

მაგერია?“ „კი, მაგრამ, რა ჯდება მრიცხველის დაყენება?“ – ვეკითხებით. „130 ლარი, 100 ლარი მრიცხველი, 30 დაყენება“ – გვაპასუხობენ მოკლედ, მაგრამ მეტი სიზუსტისათვის განვიმარტავენ, რომ გამრიცხველიანება საკვალდებულოა და ვინც თავს შეიკავებს, წყლის მიწოდება შეუწყდება.

აჰა, ესეც თქვენი ინვესტორი. წყალი გამოქნა მომცა უხვად, მაგრამ ფული ვილაც ვანიას უნდა გადაუხადო, კარგად რომ დამახრჩოს. ეგ კიდეც არაფერი... ოქროყანის

ინილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში
www.saertogazeti.net
 შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე
საერთო გაზეთი

ცა მიწიდან იწყება

ლილი ჩინოვილი მწერალი ოთარ ჯიჯიაძე ამ წიგნს წიგნის განმარტებაში აერთიანებს. ბავშვებს თანხმად ჯიჯიაძემ მისი განცხადებების შიშველად ამ წიგნს წიგნის მომართვა და ერთი წიგნის შიშველად.
გთავაზობთ თქვენთვის ამ წიგნის წიგნის და მნიშვნელოვანი წიგნის.

მთავრესაც მოგებრდით — ყოველდღე არ ამოდის.

ჯობს, სულ არ გააჩინო ბავშვი, ვიდრე ცუდად გაზარდო, არც ერთი ცხოველი არ არის უზრდელად აღამიანზე საზღვარი.

ან მწერლობა, ან ოჯახი. მე, ალბათ, ათ პროცენტსაც არ ვაკეთებ იმისას, რასაც ვაკეთებდი, „თავისუფალი“ რომ ვყოფილიყავი (1968 წ.)

ცა მიწიდან იწყება.

მამებზე არ უნდა გაბრაზდეს, ისინი ჩვეულებრივი ადამიანები არიან: ახალგაზრდობაში თავიანთ სიცოცხლეს უფროთხილდებოდნენ, სიბერეში კი საკუთასაც და შვილებისა-საც.

საქართველო იმ გემს ჰგავს, საჭე რომ გაფუჭებია, ანძები რომ დამტრევეია, კურსი რომ დაკარგვია, ეკიპაჟს რომ მიუტოვებია, მაგრამ ტრიუმი სასმელ-საჭმელის დიდი მარაგით აქვს ამოვსებული.

საშობლოზე უნდა ილაპარაკო მოკლედ და გასაგებად, როგორც მომავალზე ლაპარაკობენ.

სიკვდილი სხვაა, დაღუპვა კი სხვა, დაღუპვა საშინელება და არა სიკვდილი.

როცა გაიგებ, როგორ ჩნდებიან ბავშვები, თავს დავალებულად ნუ ჩათვლი მანც, სანამ იმასაც არ გაიგებ, როგორ არ ჩნდებიან ისინი.

სიკვდილი არა მარტო საზარელია, არამედ ძნელიცაა.

ნიჭიერი ხარ, როგორც უკანონობა და არავითარ კანონს არ ემორჩილება, როგორც ნიჭიერება.

ჩვენი უბედურება ისაა, რომ ვეროპილებისთვის აზიელები ვართ, ზოლო აზიელებისთვის ვეროპილები, სინამდვილეში კი რა ვართ, ეშმაკა იცის.

ვისაც ებრძვი, იმას ემსგავსები.

ბრძენს გული მარჯვნივ აქვს.

ქართული სუფრა აკადემიააო, მაგრამ ეს როდი ნიშნავს, აკადემიაც ქართულ სუფრად ვაქციოთ.

რაც მარტო შენ იცი, დამარხული განძა-გაზიარებული ცოდნა-მოძრაობაა!

ბებერ ცოლს კი არ გაურბის კაცი, არამედ საკუთარ სიბერეს, ცოლის თვალეში დანახულს.

ბედნიერება უნდა მოითმინო!

თუ დანარჩენ კაცობრიობას მისი მკვლელობა ადევს ცოდვად, ჩვენ, ქართველებს ჩვენი განსაკუთრებული ცოდვა გვაქვს — მამის მკვლელობა! ბებერი რამ ამ ცოდვის გამო მოგვდის კიდევ დიდხანს ვერ ამოვალთ, ალბათ, ამ ცოდვისაგან, თუკი საერთოდ ამოვალთ როდესმე.

ვაზის მოვლა ესთეტიკურად განვითარებულ ადამიანს ზრდის.

სინათლეში კაცი იმას ხედავს, რაც არის, ზოლო სიბნელეში იმასაც წარმოიდგენს, რაც უნდა.

სხვა ენაზე ლაპარაკი კი არ არის უბედურება, არამედ შენი ენა რომ არ იცი.

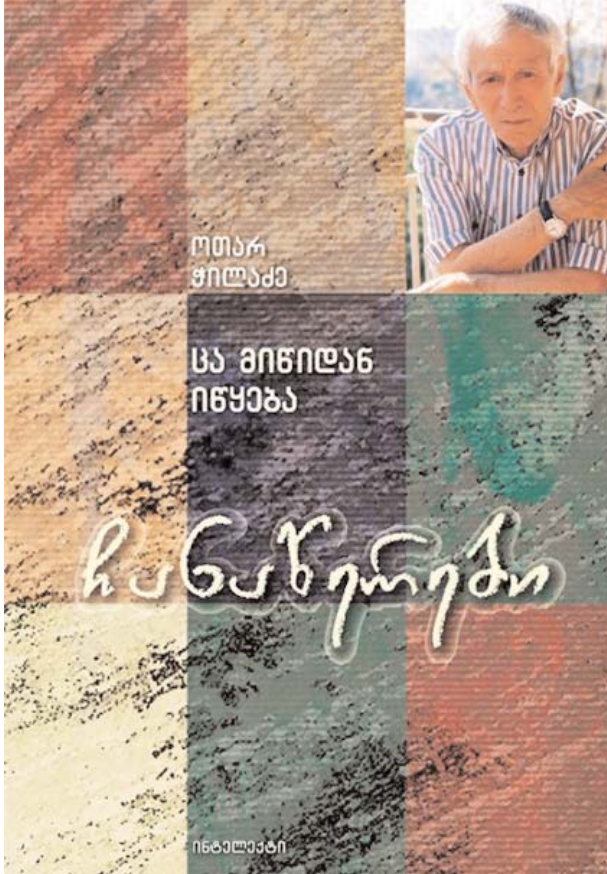
ახალი რუსული მოწოდება: დაჰკა ურიას, მაგრამ ნურც ქართველს დაივიწყებ (1990 წელი).

ბავშვობაში საითაც არ უნდა გაიხელო, დედის საკინძის დიდი დიდი დიდი ციმციმებს ყველგან!!! დედის საკინძის დილითაა შეკრული ქვეყნის უბე!!! უფრო სწორად, უნდა იყოს შეკრული. დღევანდელ ცხოვრებას დედის საკინძის დიდი აკლია სწორედ.

მწერალიც, უბირველეს ყოვლისა, ჩვეულებრივი ადამიანია და არც მისთვისაა უცხო ადამიანური მანკიერებანი. ასე რომ, რ მარტო გარდასულ ეპოქებში, დღესაც მრავლად არიან ხელისუფლების მიერ „არჩეული“ და „დანიშნული“ მწერლები, რომლებმაც კოლეგებზე უკეთ იციან, როგორ მოქციენ, ვის შეასხან ზოტა, რას დაუკრან ტაში, რა დააბრალონ სხვებს და რა დააბრალონ თავად.

პოლიტიკოსი მომენტის, სიტუაციის თავადია, მწერალი კი — მარადისობის მსახური.

პოლიტიკა ქალივით ვერაგია და ცვედნივით ცინიკოსი — შეიძლება ურჩხულის ფიტულით შეგაშინოს და, შეშინებული, შენი ნებით ჩაუგვარდეს ურჩხულს ხასხაში.

რაც მთელი ჩემი სიცოცხლის მანძილზე ჰონორარი ამიღია, იმდენი პარიზში ერთხელ ჩაფრენასა და გამოფრენას სჭირდება.

შეიძლება გძულდეს, მაგრამ გესმოდეს ადამიანის, ასევე შეიძლება გიყვარდეს და არაფერი გაგეგბოდეს მისი.

ვინც გარეწარს ხელს ართმევს, თავადაც გარეწარია. გარეწარობა გადამდება, შეხებითაც გადადის.

როგორც კი გაგვიჩნდა სახელმწიფოს აღდგენის შანსი, საშობლოს ბელს ანაბარა ვტოვებთ და გაგზავნივართ... უკეთესი საყოფაცხოვრებო პირობების მოსაპოვებლად, რის გამოც საშობლოსთან ერთად, ვკარგავთ ღირსებასაც.

თუ მართლა შემტკივია გული ნუკი მომატყუებ — ბედნიერი — ხარო გამარკვიე, რატომ ვარ უბედური.

რაც არ უნდა ცუდი ჯანმრთელობა გქონდეს, სიკვდილამდე მანც გეყოფა.

გუშინ არაფრის თქმა არ შეიძლებოდა და, ამიტომაც თქმას აზრი ჰქონდა, დღეს კი ყველაფრის თქმა შეიძლება, მაგრამ თქმას აზრი არა აქვს.

თავისუფლება სრულებითაც არ ნიშნავს შენს ნებაზე ცხოვრებას-პირიქით, თავისუფალ კაცს მეტი თავმეკაცება მოეთხოვება, ვიდრე მონას. ძალიან არ მინდა, რომ მონა ვიყო.

ჩვენი ყველაზე დიდი მტერი, რომელთანაც ვერაფერს ვაგაწყოთ, ჩვენივე უთავობაა!!!

... მაგრამ მე მანც ჩემს უთავო ხალხთან ერთად დავილუბებ!!! სხვა გზა არ არსებობს და ესეც თავისებური ბედნიერებაა.

ნიჭს თრგუნავს მხოლოდ უვიცობა!

ჩვენ თუ გადაგვარჩენს, მხოლოდ განუწყვეტელი ბრძოლა გადარჩენისათვის. საკმარისია — დავმშვიდდეთ, დავლაგდეთ — ისე გავითქვიფებით დრო-ჟამის დინებაში, ვერც კი შევამჩნევთ.

ნელ-ნელა ვერვებით იმ აზრს, რომ ქართველი ერი საქართველოშიც კი არ არის საჭირო, რომ ქართულის სმენა „ბიგ-ბენის“ ხმას უკეთ აღიქვამს, ვიდრე, ვთქვათ, სიონის ზარისას.

დამპატიჟეს გერმანიის საელჩოში, გერმანიის გაერთიანების დღესთან დაკავშირებით — 3 ოქტომბერს! რა გინდა რომ ჩაიცვა?! არა თქვა ახლა, მღვდელს ტილობში იცნობენო. კოსტუმი თუ არა, ერთი გამოსასვლელი შარვალი და პიჯაკი მანც უნდა ჰქონდეს 62 წლის მწერალს... მართლა უნდა ჰქონდეს?! (1995 წელი).

რა არის მთავარი-ეკლესიების აღდგენა-აშენება, თუ ღვთისნიერების გამოჩენა მოყვასის მიმართ, რომელიც უკიდურეს ეკონომიურ გაჭირვებას ქუნაში გამოუგდია... ლოცვა ცისქვეშაც შეიძლება, მაგრამ ობლისა და უპოვარის ცის ქვეშ დატოვება-დანაშაულია.

თოვს... ბნელში ვზივარ, მაგრამ ზამთარს მანც ეტირება დედა. ვამბობ „ზამთარს“ და ვგულისხმობ „ხელისუფლებას“. საქართველოს ვინც ყიდის, ნებისმიერი თვალსაზრისით, ყველას დედა ეტირება, ისე მე ვიზარო! როგორ? რანაირად? — არ ვიცი, მაგრამ არა მწამს! უფრო ზუსტად ძალიან მინდა, ასე მოხდეს. გინდა ბოროტად ჩამოვალეთ, გინდა ანტიდემოკრატიად. 12 თებერვალი, 1996 წ.

მე მგონი, თურქეთი და რუსეთი ერთიდაიგივე მოვლენაა, ორად გაყოფილი, თხილის სატეხის ორი ყბაა — თხილი კი საქართველოა.

...საქართველოს ჭირს პროგრესული დამბლა-ფსიქიკის თანდათანობითი დაქვეითება-ერთგვარი ნერვულ-ფსიქიკური დაავადება, რომელსაც სიფილისი იწვევს, ზოლო ვინ შეყვარა საქართველოს სიფილისი, ალბათ, უთქმელადაც იცით ყველამ.

ნებისმიერი თითი დაიზიანე შეგნებულად, თუ გინდა, რომ მიხვდე, რამდენად აუცილებელია ის თითი შენთვის.

კინტო ულოცავს საქართველოს აღდგომის დღესასწაულს. ჩემი აზრით, ქვეყნის უკეთესად გაბითურება, ალბათ, ძნელი წარმოსადგენია. კინტოების რესპუბლიკა! საწყალი გრიშაშვილი გამწარებული გვაფრთხილებდა, კინტო საგინებელი სიტყვააო, მაგრამ ჩვენ მანც ჯიუტად მივისწრაფით კინტოობისკენ, გაკინტოება დავვისსავს მისხად. ეს გვეგონია, გვირგვინი ჩვენი ეროვნულობისა და, ადვილი შესაძლებელია, მართლაც ასეა?

ისეთ ქვეყანაში, როგორც საქართველოა, ერთნაირი ბოროტებაა თურქული უნივერსიტეტისა თუ ფრანგული კოლეჯის განსხვავებითა და მეორედ მხოლოდ და მხოლოდ ეროვნულ სიბნელეს ამკვიდრებს ისევე.

ადამიანი კი ქმნის საკუთარ თავს, მაგრამ ღმერთი წარმართავს მის „ბედს“. ადამიანი თავად კი არ ქმნის, სხვის დაკვეთას ასრულებს. შეიძლება, თავად არ მოსწონს, როგორც არის, მაგრამ ღმერთს სწორედ ასეთი სჭირდება. ის ღმერთი ყველა ჩვენგანს აკვირდება და ჩვენთვის მიუწვდომელ, გაუგებარ შენიშვნებს თავისი უბის წიგნაკში იწერს.

დახაც რომ გვიჭირს მონობიდან გამოსვლა. უფრო სწორად, მონობიდან გამოსვლა ძნელია, ამას თუ მოახერხებ, გინდა თუ არა, თავისუფალი იქნები, როგორც დღეს აუცილებლად დამე მოსდევს, გაზაფხულს — ზაფხულს, მონობაც ყოველთვის თავისუფლებით მთავრდება.

მსოფლიო პრესის მიხედვით

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი რუსეთს ადანაშაულებს, რომ იგი აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციულ საზღვარზე სასტიკ თავდასხმებს აწვობს. ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ მიღწეული შეთანხმების მიუხედავად (რომელმაც 2008 წლის აგვისტოში რუსეთ-საქართველოს ომი შეაჩერა), მათ შორის ურთიერთობა კვლავაც დაძაბულია და შეიძლება ითქვას, რომ იგი უარესდება კიდევ.

ძალადობის განახლება საერთო უკმინო რუსეთ-ამერიკის გადატვირთვას; იგი ძირს უთხრის თანამშრომლობას, რომელსაც კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს მსოფლიოსთვის და რომელმაც არ უნდა დაუშვას ირანსა და სხვა ცხელ წერტილებში – ავღანეთსა და ლიბიაში ბირთვული იარაღის გავრცელება.

გაეისხნოთ, რა მოხდა 2008 წლის აგვისტოში: 7 აგვისტოს რუსეთის არმიის 58-ე ბატალიონი შევიდა სამხრეთ ოსეთში, ხოლო რუსეთის საბრძოლო ავიაციამ საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ სამიზნეებს დაარტყა. რუსები თბილისიდან 40 კილომეტრში შეჩერდნენ. ცეცხლის შეწყვეტის ექვსაუნქტიანი შეთანხმების მიუხედავად, რუსეთის პოლიტიკა საქართველოს დასუსტებასა და სააკაშვილის თავიდან მოცილებას ისახავს მიზნად.

რუსეთმა დამატებით საქართველოს ტერიტორიების – ახალგორისა და კოდორის ხეობის ოკუპაცია მოახდინა, აგრეთვე სამხრეთ ოსეთის გარშემო უკანონო ბუფერული ზონები შექმნა. რუსეთმა დაულოკა და სამხრეთ ოსეთში არ შეუშვა ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაცია (ეუთო), აუკრძალა საქართველოში მყოფ გაეროს დამკვირვებლებს აფხაზეთში მუშაობა, ახლა კი ევროკავშირის დამკვირვებელთა მისიის კონფლიქტის ზონაში შესვლას ეწინააღმდეგება.

რუსეთი აგრეთვე ბარიერებს უქმნის ჰუმანიტარული და უფლებადამცავი ორგანიზაციების წარმომადგენლებსაც. რუსეთმა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარებით მათთან გააფორმა შეთანხმება – 49-წლიანი ვადით იჯარით აიღო ეს ტერიტორიები და მასზე განათავსა: რუსეთის არმიის 10-ათასიანი შემადგენლობა, მოიერიშე ვერტმფრენები, ტანკები და რაკეტები; თანაც ეს ხდება იქ, სადაც

metismet Semwynarebl obaxel axal i Zal adobis safrTxes qmmis saqarTvel oSi

Tu amerikis SeerTebul i Statebi xel s Seuwyobs ruseTis msofil io savaWro organizaciasTan mierTebas, SeuZl ia moskovs aiZul ebs kidec, rom mol bes

ადრე, ანუ ომამდე მსგავსი რამ არ ყოფილა.

რატომ უნდა ანაღვლებდეს ეს ყოველივე ამერიკის შეერთებულ შტატებს? იმიტომ, რომ საქართველო ამერიკის მეგობარი და მოკავშირეა. ომის შემდგომ პერიოდში, ამერიკამ საქართველოს ერთ მილიარდ დოლარზე მეტი დახმარება გამოუყო. 2009 წელს ამერიკასა და საქართველოს შორის დადებული სტრატეგიული პარტნიორობის ხელშეკრულებაში ჩამოყალიბებულია თანამშრომლობის დებულებები, რომლის თანახმადც საქართველომ ავღანეთში ნატოს დაჯგუფებებში თავისი 1000 სამხედრო მოსამსახურე გააზარა. საქართველო, თავისი გეოგრაფიული მდებარეობით, ენერჯორესურსების ევროპაში ტრანზიტისთვის უადრესად მნიშვნელოვანი ქვეყანაა და ხელს უწყობს ენერჯომატარებლების დასაყვანობის მიწოდების ზრდას. თუკი ვერ მოხერხდება რუსეთის შეჩერება, მისი ნეოიმპერიული მისწრაფებანი სამხრეთ კავკასიაში დესტაბილიზაციას გამოიწვევს, იგი ჩაითრევს საქართველოს და და-

ანგრევს დასავლეთის ენერჯოსაფრთხოებას.

ახლა უმოთხრესი პრიორიტეტია კონფლიქტის განაზღვრის თავიდან აცილება. ობამას ადმინისტრაციამ უნდა მოსთხოვოს რუსეთს, გაიყვანოს თავისი ჯარი საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიიდან. უნა მოითხოვოს აგრეთვე უფრო გამჭვირვალე გახდეს რუსეთელთა მოქმედება კონფლიქტების ზონაში და იქ ევროპულ დამკვირვებლებს შესვლის საშუალება მიეცეს.

ამასთანავე, ამერიკამ და ევროკავშირმა, საქართველოსთან ერთად, უნდა მიიღოს „მათრახისა და თავდაცვის“ სტრატეგია რუსეთის მიმართ, რათა მან შეცვალოს თავისი ზრახვები და ტაქტიკა. აუცილებელია ეკონომიკური წახალისების ბერკეტების ამუშავება, დღობის გაღვივება და ქართველებთან ურთიერთხელსაყრელი კომერციული კონტრაქტების სანაცვლოდ აფხაზეთისა და სამხრეთოსეთელების რუსეთის კონტროლისგან გამოხსნა.

ამერიკამ ხელი უნდა შეუწყოს მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციას-

თან რუსეთის მიერთებას წლეულს. თუ რუსეთი სამხრეთ კავკასიასთან ურთიერთობაში უფრო დამყოლი იქნება, აშშ ზეგავლენას მოახდენს კერძო კაპიტალის ბაზარზე – ეს სასიცოცხლო მნიშვნელობისაა რუსეთის ეკონომიკური განვითარებისა და პრევატიზაციის გეგმების განხორციელებისას, რაც საბოლოოდ დაეხმარება რუსეთის ეკონომიკის განხორციელებისას, რაც საბოლოოდ დაეხმარება რუსეთის ეკონომიკის განხორციელებისას, რაც საბოლოოდ დაეხმარება რუსეთის ეკონომიკის განხორციელებისას.

დისკუსიები აშკარად სჯობს პროვოკაციებს. ჟენევის მოლაპარაკებები მართალია რთული, მაგრამ აუცილებელი ფორუმა რუსეთისა და საქართველოს წარმომადგენელთა ურთიერთობისთვის. ეს მოლაპარაკებები სამშვიდობო შეთანხმებას ვერ მოიტანს, მაგრამ სასარგებლო ინსტრუმენტი ცალკეული ინციდენტების გასაკონტროლებლად.

დღობის აღდგენას ხელს შეუწყობს დეკლარაციის გაფორმება, რომელიც დაავალდებულებს საქართველოს, რუსეთის, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის აუღიარებელ ხელისუფალთ, არ გამოიყენონ ძალა ერთმანეთის წინააღმდეგ. დეკლარაცია არ არის შეთანხმება სუვერენულ სახელმწიფოებს შორის, ამიტომაც იგი არ გულისხმობს საქართველოს მიერ თვითღიარებულ რესპუბლიკების ცნობას. ამ დეკლარაციამ უნდა გაამყაროს საქართველოს მოთხოვნა, რუსეთმა გაიყვანოს თავისი ჯარები. იგი იმასაც აშკარად წარმოაჩენს, რომ საქართველო სერიოზულად არის განწყობილი ურთიერთობისთვის.

ურთიერთქმედება და აუღიარებლობა არ არის ურთიერთგამომრიცხავი ცნებები. მიმოსვლის რეჟიმის გაიოლება ხელს შეუწყობს ხალხებს შორის ურთიერთობას. აღმი-

ნისტრაციულ საზღვართან ჩაისა და ციტირების აგროსამრეწველო წარმოების აღდგენა საერთო ინტერესებს გააჩენს. შავი ზღვისპირეთის ტურიზმი და სოჭის 2014 წლის ოლიმპიადის სავაჭრო თანამშრომლობის შესაძლებლობასაც გააჩენს. სასურველი იქნებოდა აფხაზეთთან საზღვაო და საჰაერო საერთაშორისო მიმოსვლაზე არსებული შეზღუდვის შეცვლა, განსაკუთრებით კი თურქეთთან საბორნე მიმოსვლაზე. გასაფართოებელია ჰუმანიტარული, ჯანდაცვისა და განათლების დარგებში ურთიერთგაცვლის პოლიტიკა.

თავის დროზე გადატვირთვის დილაკის ამუშავებამ ამერიკასა და რუსეთს შესაძლებლობა მისცა, უფრო ეფექტიანად ეთანამშრომლათ, მაგრამ მათ ურთიერთობაში დაძაბულობა კვლავ შენარჩუნებულია. რუსეთელების ერთი ნაწილი ამერიკის შეერთებულ შტატებს მოწინააღმდეგედ აფასებს. რუსეთის ოფიციალურ სამხედრო დოკტრინაში ნატო აღინიშნულია რუსეთის სახელმწიფოს მთავარი გარეშე საფრთხეა. ეს ფაქტორი განაპირობებს სამხედრო დანახარჯებს და რუსული ბირთვული ძალების არსებობასაც. ობამას ადმინისტრაცია აღიარებს, რომ რუსეთის განსაკუთრებული ინტერესი გააჩნია ყოფილი საბჭოთა ტერიტორიის მიმართ, თუმცა უარყოფს რუსეთისთვის გავლენის სფეროს არსებობის იდეას.

რუსეთსა და საქართველოს შორის ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ მიღებული შეთანხმების სრულად შესრულება სამხრეთ კავკასიაში მშვიდობისა და სტაბილურობის უზრუნველყოფის ოპტიმალური საშუალებაა. სტრატეგიული დათმენა – ვითარების გაურუნების დამუშავების ერთი საშუალებაა, მაგრამ ამით პრობლემების მოგვარება ვერ ხერხდება; პირიქით, ისინი გაღრმავდება, თუკი ამერიკის შეერთებული შტატები უფრო მეტ ინიციატივას არ გამოიჩინებენ მათი გამოწვევის მიზეზების აღმოსაფხვრელად.

დევიდ ფილიპსი – კოლუმბიის უნივერსიტეტთან არსებული ადამიანის უფლებების კვლევის ინსტიტუტის პროგრამის დირექტორი; პარკარდის უნივერსიტეტის მოძველის დიპლომატიის პროექტის მენეჯერი

The Washington Times

შვეიცარიის ნეიტრალური სტატუსი რუსეთს იმის დიდ იმედს აძლევს, რომ მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში (მსო) გაწევრიანების 18-წლიან უპრეცედენტო მოლოდინს ბოლო მოეღება, წერს Business Week.

„რუსეთი ამ საერთაშორისო ორგანიზაციაში შესვლას 1993 წლიდან ცდილობს. მან ჩინეთსაც კი „აჯობა“, რომელიც 15 წელიწადი ელოდა მსო-ში შესვლას. ამერიკის შეერთებული შტატები და ევროკავშირი მხარს უჭერენ რუსეთს, მაგრამ მისი სამხრეთელი მეზობელი – საქართველო უკვე 5 წელია სარგებლობს უფლებით და ეწინააღმდეგება რუსეთის სურვილს, გახდეს ამ ორგანიზაციის წევრი და ამ ბერკეტს ხელსაყრელად იყენებს. 2008 წელს ამ ორ ქვეყანას შორის ხუთდღიანი ომი იყო გაჩაღებული“, – გვახსენებს გამოცემა.

„შვეიცარია 1815 წლიდან ნეიტრალიტეტის პოლიტიკას ატარებს. ეს არის ქვეყანა, სადაც თავს აფარებდა როგორც რუსული რევოლუციის მამა ვლადიმირ ლენინი, აგრეთვე საბჭოთა დისიდენტები

ruseTi arad agdebs saqarTvel os da Sveicariis imedzea

ალექსანდრ სოლჟენიცინი. ეს არის ასევე ის სახელმწიფო, რომელიც შუამავალია რუსეთსა და საქართველოს შორის მსო-ში გაწევრიანების საკითხზე გამართულ მოლაპარაკებებზე. ასეთი შეხვედრა მართლია მოყოლებული უკვე ოთხჯერ გაიმართა და მორიგი რაუნდი შენევაში 12 სექტემბრისთვის არის ნავარაუდევო“, – კითხულობთ წერილში. შვეიცარია დამოუკიდებელია ისეთი ბლოკებისგან, როგორებიცაა ნატო და ევროკავშირი და ამიტომაც ეს ქვეყანა რუსეთისთვის უფრო მეტად ლეგიტიმურია.

„შვეიცარიის ნეიტრალიტეტი, ნატოს და ევროკავშირისგან განსხვავებით უდიდესი უპარტისობაა, რადგან მას არ გააჩნია საიდუმლო პროგრამა, – აღნიშნავს შვეიცარიელი ძალების დემოკრატიული კონტროლის ფენევის ცენტრის წარმომადგენელი დენიელ უორენი. – არ არსებობს არანაირი დაინტერე-

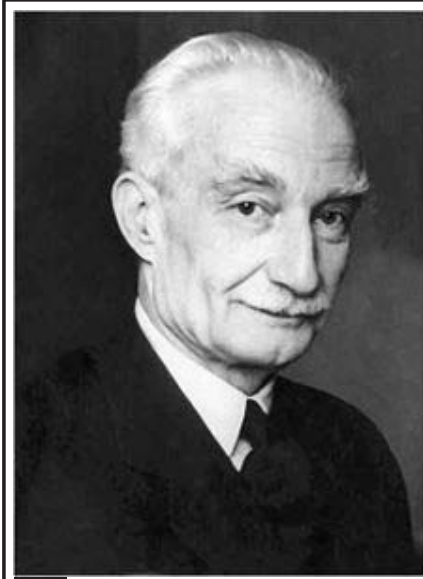
სება, გარდა პრესტიჟისა“.

საქართველო საერთაშორისო სავაჭრო ორგანიზაციის წევრია 2000 წლიდან, ხოლო 2006 წლიდან მოყოლებული, მას შემდეგ, რაც რუსეთმა აკრძალა ქართული ღვინის, მინერალური წყლისა და ხილის იმპორტი და გახსნა მიწოდების შეწყვეტილი იმპორტი, რუსეთის პრეზიდენტმა დმიტრი მედვედევმა 4 აგვისტოს საქარ-

თველოს და რუსეთის საინფორმაციო საშუალებებისთვის მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა, რომ მისი ქვეყანა, მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში შესვლის სანაცვლოდ, არანაირ პოლიტიკურ დათმობას არ აპირებს საქართველოსთან. „სავაჭრო ორგანიზაცია კი არ არის ის საფასური, რომლის გამოც რამე დათმობა ღირს“, – განაცხადა მან.

რუსეთი და საქართველო ერთმანეთთან ურთიერთობის შევიცარიელი დიპლომატიის მეშვეობით, რომლებმაც შეიმუშავეს დოკუმენტი სასაზღვრო კონტროლის გამჭვირვალეობის ასამაღლებლად. რუსეთის სავაჭრო უწყების ხელმძღვანელის სერგეი ლავროვის განცხადებით, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის რუსეთის საზღვარზე ვაჭრობისა გამჭვირვალეობა საკვებით შესაძლებელია და ეს პროგრესის მაჩვენებელიც იქნება.

Business Week

ჩრდილოეთის ხაზი. დარიალისა და საქართველოს კარი.

დვალეთის აღმოსავლეთით საქართველოს ჩრდილოეთი სამხრეთი ისევ კავკასიონის მთავარი უღელტეხილის ქედზე მდის და მხოლოდ დარიალის ხეობასთან იგი ქედს იქით გადაიდა და უფრო ჩრდილოეთით იყო წაწეული. მისაბჯერ ციხედ ჰქონდა „გორის ციხე, ფრიად ძველი, ძველებურ წესზე აგებული, კოშკებით შემკული სიმაგრე, რომელიც მდ. თერგის სათავეს მიდამოებში, მთებში მდებარეობდა“. ამ ციხეს „ფრიად მაგარი მდებარეობა“ ჰქონდა * ეხლანდელ რუკებზე ამგვარი საგეოგრაფო სახელი არ არის აღნიშნული, ამის გამო ამ ციხის მდებარეობაც გამოურკვეველი რჩება.

მაგრამ უფრო დაწვრილებით და მკაფიო ცნობები საქართველოს ჩრდილოეთის სამხრეთის შესახებ ბატონიშვილს ვახუშტსა აქვს. მისი სიტყვით, თერგს „გველეთს ქვეით ერთვის... ხევი“ რომელიც „სამხრეთ-აღმოსავლეთიდან გამოსდის გუდამაყრისა და ტურძუკის კავკასისა... ამ ხევის ქვეით დაიწვრივდების ხევი ესე კლითა არს დარიალა“, თერგის „აღმოსავლეთით კიდესა ზედა მეფის მირვანის მიერ“ აგებული. მან „შეაბა კარი და ქმნა სიმაგრე ხაზართა და ოვსათვის, რათა უმისით ვერადარა ვიდოდნენ“, ხოლო „ამას ქვეით ნასასხლევი მეფეთა; ოდეს გაილაშქრიან ოვსეთად მუნ დადგინ“-ო (გეოგრაფია 228).

სახელგანთქმული გეოგრაფის აღწერილობა იმდენად ნიშანდობლივია, რომ თვითიველი მის მიერ დასახელებული ადგილის პოვნა ეხლანდელს 5-ვერსიან რუკაზე ძნელი არ არის. მასში მისივე შედგენილი რუკაც დიდად გვშველის. გველეთის ჩრდილოეთით თერგს მთლაც სამხრეთ-აღმოსავლეთითგან ერთი პატარა წყალი ერთვის, რომელსაც ქისტურა ეწოდება. აქ ეწირო ხეობაში, ყოფილა მეფე დავით აღმაშენებლის მიერ აგებული ციხე. ეს ის ადგილი უნდა იყოს, რომელსაც საქართველოს-სამხედრო გზაზე რუსებმა სად. დარიალისა უწოდეს. აქ მართლაც რუკაზე ნათქვამია „ციხის ნანგრევები“. ამის ჩრდილოეთით მირვან მეფის აგებული ყოფილა დარიალის კარი, რომელიც ოს-ხაზართათვის გზის შესაკრავად იყო განკუთვნილი. ეს ის ადგილი უნდა იყოს, სადაც ეხლა სად ლარსია. ამაზე უფრო ჩილილოეთით-კი ყოფილა საქართველოს სამფლობელოს უკანასკნელი ფეხმოსაკიდებელი ადგილი „ნასახლევი მეფეთა“, რომელიც დაახლოებით ეხლანდელს „ჯერახოვსკოე“-ს მიდამოებში უნ-

ივანე ჯავახიშვილი:

საერთო გაზეთის დასაფუძვლები

ისტორიული და თანამედროვე ტალღის საზღვარი

და ყოფილიყო. აქაც, თვით ბატონიშვილ ვახუშტის დაწვრილებით რუკაზე (იხ. ბროსეს გამოც.) „ნასახლევი მეფეთა“ მართლაც „ჯერახოვსკოე“-ს მახლობლად, ცოტა სამხრეთით არის აღნიშნული და სწორედ საქართველოს სახელმწიფოს ჩრდილოეთის სამხრეთი ამ ადგილის წინ, დაახლოებით ჯარეხითგან ერთი ვერსით, სამხრეთით მიდიოდა (იხ. იგივე რუკა).

ზემოაღნიშნულის მოსახლერე ადგილთაგან მოყოლებული, სამხრეთი მდ. ქისტურის ხეობის გაყოფებით სამხრეთ-აღმოსავლეთისაკენ იხევდა და კვლავ კავკასიონის უღელტეხილის მთავარს ქედს აღწევდა, ხოლო შემდეგ საქართველოს საზღვარი მუდამ სწორედ ამ მთავარ უღელტეხილს ქედ-ქედ მიდიოდა იმგვარადვე, როგორც მე-19 საუკუნეშიაც რუსთა მფლობელობის დროს აღმოსავლეთ საქართველოს, ტფილისის გუბერნიის სამხრეთი იყო მოსაზრებული.

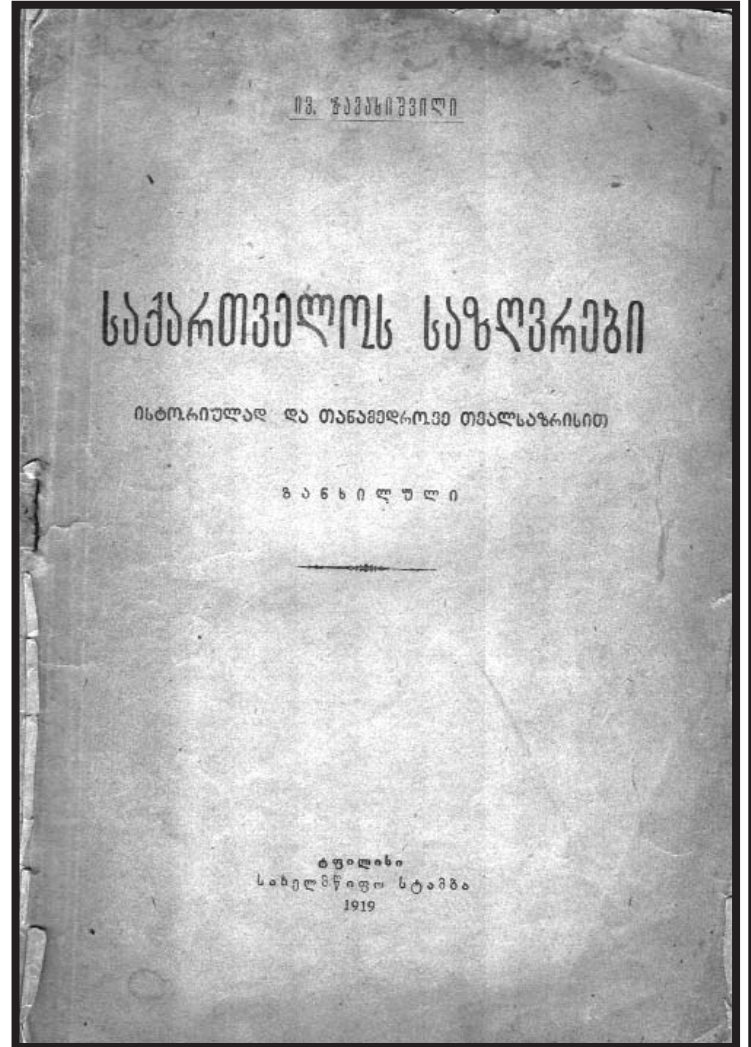
II თავი. აღმოსავლეთის სამხრეთი.

ქ. აღმოსავლეთის ხაზი. კარაიტი.

საქართველოს ჩრდილო-აღმოსავლეთისა და სამხრეთ-აღმოსავლეთის კუთხეს მტკვარამდის ძველ დროს ჰერეთი ეწოდებოდა. ჯერ ამ კუთხის ჩრდილო-აღმოსავლეთი ნაწილი. რომლის სამხრეთად ჩრდილო-აღმოსავლეთით დაღესტანის მთები იყო, სახელდობრ, კავკასიონის მთავარი უღელტეხილის ალაზნის შემდინარების გამოყოფი ქედი. ჩრდილოეთით მას არიშის წყალი, სამხრეთით კი ჯერ ალაზნისა და იორის შესართავი შესახლავდა, ხოლო შემდეგ საზღვარი ალაზნის

რუკებზე ამგვარი მდინარე და ციხე არსად არის აღნიშნული. მაგრამ ძველს ქართულს გიშს 5-ვერსიანი რუკის მდ. კიმა უდრის. ხოლო გიშის ციხე დაახლოებით იქ უნდა ყოფილიყო, სადაც ეხლა კიშ-კიშ-ლალი არის აღნიშნული. ამჟამად რუკებზე სახელები ისე სწვრია, რომ გიშის წყალი არსად ერთვის ალაზნს, არამედ იგი ე.წ. აგრი-ჩაის შემდინარეა. ცხადია, რომ ძველ დროს თვით ეხლანდელს აგრიჩაის იმ ადგილითგან მოყოლებული, სადაც ეხლანდელი გიშით ერთვის, გიშის წყალი რქმევია. თუ ამ გარემოებას გაითვალისწინებთ, მაშინ გიშის წყალი მართლაც ალაზნის შემდინარე გამოვა და ამ ადგილას საქართველოს განსაზღვრული ხაზის მდებარეობა სრულებით ნათლად წარმოგვიდგება.

საქართველოს ამ ნაწილს დიდი კულტურული მნიშვნელობა ჰქონდა. აქეთგან ავრცელდება ქართველობა თავის გონებრივსა და სარწმუნოებრივ გავლენას დაღესტანზე და შაქზე. მაშინაც კი, როდესაც საქართველო მონღოლთა შემოსევით და ბატონობის წყალობით პოლიტიკურად დაუსტებელი იყო, ქართველ ერს იმოდენი კულტურული ძალა შესწევდა, რომ თავისი განმანათლებელი მოღვაწეობა არ შეწყვეტდა და დაღესტანში ქრისტიანობა გაუვრცელებია. ისტორიას შენახული აქვს ცნობა, რომ მე-13 ს-ის დასასრულს გამოჩენილმა ქართველმა საეკლესიო მოღვაწემ პიმენ სალოსმა ბელაქითგან თავისი ქადაგება ლეკეთშიც-კი გადაიტანა. „ნათესავი ლეკთა წარმავლობისაგან მოაქცივნა“ და გააქრისტიანა (ყმათაღ. 889, გვ. 731). წერილობითი მოწმობის გარდა ქართველთა დაღესტანში განმანათლებელი მოღვაწეობის ძეგლებიც, ეკლესიის ნანგრევები სახით არის შენა-

ბით და დაღესტანელთა შემოსევის და დაშენების გამო, მაჰმადიანობამ ჰერეთში ქრისტიანობას დაძლევა დაუწყო და ქართველი მოსახლეობაც შემცირდა. ძველი საგეოგრაფიო სახელების მაგიერ ახალი გაჩნდა. გარეშე ძალის გავლენით. ეს კუთხე სამ ერთეულად გაიყო. ერთს დაერქვა „ალის-სასულთნი“, მეორეს – „ელისენი“, მესამეს – „ჭარი“. უკანასკნელი სახელი ფიფინეთის ხეობას დაერქვა. ვახუშტის ცნობით, ამ ხეობას არჩილ მეფის „შემდგომად იწოდა ჭარი“ (გეოგრაფია 306).

რუსულ 5-ვერსიან რუკაზე, ფიფინეთის მაგიერ მთა ფიფანი (დიდი და პატარა) არის აღნიშნული, ჭარის მაგიერ კი „ჯარი“-ა დაბეჭდილი. მეფე ლევანმა, ვახუშტის სიტყვით, აქ თურმე ლეკები დაასახლა და ყოველწლიურ გადასახადად მხოლოდ ის მოვალეობა დააკისრა, „რათა უზიდონ ზაფხულს კავკასიად ყინული“ (აქვე 306). მაშასადამე, ფიფინეთის ხეობა ანუ ჭარი დაღესტნის მოსამხრერე ნაწილია. ელისენად იწოდებოდა ქვეყანა ბელაქის „წყალსა და გიშისწყალს შორის ალაზნამდე და კავკასამდე“ (ვახუშტი, გეოგრაფია 306), მაგრამ ნამდვილად კი ელისენსა და კავკასიონის ქედს შუა, შუაგულში მაინც, ჭარი იდგა. ამიტომ ცხადია, რომ ამ ადგილას ელისენი აღმოსავლეთ-ჩრდილოეთით კავკასიონის ქედს ვერ აღწევდა.

ალისულთნის სამფლობელოს სამხრეთი ვახუშტს გარკვევით არა აქვს აღნიშნული (გეოგრაფია გვ. 304, შუად. 306). ანტონ კათალიკოსს თავის 1757 წ. დაწერილ ოხსულეებაში ნათქვამი აქვს, ალისულთანი თავდაპირველად „კახის სულთანად სახელდებული“ ყოფილა

(იხ. მკვანაშვილის საინგილო, ძველი საქართველო, მე-2, 14), მაგრამ სამხრეთი არც მას აქვს დასახელებული.

ე.წ. თათრებისა და დაღესტნითგან ლეკების ჩამოსახლებამ საქართველოს მტრებს ჩვენს ქვეყანაში ამ მხრიდან შემოსევა გაუადვილა, რადგან სარწმუნოებრივი ერთობის წყალობით სპარსეთის შაჰის ჯარს ადვილად ემხრობოდნენ ხოლმე. საქართველოს მეფეებსა და იმ დროინდელს მოღვაწეებს კარგად ესმოდათ ამ კუთხის უადრესი მნიშვნელობა, რომ რაკი „არს ქვეყანა სხე მხელად შესასვლელი, ტყიანი, მრავალწყლიანი და მაგარი“ (კათალიკოსი ანტონი. იხ. მკვანაშვილის საინგილოში გვ. 15), ამიტომ საქართველოსთვის ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთით საუცხოო საფარს წარმოადგენდა. თუმცა ლეკები, რომელნიც ჭარში იყვნენ ჩასაღებულნი, დრო-გამოშვებით არამც თუ ურჩობდნენ, არამედ ცარცვა-ღვეჯასაც-კი მისდევდნენ კახეთში, მაგრამ მაინც ერეკლე მეფის დროს, რუსეთთან 1783 წ. ხელშეკრულების დადების დროსაც, ეს კუთხე, როგორც საქართველოში მყოფ რუსეთის იმდროინდელი ელჩის პურნაშვილის რუკაზეც აღნიშნულია, საქართველოს სამხრეთში შედიოდა და კახეთის ნაწილად ითვლებოდა.

როდესაც რუსეთის მთავრობამ აღმ. საქართველოს დამოუკიდებლობა მოსპო და შეიერთა, ჭარი და ბელაქის ოლქი, როგორც მას რუსები უწოდებდნენ, ანუ საინგილო, როგორც ქართველები ეძახიან, ამ დროს არ დაუპყრიათ, არამედ მხოლოდ 1803 წ. დაილო საინგილომ ხარკი და მორჩილება განაცხადა, საბოლოოდ-კი 1830 წ. იყო შემოსულები.

ინტერნეტში
www.saertogazeti.net
შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე
საერთო გაზეთი

პირას ჩრდილოეთისაკენ მიდიოდა იმ ადგილამდის, საცა გიშის წყალი ალაზნს ერთვის. მერმე მოსამხრერე ხაზი ამ გიშის წყალს სამხრეთით მდინარის გასწვრივ მისდევდა მის სათავემდე, რომელიც კავკასიონის უღელტეხილში იყო (ქართველი ერის ისტ. მე-2, 309 და ვახუშტი. გეოგრაფია 304). რომ სამხრეთი გიშის წყლის სამხრეთით იყო, ეს ბურნაშვილის 1784 რუკითაც მტკიცდება (იხ. რუკა).

მაგრამ სამხრეთის ამ ხაზის მდებარეობა ჩვენთვის მხოლოდ მაშინ გახდება ცხადი. თუკი გიშის წყლის მდებარეობა გარკვეული გვექმნება. თანამედროვე რუსულ

ხული და თვით ხუნზასხიაც-კი იყო შერჩენილი იქაური ეკლესიის ნანგრევების ქვა, ქართული ასომთავრული წარწერით შემკული (იხ. ეთაფიშვილი).

ვითარცა მოსამხრერე კუთხეს, საქართველოს ამ ნაწილსაც ბედმა მრავალჯერ მიაყენა ზიანი და არა ერთხელ გაანადგურა. პირველად ჯერ კიდევ მე-13 ს-ში მოლოლითა ბატონობის წყალობით, სხვათა შორის, ჰერეთიც ძალზე დაზიანდა (ყმათაღ. 875. გვ. 789), მაგრამ ამ ქვეყანას განსაკუთრებით შაჰაბაზმა მიაქცია თავისი მსახვერელი ყურადღება და ჯერ ისე ააოხრა და გააუკაცრებლა, რომ მცხოვრებნი აჰყარა და სპარსეთში გადაასახლა, ხოლო შემდეგ მათ მაგიერ თავის ერთგულ მაჰმადიან ტომს მისცა. მეტადრე მე-17-ე ს-ითგან მოყოლებული სპარსეთის შაჰების წყალობით

რედაქციისგან: ივანე ჯავახიშვილის წიგნი „საქართველოს საზღვრები“ იბეჭდება უცვლელი სახით.

1886 წელს ზაქათალის ოლქში სულ 74449 მცხოვრები ითვლებოდა, აქედან 40225 ლეკი იყო, 21090 მულანლო და 12430 ქართველი. 521 სომეხი (მ.განაშვილი, საინგილო 6).

1916 წელს ზაქათალის ოლქში მცხოვრებთა საერთო რიცხვი 76000 იყო: აქედან 19000 ქართველი და 45000 ლეკი. ხოლო თურქები, სპარსელები და ქურთები 12000 ითვლებოდა.

III თავი სამხრეთ-აღმოსავლეთის საზღვარი პერატი: ქიზიყი, ყარაია

ზაქათალის ოლქის შემდგომ საქართველოს უკვე სამხრეთ-აღმოსავლეთის საზღვარი ეწყობა. ძველ დროს მთელი ეს სამხრეთ-აღმოსავლეთი ნაწილიც მტკვრამდე და დებედას წყალთ-გამყოფელ მთებამდე ჰერეთის ნაწილად ითვლებოდა. მისი უკიდურესი აღმოსავლეთი კუთხე, რომელიც ზაქათალის ოლქს ზედ ეკვრის, კამბეჩიანის ანუ ქიზიყის სახელით არის ცნობილი. ძველი ქიზიყის, რომელიც ესლა სიდნადის მხრად იწოდება, სამხრედ იყო „სამხრით უფდარი და წინამდინდრო ხორანთამდე“ (ვახუშტი, გეოგრაფია 310). წინამდინდროდ ხორანთამდე“ (ვახუშტი, გეოგრაფია 310). წინამდინდროდ იწოდებოდა ის ველი, რომელიც სამხრეთით იორისა და ალაზნის შესართავთან თავდებოდა (იხ. ვა-

ხუშტის რუკა №4). იგი დაახლოებით ის სამხრეთით მდებარე ადგილი იყო, რომელსაც ესლა ვეირან-ჩელი ეწოდება. მაშასადამე, სამზღვარი იწყება ვერ იქ, სადაც ვიში ლაზანს ერთვის, შემდეგ სამხრეთისაკენ მიდის ალაზნის გასწვრივ მისი და იორის შესართავამდე. აქედან დაწყებული, სამზღვარი პირდაპირ მტკვარზე გადადიოდა (ვახუშტი, გეოგ. 310-312 და ბურნაშვილის 1784 წ. რუკა) და მერმე საქართველოს სამხრეთის საზღვარი ამ მდინარის პირს დასავლეთ-ჩრდილოეთი მიმართულებით მისდევდა დაახლოებით იმ ადგილამდის, სადაც მდ. ალსტაფურა მტკვარს ერთვის. ძველად საქართველოს ეს სამხრეთის კუთხეც, როგორც აღნიშნული იყო, ჰერეთის ნაწილად ითვლებოდა.

საქართველოს სამხრეთის მოსამზღვრე ქვეყნის აღმოსავლეთის კიდეს იმ ადგილითგან მოყოლებული, სადაც სამზღვრის ხაზი იორალაზნის შესართავითგან მტკვარზე გადმოდიოდა ყარაიამდე, ვეირან-ჩულურეთის ველის სახელი ერქვა. შემდეგ-კი ყარაია იწყებოდა. ამ ყარაიას ველის მდებარეობის შესახებ ვახუშტის ნათქვამი აქვს, რომ მთა „ილლუჯის აღმოსავლით და მტკვრის გადმართ არს ბოსტან-ქალაქი. რომელი არს რუსთავი. ხოლო აწ ნაგებობი“. ამ ნაგებობა და, მაშასადამე, ილლუჯის „აღმოსავლეთით და სამხრით არს ველი დიდი ყარაიისა“. (ვახუშტი, გეოგ. 180). აი, სწორედ ეს ველიც ძველად ჰერეთის ეკუთვნოდა, და შემ-

დეგში-კი, და უკვე ვახუშტის დროს, მას თურმე „ყარაიას“ უწოდებდნენ (იქვე 182). ეს სახელი მას ესლაც შერჩენილი აქვს.

ჰერეთის ამ ნაწილს სამზღვრად ჰქონდა ჩრდილო-დასავლეთით მთა გერეჯია მწარე-წყლამდე, ხოლო სამხრეთით მწარე წყალი (იქვე 180), ე.ი. დაახლოებით იმ ადგილამდის, სადაც ალსტაფურას წყლის შესართავია.

ეს კუთხე ოდესღაც ქართული კულტურის დიდებული კერა იყო (იქვე 182), საკმარისია ადამიანთა დათვალიეროს ქართული ხუროთმოძღვრების ისეთი შესანიშნავი ძეგლი და ქართული მხატვრობის მრავალი განმაცვიფრებელი ნაწარმოები, რომელნიც დავით გარეჯის უდაბნოში შენახული არიან და რვა საუკუნის განმავლობაში ყოვეგვარი მტრის გამანადგურებელ შემოსევას გადურჩნენ, რომ ნათლად წარმოედგინოს ადამიანთა, რამდენად დაწინაურებული ქართული კულტურული ცხოვრების ასპარეზი იყო ეს კუთხე.

სამხედრო ბედის უღმობელმა

სავლეთ-სამხრეთით უკვე ქვემო ქართლი ეკვროდა და, ამ ადგილითგან მოყოლებული, სწორედ ეს ქვეყანა იყო იმავე დროს საქართველოს აღმოსავლეთ-სამხრეთის სამზღვარი და მონაპირე კუთხე.

საქართველოს სახელმწიფოებრივი საზღვრის სამხრეთ-აღმოსავლეთის ხაზი

ქვემო ქართლის აღმოსავლეთი ნაწილი და სამზღვარი იმავე დროს გარდაბანის საერისთავოს ნაწილი და სამზღვარი იყო და მას ჰსაზღვრავდა „აღმოსავლეთით მტკვარი და ზუნანის გამართებით ბერდუჯის აღმოსავლეთის მცირე მთა“ (ვახუშტი, გეოგ. 178). მაშასადამე, ქვემო ქართლის ანუ ესლანდელი ბორჩალოს მხრის აღმოსავლეთის სამზღვრად ვერ მდ. მტკვარია დაახლოებით ვიწყალას ციხის ნანგრევების ცოტა აღმოსავლეთ-სამხრეთით, ხოლო შემდეგ ქურდვაჭრის ხეობის ქელი, რომელიც დებედას აღმოსავლეთით მდებარეობს

ჯისა და ერენის სახანოებს თავი დაკანებოთ, რომელიც აღმოსავლეთ საქართველოს მეფე ერეკლეს ყმად ნაფიცნი იყვნენ და ყოველწლიურად ნებაყოფლობით ხარკს იხდიდნენ და რომელთა მმართველები ხანებად მეფის მიერ იყვნენ ხოლმე დამტკიცებულნი. ყაზახი, შამშადილი და შამქორი ხომ საქართველოსთან უმჭიდროესად იყვნენ დაკავშირებულნი და ქართველთა ერთგულობას იჩენდნენ. ამ ოთხივე ქვეყნიდან ომიანობის დროს საქართველოს საუკეთესო, 6000 კაციანი შემდგარი, ცხენოსანი ჯარი მოსდიოდა ხოლმე (იქვე 6.16), განსაკუთრებით საყურადღებოა ის დიდმნიშვნელოვანი გარემოება, რომ ეს მაჰმადიანი ხანები საქართველოსთან უფრო მჭიდროდ იყვნენ დაკავშირებულნი, და ქართველობის უფრო ერთგულნი ყოფილან, ვიდრე თვით ერთმორწმუნე და თანამონათესავე სპარსეთის შაჰებისა. ამ მხრივ მეტად საგულისხმოა, რომ ერენისა და ყარაბაღის ხანები სპარსეთის შაჰს ალამაქდხანს კი არ მიემხრნენ, არამედ ერეკლე მე-

ტრიალმა მონღოლთა შემოსევასა და ბატონობის წყალობით ეს ქვეყანაც გააუკაცრიელა და უდაბნოდ აქცია. შემდეგში, სპარსთა შაჰების გეგმისამებრ აქ უზინდრო ველი დემურჩიასანლუ შემოვიდა. რომელიც თარაქამათა ტომს ეკუთვნოდა და მესაქონლობას მისდევდა (ვახუშტი გეოგ. 182).

ჰერეთის იმ ნაწილს, რომელიც ბოლო დროს ყარაიად იწოდა, და-

და დებედას შემდინარეების გამოფელი მთა არის.

მაგრამ საქართველოს სახელმწიფოებრივი სამზღვარი სამხრეთ-აღმოსავლეთით საქართველოს პოლიტიკური სისუსტის დროსაც, თუნდაც მე-18-შიც, იქ-კი არ თავდებოდა, სადაც ქვემო ქართლის სამხრეთ-აღმოსავლეთის სამზღვარი იყო, არამედ გაცილებით უფრო შორს მიდიოდა. თუნდაც რომ გან-

ფესთან შაჰის საწინააღმდეგოდ საგანგებოდ ხელშეკრულება დასდეს და ფულიც მიასწვლეს ამ საქმის განსახორციელებლად. ამიტომაც არის, რომ ბურნაშვილის მიერ 1784 წ.-ს შედგენილს საქართველოს რუკაზე ყაზახი. შამშადილი, შამქორი განჯითურთ ქართლის სამზღვრებით წითელი ფერით არის შემოხაზული.

(გაგრძელება იქნება)

ბატონაშვილის რეპლიკაზე გაბუღიანობა ჟიჟინოვსკიმ მხაროფონი ძირს დაანარცხა

რუსეთში ერთ-ერთ წინასაარჩევნო მიმდინარეობისას ტელეკომპანია „ენ-ტე-ვე“-ს წამყვანის რეპლიკაზე გაბუღიანობა ვლადიმერ ჟიჟინოვსკიმ მიკროფონი ძირს დაანარცხა და წამყვანი უშეფერი სიტყვებით მოიხსენია.

ირალის ალასანი დაუსაქმებელთა ცენტრის შუამდგომლობით გაშვების ინიციატივით გამოცხადდა

„თავისუფალი დემოკრატიები“ დაუსაქმებელთა ცენტრის შექმნის ინიციატივით გამოცხადდა და ხელისუფლებას ამ საკითხთან დაკავშირებით დისკუსიისაკენ მოუწოდებენ.

როგორც დღეს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან პარტიის ლიდერმა ირაკლი ალასანიამ განაცხადა, დღეს ქვეყანაში მთავარ პრობლემას დაუსაქმებლობა წარმოადგენს და მთავრობის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემები დაუსაქმებლობასთან დაკავშირებით დამახინჯებულია.

„ხელისუფლების მონაცემებით, შარშან დაუსაქმებელთა პროცენტული რაოდენობა ცოტათი აღემატებოდა 16 პრო-

ცენტს. ეს არის დამახინჯებული ციფრები. მე თავად შვედური რეგიონებში უამრავ მოქალაქეს და დავინახე, რომ დაუსაქმებელთა რაოდენობა გაცილებით მეტია. სააკაშვილმა თვითონ აღიარა, რომ თბილისში დაუსაქმებელთა რაოდენობა 30 პროცენტზე მეტია. ეს ციფრი რეალურად უფრო დიდია, განსაკუთრებით რეგიონებში“, – განაცხადა ალასანიამ და დასძინა, რომ დასაქმებულთა 2/3-ს თვითდასაქმებულები შეადგენენ.

როგორც ალასანიამ აცხადებს, უნდა შეიქმნას დაუსაქმებელთა ცენტრი, სადაც ყველა დარეგისტრირდება და გაირაკვევა, რა პროფესიის ადამიანები არიან დაუსაქმებელნი და რა პროფესიებს სჭირდებათ ხელშეწყობა.

ალასანიას თქმით, „თავისუფალი დემოკრატიებისათვის“ პრიორიტეტს წარმოადგენს სოფლის მეურნეობის განვითარება. ასევე, საშუალო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობა. სწორედ ამიტომ უნდა შეიქმნას სოფლის მეურნეობის განვითარების ფონდი და მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ფონდი.

„მოსახლეობის 80 პროცენტზე მეტი არის დღეს დაუსაქმებელი, რადგან სახელმწიფო არ ეხმარება, რომ საკუთარი მიწა დაამუშაოს და საკუთარი შრომით ირჩინოს თავი. მეორე პრიორიტეტი არის მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობა, ამ სფეროს განვითარებას ხელი უნდა შეუწყვიტოს. ამასთან დაკავშირებით ხელისუფლების წარმომადგენლებს დისკუსიაში ვიწვევ“, – აღნიშნა ალასანიამ და დასძინა: „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ სამი რამით დამახსოვრა თავი მოსახლეობას: უმუშევრობა, სიღატაკე და სიღვირე. ამის დაძლევა ჩვენ შეგვიძლია.

„მედიანოუსი“

mane da misi `ol impia`

ღირსების წარმოჩენას აყენებს წინა პლანზე და არა მხატვრულ ამოცანებს . . .

ასე ერთბაშად თანარსებობს ამდენი სხვადასხვა მიმდინარეობა, რომელთაც არც თუ ისე ძალიან მოსწონთ ერთმანეთი, მაგრამ არც ძალიან სძულთ, რადგან აქეთ ერთი საერთო: მხატვრული ხერხების სხვაობის მიუხედავად ისინი კონკრეტულ იდეებს ემსახურებიან და მათ შემოქმედებაში მთავარი ამ იდეის ხორცშესხმაა.

XIX საუკუნის II ნახევარში კი ხალხი იმპრესიონისტების ხელოვნებას ეცნობა, რომლებიც ათავისუფლებენ სურათებს ყოველგვარი იდეისგან, ხოლო ფორმას სიმკაფიოვეს აკარგებენ. აქ გამოსახვის მთავარი საშუალება ფერია. "ფერის ზეიმა" ყველა კომპოზიციის უზვად შემოდის ისეთი აქტიური, მგლური მონასმები, რომელიც XIX სს-მდე არ იცოდა მხატვრობაში.

პარიზი პირველ იმპრესიონისტულ სურათს ასე გაეცნო:

1878 წელს, პარიზის სამხატვრო სალონში გამოფენა მოეწყო. მაშინ ნაპოლეონ III შეიწყალა ყველა განკიცხული მხატვარი და დართო ნება დამატებით ექსპონიციის მიხედვით მონაწილეობა. ამ ოთახს პარიზელებმა "განკიცხულთა სალონი" უწოდეს.

განკიცხულ სურათებს შორის მოხვდა ე. მანეს "საუზმე ბალახზე" და "ოლიმპია". პირველ სურათს საზოგადოებამ "უწესო" უწოდა, რამაც ისინი ჩაცმულ მამაკაცებს შორის მოქცეულ შიშველ ქალს გულისხმობდნენ. მაგრამ აქამდე, მსოფლიოში არცერთ სურათს არ გამოუწვევია ისეთი სკანდალი, როგორც "ოლიმპია" გამოიწვია. ფრანგებმა ჩათვალეს, რომ ეს იყო პაროდია ჯორჯონესა და ტიციანის "ვენერებზე", მიბაძვა გოიას მშვენიერ "შიშველ მასახზე". მანემ აიღო "ვენერას" ტიპაჟი, რომელიც საუკუნეების განმავლობაში ქალის

იდეალად ითვლებოდა. დაამახინჯა, ურცხვი გამომეტყველება და თანამედროვე ქალის იერი მისცა მას. ფრანგები თვლიდნენ, რომ ეს იყო წარსული კულტურა და მათი დაცინვა, რადგან თხრობით სოუჟეტებს მიჩვეულმა ფრანგებმა, სხვა ვერაფერი ამოიკითხეს ამ ტილოში, გარდა აქცენტისა ქალის "სიურცხვეზე". სურათს არ ეყო ერთი და მთელი მცველი მოუწინეს. ფრანგები ტროსტებითა და ქოლგებით ემოქმედებდნენ მას. მანეს ფოლანდიაში მოუწია წასვლა, რომ სკანდალისთვის თავი აეცილებინა. როცა სალონის დირექციამ დამთავლიერებლები ვერაფრით დააწყნარა, სურათი ჩამოსხნა და სადღაც ბოლო ოთახის

კარის თავზე დაკიდა, საიდანაც ის ძველად აღიქმებოდა.

მანე კი ვერაფრით ხედებოდა რამ გააცოფა ასე ხალხი. მას მართლაც არანაირი კონკრეტული იდეა არ ჩაუდია ამ სურათში. მიუთმეტეს წარსულის შეურაცყოფა აზრადაც არ მოსვლია. უბრალოდ დახატა თავისი ნატურა ვიქტორიანა მერანი, ისეთი როგორიც იყო ის. მას აინტერესებდა გამოეხატა ამ ქალის ტიპაჟი და შეექმნა კარგი ფერწერა. ამიტომაც წერს მხატვარი უფრო ცხოველხატულად და

ემშით თავიგულს, რომელიც ზანგ მოსამსახურეს უჭირავს ხელში, ვიდრე სხვა უფრო მთავარს. მოახლის კანის სიმუქეც შემთხვევითია, ვიდრე ურჩია ხატვისას, ისე გამოეხატა მოახლე ქალი, რომ მაცურებელს ნაკლებად მოხვედროდა თვალი და წინა პლანზე ყოფილიყო აქცენტი. სახელი "ოლიმპია" შემთხვევით აურჩევია მხატვარს (როგორც ამას კრიტიკოსი ლ. ვენტური წერს). მთავარი აქ მისთვის ფერწერული ვირტუოზობა და სახასიათო, რეალური ტიპაჟის შექმნა იყო. რამ ალაშფოთა მაშინ ასე საზოგადოება: სურათის უმინარსობა? მგლერმა ფერებმა? თუ მანამდე არ ენახათ ქალი თამამი და

სება, არამედ ძლიერი, თავში დაფერული, საქმიანი, ფუფუნების მოყვარე... როგორც ჩანს, გენოსები იბადებიან იმისთვის, რომ წინასწარ შექმნან სამომავლო და მერე სამარადისო ფასეულობები. რას იფიქრებდნენ პარიზელები, რომ "ოლიმპია" ძველი "ვენერების" შეურაწყოფისთვის კი არა, მათ ლოგიკურ გაგრძელებად, მათ გვერდში სადგომად იყო შექმნილი.

მხოლოდ მანეს გარდაცვალების შემდეგ, როცა 1889 წელს, "საფრანგეთის დიდი რევოლუციის 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი გამოფენა" მოეწყო, ვიღაც ამერიკელმა მოისურვა "ოლიმპიას" შექმნა. კლოდ მონემ არ დაანება იგი შეიღვეს და სთხოვა მანეს ქერივს, რომ სახელმწიფოსთვის მიეყიდა სურათი. საფრანგეთს ეს სიამოვნება 20 000 ფრანკი დაუჯდა. სხვათაშორის ამავე წელს გაიხსნა პარიზში "ეიფელის კოშკი". ფრანგები ვერ იტანდნენ ამ 312მ ლითონის კონსტრუქციას და სატროუმფო თაღის კარიკატურად მიიჩნეოდნენ მას. თუ კი რემარკი ყოველ დღე "ეიფელის კოშკზე" სადილობდა, მხოლოდ იმ მოტივით, რომ ეს ერთადერთი ადგილი იყო საიდანაც იგი არ ჩანდა, დღეს ყველა ესწრაფვის მის ხილვას და ადფრთოვანებულია "ეიფელის კოშკით". სხვათაშორის "ოლიმპია" ეკიდა "ლუქსემბურგის სასახლის" ერთ ბნელ და ნესტთან ოთახში, მხოლოდ 1907 წელს გადაიტანეს იგი ლუვრში და დღემდე სიამაყით უყურებენ მას პარიზელები, ისე, რომ სულაც აღარ სურთ მათ ბუბიებისა და ბაბუების განწყობის გახსენება ამ სურათის მიმართ.

საუკუნეების განმავლობაში ამ ტიპის კომპოზიციების შექმნა, ხომ ეპოქის ქალის იდეალის შექმნას გულისხმობდა ჯორჯონესთან, ველასკესთან და სხვა მხატვრებთან. მანემ ისაზრდოვა ამ წარსულით, ოღონდ უფრო მოგვიანებით: ქალი არა როგორც ნახი, უმანკო და მშვენიერები ამარა დარჩენილი არ-

gaxeneba

ოთხშაბათს, 7 სექტემბერს, ორმოცი დღე სრულდება მიმოზა მჟავას გარდაცვალებიდან მიმოზა მჟავა? - სულით, მოწოდებით, გაგებით - პედაგოგი, ფილოლოგი, აღმზრდელი, პატრიოტი, თავის ქვეყანაზე, ხალხზე (ერზე) სიგიჟემდე შეყვარებული ქალი. ყველა უყვარდა არავინ სძულდა, მაგრამ მაინც, სიგიჟემდე უყვარდა ერთადერთი ქალიშვილი, რომელიც 33 წლის ასაკში შეეძინა, უკვე 30 წლისა, მაგრამ აქამდე ცალკეულად დადის. 10 თუ 11 წლის შვილისთვის „სიბრძნის სიმფონია“ უჩუქებია წარწერით - „თამიუნა, შვილი! იყავი ბედნიერი, მშობლების გამხარებელი და სამშობლოსთვის საამაყო შვილი...“ ძალიან განიცდიდა საქართველოში რომ საქმე ისე ვერ მიდიოდა, ქართველს რომ გაუხარდებოდა. ყველაფერი ჩვენი ბრალია, უცხო სურავის ნუ ვაბრალებთო, იტყოდა ხოლმე დანანებით და მუხრანის სიტყვებს მოიშველიებდა - „სიგლახეს ჩვენსას დავაბრალეთ უცხო სურავის...“ ხშირად, როცა შეგხედრივით, გვიწვედა სჯა-ბაასი ამ საკითხებზე, მაგიდაზე (დაბადების დღეები, დღესასწაულები და ა.შ.) უამისოდ არ ჩაივლიდა... მაგრამ ბოლოს მაინც იმედთან სიტყვას იტყოდა - ღვთისმშობელი არ გაგვიწირავს, „გადარჩება საქართველო თავის შვილებთანად“ იტყოდა და, ამ შვილებში, რა თქმა უნდა, პირველ რიგში, ქართველ ერს გულისხმობდა და არა საქართველოს მოქალაქეებს. დიდმა ილიამ მარიამ ღვთისმშობელს რომ შეავედრა საქართველო, ასე მიმართა: „მოჰმადლე ქართველს ქართველის ნობა და სიყვარული და აღუდგინე მშვენიერი ესე მამული...“ სამწუხაროდ, ეს ვერ გაეთავისეთო, თორემ ასეთ დღეში არ ჩავცივდებოდითო, იტყოდა გულდაწყვეტილი და დაღლიებული, მაგრამ მაინც რწმენით სავსე მისმა მეგობრებმა (პედაგოგებმა) მითხრეს, თუ ბავშვი (მოსამზადებელი) ნაღდ, ქართულ გარემოში (ოჯახში) არ იზრდებოდა, არ აიყვანდა მოსამზადებლადო.

გულდასაწყვეტია, ასე ნაუცბათევად (სულ 35 დღე იავადყოფა) რომ დამთავრდა მისი სიცოცხლე და ბევრი აუზნდელი ოცნება წაიღო თან.

მჯერა ის, იქედან ილოცვებს თავის ერთადერთ შვილზე, ჩვენს სამშობლოზე, ქართველ ერზე...
ნათესავეებისა და მეგობრების სახელით თაგავ შატირიძე

ჯილდა ასათიანის ოჯახი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა **მზემინარ ბაბუნია** და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

rogor davZl iT kompl eqsebi

ფსიქოლოგები კომპლექსს ასე განმარტავენ: კომპლექსი ეს არის, ნახევრად ან სრულად გაუცნობიერებელი მოგონება ისეთი მომენტი-სა, რომელმაც ძლიერი ფსიქოლოგიური გავლენა მოახდინა ადამიანზე. საბოლოო ჯამში კი, საკუთარი თავით, გარეგნობით ან ცხოვრებით უკაყოფილების ანარეკლია. კომპლექსი შეიძლება ისეთი მცირე ასაკიდან მომდინარეობდეს, რომ, ადამიანი ვერ აცნობიერებს და იმასსოვრებს კონკრეტულ ფაქტსა და მოვლენებს, რამაც მძაფრი კვალი დატოვა მის ფსიქოლოგიაზე. ის ქვეცნობიერებში რჩება და დიდხანს გაჰყვება მას.

ნების კომპლექსია და იმ შემთხვევაშიაც შეიძლება სჭირდეს ადამიანს, როდესაც განათლებასა და გონიერებაზე წესით საწუწურწო წესით არ უნდა ჰქონდეს.

სოციალურ კომპლექსებს იწვევს ფინანსური პრობლემები, ასევე, წარმოშობის ან პროფესიის გამო სირცხვილის გრძნობა, რაც საბოლოო ჯამში ძლიერ კომპლექსში გადაიზრდება.

საკუთარი გარეგნობით უკმაყოფილების კომპლექსი შეიძლება დაიძლიოს პლასტიკური ქირურგიით. თუმცა, თუ კომპლექსის თავიდან მოღვის და არა გარეგნობიდან, შეიძლება ადამიანმა გადაამალოს და უამრავი ოპერაცია გაიკეთოს მხოლოდ იმიტომ, რომ თავი მახინჯი ჰგონია. ამას კი სავალალო შედეგები მოსდევს ხოლმე.

ფსიქოლოგები გვიჩვენებენ, კომპლექსების დაძლევის საუკეთესო საშუალება, საკუთარ თავთან დაზავებაა. თუკი ადამიანი ისეთს მიიღებს საკუთარ თავს, როგორც არის, კომპლექსისგანაც განიკურნება.

ფსიქოლოგიური კომპლექსი, განსაკუთრებით ქალებს ახასიათებს. ეს კი გარეგნობით უკმაყოფილებით ან სიმსუქნის კომპლექსით გამოვლინდება. ფსიქოლოგებმა დაადგინეს, რომ ქალების 30 პროცენტს არ მოსწონს საკუთარი გარეგნობა. ფსიქოლოგიური კომპლექსი ვლინდება საკუთარი ინტელექტით, აღზრდით ან გონიერებით უკმაყოფილებაში. ესეც არასრულფასოვ-

10 ალბილი:

70 კარატიანი ბრილიანტი, რომელიც მსახიობმა რიჩარდ ბარტონმა მიუძღვნა მის ჯერ კიდევ მის შეყვარებულს, ელიზაბეტ ტეილორს. საერთოდ, 70 კარატი არცთუ ძალიან ბევრია, მაგრამ აღმასი...

9 ალბილი:

წითელი ვარდები, რომლებიც ერთერთი ყველაზე ცნობილი სორტსმენი 60-იან წლებში ჯო ლი მაჯიო, ყოველთვის ჩუქ...

5 ალბილი:

ამის შემდეგ წერილმანად მოგეგონებთ მკვირვასეულობით სავსე სამი სკივრი, რომელიც ადრიატიკის ზღვიდან ამოიტანეს. ასე გაახარა საკუთარი ცოლი თავმდაბალმა ამერიკელმა განძის მადებელმა.

4 ალბილი:

კლომეტრნახევარი სიგრძის სიასამურის მანტი, რომელიც მეფე ლუი მეოთხემ მეტემ აჩუქა თავის დედოფალს, რათა მას დიდიდანივე შესიღებოდა ფეხშიშველს გაესეირნა საწოლიდან ბალამდე.

3 ალბილი:

მარგალიტი ღვინოში, რომელიც ანტონიუსმა მიართვა კლეოპატრას. ეს საჩუქარი ამ დრომდე...

aTi yvel aze Zvirfasi saCuqari kacobriobis istoriaSi

ნიდა თავის საყვარელ მერლინ მონროს. ყოველდღე უზარმაზარი თაიგული, მას შემდეგაც კი, რაც ისინი დაშორდნენ. როცა მერლინი გარდაიცვალა, დი მაჯიო აგრძელებდა ბუკეტების მიტანას მის საფლავზე.

8 ალბილი:

ბანკების ცნობილი მმართველი, ქლაიდი: ამბობენ, რომ თავის საყვარელ ბონის აჩუქა დოკუმენტები კაქტუსის პლანტაციებზე, რომლის-განაც ტეკილას ამზადებენ - ბონიმ ის სრულ საკუთრებაში მიიღო. თუმცა, ეს ქალაქები თვალთ არავის უნახავს, და ამ პლანტაციის მუშებმა აქამდე არ იციან, რომ მათი პლანტაცია ერთერთ, ისტორიაში ყველაზე ცნობილ ქალს ეკუთვნის.

7 ალბილი:

პარიზის საროსკიპოში ერთერთმა გოგონამ კლიენტის საგან მიიღო პატარა შეკვრა და თხოვნა, შეენახა იგი მთელი ცხოვრების მანძილზე. გოგონას ვალერიანის სმა მოუწია, რადგან კლიენტს ვან გოგი ერქვა, ხოლო შეკვრაში მისი მოჭრალი ყური იყო.

6 ალბილი:

ფაუსტი, რომელმაც მარგარეტს საკუთარი სული აჩუქა. ეს ისტორია სვედინანდ დამთავრდა, მაგრამ სამაგიეროდ, ეს ერთადერთი შემთხვევაა, როცა სული ნამდვილად აჩუქეს და არა გაყიდეს.

2 ალბილი:

მორიელების პატარა კუნძული, რომელიც ბერძენმა მილიარდერმა არისტოტელე ონასისმა აჩუქა თავის საყვარელ მე...

უღლეს ჟაკინ კენედის. ამ კუნძულზე შედგა მათი ქორწილი.

1 ალბილი:

მაგზოლეუმი ტაჯ მაჰალი. ეს ყველაზე ლამაზი ნაგებობა მსოფლიოში ააშენა შაჰმა ჯაჰანმა, როცა მისი უსაყვარლესი მეუღლე გადაჰყვა შობიარობას მე-14 შვილზე. კედლების ზედაპირის ყოველი სანტიმეტრი ტაჯ მაჰალში მოპირკეთებულია ულამაზესად თლილი ქვებით, ხოლო თვით მაგზოლეუმი ორიენტირებულია დღის შუქზე ისეთნაირად, რომ ყოველდღე თითქოს იბადება მზის ამოსვლასთან ერთად.

ხოლო კვება შებინდებისას. ამბობენ, დამპყრობელმა სპარსელმა, რომელმაც გაანადგურეს და თითქმის მიწასთან გაასწორეს ინდოეთის დედაქალაქი - დელი, ტაჯ მაჰალთან მიასლება ვერც კი გაბედეს, და იგი ხელუხლებელი გადარჩა.

საერთო გაზეთის იურიდიული კონსულტაცია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი მთვარისა კეკელიძე. ტელ.: 2 79 63 91; 8 790 60 64 69; 5 93 78 64 69

სამოქალაქო კოდექსის 1424-ე მუხლის მიხედვით, სამკვიდრო მიღებულ უნდა იქნეს ექვსი თვის განმავლობაში სამკვიდროს გახსნის დღიდან.

შეიძლება, მაგრამ არ გირჩევთ. უმჯობესია, დამსაქმებელთან გააფორმოთ წერილობითი ხელშეკრულება, რადგან ზეპირი ხელშეკრულების დადების შემთხვევაში თქვენ ფაქტობრივად, გერთმევით საშუალება ამტკიცოთ, თუ რა პირობებზე შეუთანხმდით დამსაქმებელს, მის მიერ ასეთი პირობების დარღვევის შემთხვევაში.

განვქორწინდი მეუღლე-სთან, განქორწინებიდან 6 თვის შემდეგ ჩემი ყოფილი მეუღლე ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო გახდა შრომისუნარი, რამდენიმე დღის წინ მომაკითხა ყოფილმა სიდედრმა და მომთხოვა ყოფილი მეუღლის მიმართ აღიშნულის გადახდა. ამასთან მითხრა, რომ ჩემი უარის შემთხვევაში, შეიტანს სარჩელს სასამართლოში, რამდენად საფუძვლიანია სიდედრის მოთხოვნა?

გარდაიცვალა პაპაჩემი, რომლის ერთადერთი მემკვიდრე იყო მამაჩემი. სამკვიდროს მიღებამდე მეზუთე თვეს, მოულოდნელად, უბედური შემთხვევის გამო, მამაჩემიც გარდაიცვალა. შემიძლია თუ არა მე მივიღო სამკვიდრო და როგორ იქნება ვადის საკითხი?

შრომისუნარი მეუღლე, რომელიც დახმარებას საჭიროებს, ინარჩუნებს სარჩოს (ალიმენტს) მიღების უფლებას განქორწინების შემდეგაც, ოღონდ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი შრომისუნარი გახდა განქორწინებამდე, ან ერთი წლის განმავლობაში განქორწინებამდე, ან ერთი წლის განმავლობაში განქორწინების დღიდან, გამოამდინარე სამოქალაქო კოდექსის 1183-ე მუხლის მოთხოვნად.

მსურს ვიშვილო ბავშვი ოღონდ ისე, რომ მე არსად დაფიქსირდე. შეიძლება თუ არა ეს ყველაფერი გააკეთოს ჩემმა წარმომადგენელმა?

მამაჩემმა ქონება ანდერძით ჩემს ძმას დაუტოვა. მე კუთვნიან თუ არა მე ქონებიდან რამე?

ცოლად გავყვევი ქვრივ მამაკაცს, რომელსაც ჰყავს 5 წლის შვილი. შემიძლია თუ არა მისი შეილება?

განაცდური ხელფასის ანაზღაურების მოთხოვნით მსურს შევიტანო სარჩელი სასამართლოში. უნდა გადავიხადო თუ არა სახელმწიფო ბაჟი?

მუშაობის დაწყებიდან რამდენი ხნის შემდეგ მეკუთვნის შევბულება?

შეიძლება თუ არა ორსულმა ქალმა იმუშაოს დამის საშუალოზე?

შეიძლება თუ არა მემკვიდრე იყოს ჩასახული ბავშვი?

მეცნიერება გამოიკვლიას, რას არჩიან უცხოვლანებლები დედამიწას

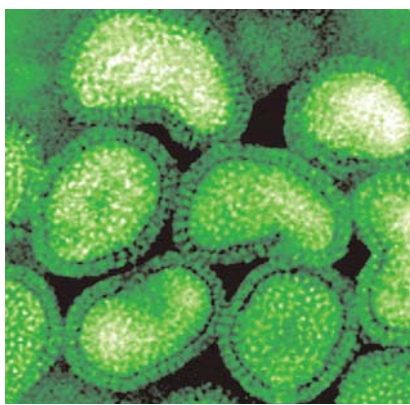
ამერიკელი მეცნიერები ირწმუნებიან, თუ ადამიანები არ შეამცირებენ ჰაერში ნახშირწყალბადის გაზის გაშვებას, უცხოვლანებლები პირდაპირ დაგვესხებიან თავს. სპეციალისტების შეხედულებით, სხვა პლანეტების მაცხოვრებლები უკვე გრძნობენ საშიშროებას და საკუთარი უსაფრთხოებისთვის ისინი განადგურებენ მოსალოდნელი საშიშროების წყაროს.

მეცნიერები და მკვლევარები მიიჩნევენ, რომ დედამიწაზე ტექნოლოგიის ცვალებადობა მოსალოდნელია უცხოვლანებლებისგან შეფასდეს ისე, თითქოს ჩვენ, დედამიწელებმა კონტროლი დავკარგეთ ბუნებაზე, რაც საფრთხეს უქმნის მთელ მზის სისტემას.

არსებობს სხვა მოსაზრებაც, ადვილი შესაძლებელია, უცხოვლანებლებთან შეხვედრისას მოხდეს ტექნოლოგიების ურთიერთგაცვლა და ურთიერთგაცვლა, რაც ადამიანებს მისცემს იმის საშუალებას, რომ გადარჩნენ.

ბარდინის ვირუსოლოგიის ინსტიტუტმა მიაგნო ნაწარმოებულ ინფექციის წყაროს

მწვავე ნაწარმოებული ინფექციის წყარო, რომელმაც გერმანიაში უკვე 29 ადამიანი იმსხვერპლა, საკვები ყოფილა. ამ დასკვნამდე მივიდნენ ბერლინის ვირუსოლოგიის ინსტიტუტის პროფესორები. რობერტ კოხის სახელობის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი რეინჰარდ ბურგერი აცხადებს, რომ კვლევა ჯერ კიდევ მიმდინარეობს.

იტარ-ტასის ხელმძღვანელი, ფედერალური ინსტიტუტის რისკების შეფასების მთავარი სპეციალისტი ანდრეას ჰენზელი აცხადებს, რომ კიტრი, პომიდორი და სალათი არ მიიჩნევა ინფექციის მაროვოციტურ ფაქტორებად.

ამასთანავე, გერმანიის სოფლის მეურნეობის სპეციალისტები სთხოვენ სრულიად გერმანიის ფერმერთა კავშირს დაეხმარონ სოფლის მეურნეობას ინფექციის კერების მოსპობაში. ორგანიზაციის ხელმძღვანელი გერდ ზონლაიტერი მიიჩნევს, რომ სოფლის მეურნეობისთვის გადარიცხული 210 მილიონი ევრო გონივრული და სწორი ნაბიჯი იყო.

2011 წლის 2 ივნისს რუსეთში აკრძალეს ევროპის ქვეყნიდან პროდუქტის შემოტანა ნაწარმოებული ინფექციის გავრცელების საშიშროების თავიდან ასაცილებლად. რუსეთის მთავარი სანიტარული ექიმი გენადი ონიშჩენკო აცხადებს, რომ აკრძალვა მაშინვე მოხსნება, რაც ევროკომისია გარანტიას მისცემს რუსეთს, რომ შემოტანილი ბოსტნეული უვნებელი იქნება.

რუსეთის მხარე აცხადებს, რომ მიუხედავად ამისა, რუსეთში მაინც იმუშავებს სპეციალური კომისიები, რომლებიც ადგილებზე შეამოწმებენ იმპორტირებული ბოსტნეულის ხარისხს.

ინგლისში ზღვის ურჩხული აღმოაჩინეს

20 ივლისს ცოლ-ქმარმა, რომლებიც პლაჟზე სეირნობდნენ, ზღვაში ნამდვილი ურჩხული შეამჩნიეს, - წერს „დეილი-მეილი“. მარგარეტ და ნიკ ფლიპენსები თავიანთ ძაღლს ასეინებდნენ ზღვის პირას გაერთიანებული სამეფოს ქალაქ აბერდინში.

59 წლის ნიკ ფლიპენსი, რომელიც იქვე ახლოს ცხოვრობს, აცხადებს: „თვალს არ ვუჯერებდით, ვფიქრობდით, რა შეიძლება ეს იყოს თქო. მერე პოლიცია გამოვიძახე, კიდევ კარგი, რომ ყველაფერი მშვიდობიანად დასრულდა“.

წლის სხაულის მფლობელი... 66 წლის ქალბატონი

ჰელენ მილერი 66 წლისაა. იგი წლის საუკეთესო სხეულის ტიტულის მფლობელი გახდა. შოუ ბიზნესში საუკეთესო სხეულის მფლობელად წელს სწორედ ეს ოსკაროსანი ქალბატონი დაასახელეს.

66 წლის ჰელენ მილერმა იოლად დაამარცხა ელ მაკფერსონი და კელი ბრუკი. ელ მაკფერსონმა ხმათა 10 პროცენტი მიიღო, კელი ბრუკს 7 პროცენტზე ცოტა მეტი აღმოაჩნდა.

მამაკაცის საუკეთესო სხეულის ტიტული ხმათა უმრავლესობით (21 პროცენტი) დევიდ ბეკემმა მოიპოვა. მას მოჰყვება ჯეიმს ბონდის როლის შემსრულებელი მსახიობი დენიელ კრეიგი. კრეიგს გულშემოტივართა 16 პროცენტმა დაუჭირა მხარი. III ადგილზე 10 პროცენტზე მეტით ჯონი დეპი გავიდა, მას მოსდევს ბრედ პითი (9,35 პროცენტი) და პიტერ ანდრე (7 პროცენტი).

დაავადების განმსაზღვრელი თითების სიგრძე

თითების სიგრძე მიუთითებს თუ რომელი დაავადებისკენ არის მიდრეკილი ადამიანის ორგანიზმი.

ამერიკელმა და ინგლისელმა მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ არათითის სიგრძე მიუთითებს იმაზე, რომ მისი მფლობელი ადვილად შეიძლება დაავადდეს გაციებით, ოსტეოართროზით, აუტიზმით, ანორექსიით.

მამაკაცებს კი პროსტატის კიბო ემუქრებათ.

მომზადდა ანა ვადატკორიამ

ასკროლოგიური პროგნოზი

მმრძი - ბევრ დროს დაუთმობთ დისკუსიას. ეს კვირა თქვენგან სრულ მობილუზებასა და პროფესიონალიზმს მოითხოვს. მოსალოდნელია შეხვედრა თქვენთვის საინტერესო პიროვნებასთან.

კშპრი - მიზანდასახულობა თქვენი მთავარი კოზირი იქნება. საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობა სიამოვნებას მოგანიჭებთ. ოჯახურ ვაშაშაშზე, გარკვეულ საკითხთან დაკავშირებით, თავის მართლება მოგიწევთ.

ტშშპპი - ფრთხილად იყავით, უადვილო ადგილას წუწუნით კარიერას საფრთხეს ნუ შეუქმნით. შესაძლოა, მიიღოთ მნიშვნელოვანი ინფორმაცია, რომლის წყალობითაც, თქვენ წინაშე ახალი პერსპექტივა გადის.

პირჩხი - პირად ცხოვრებაში სასიკეთო ცვლილებები გელოთ. უარი თქვით ისეთ ურთიერთობაზე, რომელიც დიდი ხანია, სიამოვნებას აღარ განიცხვობთ და ახალი რომანი გააბით.

ლომი - საუკეთესო კვირაა შემოქმედებითი პროექტების განსახორციელებლად და დიპლომატიური შესაძლებლობების გამოსავლენად. ძვირად ღირებული ნივთების შექმნისას თავშეკავება გმართებთ.

ქალწული - წარმატება გელოთ ყველა იმ საქმეში, რაც შემოქმედებით მოღვაწეობასთან, ლიტერატურასა ან ვაჭრობასთან იქნება დაკავშირებული.

სასწორი - სასიყვარულო ურთიერთობები გაგირთულდებათ და შეიძლება, ინტრიგაშიც გაეხვითო. პარტნიორს ეჭვიანობის საფუძველს ნუ მისცემთ. გამოიჩინეთ წინდახედულობა და ემოციებს არ აჰყვით.

მორიმილი - თქვენს ცხოვრებაში წარმატებული პერიოდს დადგა, წინ სიურპრიზებით სავსე კვირა გელოთ. ეცადეთ, მაქსიმალურად იაქტიუროთ და ცხოვრება უკეთესობისაკენ შეცვალოთ.

მშვილდოსანი - დროა, იმიჯის შეცვლაზე იზრუნოთ და ახალი ტანისამოსი შეიძინოთ. დროის მნიშვნელოვანი ნაწილი საყვარელ ადამიანს დაუთმეთ. უქმე დღეებში ქალაქგარეთ წადით და დაისვენეთ.

თხის რქა - ეს კვირა იდეალურია კარიერაში წინსვლისთვის. საშუალება მოგეცემათ, ახალი, მაგალანაზღაურებადი სამსახური იშოვოთ. კარგი კვირაა შოპინგისათვის და გარდერობის გაასახლებლად.

მმრძი - სამსახურში მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოსალოდნელი არაა. თუ რაიმე შეიცვლება, მხოლოდ სასიკეთოდ კვირის მეორე ნახევარს საყვარელ ადამიანთან ერთად გაატარეთ და მას სიურპრიზი მოუწყვეთ.

თხის რქა - ამ კვირაში თავდადასავლებს, ფულს და საქმურებს ელოდეთ. ახალი ნაცნობობა ხანგრძლივ და მნიშვნელოვან ურთიერთობაში ნადავრდება, ამიტომ შეეცადეთ, ეს კვირა მაქსიმალურად ნაყოფიერად გამოიყენოთ.

საქართველოში... 7-8

გამოვიდა ჟურნალ „ცისკარი“ მეშვიდე-მერვე ნომერი, რომელიც ჩვეულ ტრადიციას აგრძელებს და ამჯერადაც თემატური მრავალფეროვნებით გამოირჩევა. რუბრიკა „ასი ლექსი, რომელიც ზეპირად უნდა იცოდეს ქართველმა“ ამ ნომერში შოთა რუსთაველის უკვდავი „ვეფხისტყაოსნიდან“ ვთავაზობთ „ლოცვა ავთანდილისას“. რუბრიკაში „უჯრამში ჩაკეტილი ლექსები“ მკითხველი ლალო ასათიანის ლექსს „დედას“ გაცნობს, რომელიც არცერთ ჭეშმარიტ ქართველს გულგრილს არ დატოვებს. ჟურნალში საპატიო ადგილს იკავებს ვაჟა-ფშაველას ლექსი „კაი ყმა“. რუბრიკა „პოეტის თორმეტი რჩეული ლექსი“ ვახტანგ ჯავახიძის და მანანა ჩიტიშვილის შესანიშნავ პოეზიას მასპინძლობს. ჟურნალში „ცისკარი“ თითოეული ქართველის გულში ღრმად ჩაბუდებულ სატკივარსაც არ იფიქვებს და რუბრიკაში „გვასხოვდეს აფხაზეთი“ ლევან მალაზონიას დოკუმენტურ მითხრობას „სოხუმთან ახლოს, მაშინ...“ ვთავაზობთ. რუბრიკა „უჯრამში ჩაკეტილი რომანი“ ამჯერად ჟურნალის ფურცლებს ავთანდილ კვასცაძის „სიკვდელ-სიცოცხლის როკას“ უთმობს. რუბრიკა „რუსი მწერალი ქართველების შესახებ“ ვასილ ველიჩკოს „ამები ქართველებს“ შესთავაზებს მკითხველს. „ცისკარი“ ამ ნომერში ახალ რუბრიკას - „ახალგაზრდა „ვეტერის“ ახალი ვენებანი“-ს ვთავაზობთ, სადაც გაცნობით ზაზა ბურჭულაძის, სოფია კენჭიაშვილის, მირიან ტორონჯაძის და ეკა ქეგანიშვილის „შემოქმედებიდან“ ფრაგმენტებს. აქვე, რუბრიკაში „უხამსი მწერლობის გამო“ ლევან ბრეგვაძისა და ბესიკ ზარანაულის შეფასებებს იხილავთ. ჟურნალში ბეჭდავს ზაირა არსენიშვილის, რევაზ მიშველაძის, ლალი ბრეგვაძე-კახიანის და ვანო შატბერაშვილის პროზას. რუბრიკაში „ასი სამარცხვინო ლექსი“, კი მკითხველი კალე ბოზოხიძის ლექსს „ბოლშევიკურ განთიადს“ გაეცნობა. ექვტარეშეა „ცისკარის“ (რედაქტორ-გამომცემელი სერგი კაკალაშვილი, სარედაქციო საბჭოს თავმჯდომარე ნოდარ გრიგალაშვილი) ახალ ნომერს მკითხველი დიდი ინტერესით გაეცნობა.